

XXIII. ROŠEVI DNEVI

NAJ SVET ČUTI Z MENOJ

**ZBORNİK IZBRANIH
LITERARNIH PRISPEVKOV**

XXIII. ROŠEVI DNEVI

NAJ SVET ČUTI Z MENOJ

Zbornik izbrane proze in poezije z natečaja

Izbor

- JANA KOLARIČ, pesnica, pisateljica in režiserka, članica Društva slovenskih pisateljev, s statusom vrhunske umetnice za kulturno ustvarjalnost, piše poezijo, prozo in dramatiko za otroke in odrasle
- MIHA MOHOR, profesor slovenščine, dolgoletni mentor Trat, urednik več strokovnih glasil, soavtor mnogih osnovnošolskih beril in učbenikov, avtor priročnika o šolskih glasilih
- DRAGICA BRESKVAR, profesorica, samostojna svetovalka za literarno dejavnost Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti, urednica revije Mentor

Uvodna beseda

JANA KOLARIČ

O Franu Rošu

LJUDMILA CONRADI

Naslov zbirke

NAJ SVET ČUTI Z MENOJ

iz proznega sestavka Življenje kot pesem Ive Đekić Tajnšek, učenke 9. r. III. OŠ Celje

Slika na naslovnici

Iza Hrastnik Fink, učenka 8. a OŠ Frana Roša Celje

Ilustracije

Ana Zupanc, 9. b, Ana Kunej, 8. b, Klara Vrečko, 9. a, Lara Oset, 7. a, Zala Teršek, 9. b, Monika Plivac, 7. a, Anja Petrovič, 9. b, Blaž Režabek, 9. a, Ana Klukej, 8. b, Kaja Esih, 9. a, Danaja Inkret, 9. b, Toni Grabar, 9. a, Polona Zorinič, 9. b, Nika Zaveršek, 7. a, Maja Škreblin, 9. a, Dejan Močnik, 7. a, Urša Krajnc, 6. b, Lenart Piano, 9. b, Lučka Višnar, 9. a, Nežka Červan, 7. b, Tobias Cvetko, 7. a, Anja Zupan, 7. b, Klara Metličar, 6. b, Eva Krajnc, 9. b, Monika Prešljič, 9. b, Petra Vodeb, 9. a, Sven Berišaj, 6. b, Katarina Slapnik, 9. a, David Blagojevič, 6. b.

Likovna dela učencev OŠ Frana Roša Celje. Njihova mentorica je likovna pedagoginja Lijana Klančnik.

Organizacijski odbor XXIII. Roševih dni

Predsednica: prof. Mojca Kolin, ravnateljica OŠ Frana Roša Celje

Člani: Ljudmila Conradi (soustanoviteljica srečanja), prof. Lucija Hajnšek (OŠ Frana Roša), prof. Dragica Breskvar in Živko Beškovnik (Javni sklad RS za kulturne dejavnosti)

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

821.163.6-93-82

ROŠEVI dnevi (23 ; 2010 ; Celje)

Naj svet čuti z menoj : zbornik izbrane proze in poezije z natečaja / XXIII. Roševi dnevi, Celje, marec 2010 ; [izbor Jana Kolarič, Miha Mohor, Dragica Breskvar ; uvodna beseda Jana Kolarič ; o pisatelju Franu Rošu Ljudmila Conradi ; uredili Dragica Breskvar, Ljudmila Conradi, Živko Beškovnik]. - Celje : Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, Območna izpostava : Zveza kulturnih društev, 2010

ISBN 978-961-6819-02-2 (Javni sklad RS za kulturne dejavnosti)
1. Gl. stv. nasl. 2. Breskvar, Dragica

250292224

NAJ SVET ČUTI Z MENOJ

Zbornik izbrane proze in poezije z natečaja

XXIII. ROŠEVI DNEVI

Celje, marec 2010

IZBRANI AVTORJI ZA LITERARNO DELAVNICO XXIII. ROŠEVIH DNI

NAGRAJENI:

1. **Maja Novak**, Osnovna šola Mengeš
NAGRADA ZA PROZO
2. **Katarina Jalovec**, Osnovna šola Podbočje
NAGRADA ZA POEZIJO
3. **Gaja Rupnik Caruso**, Osnovna šola Idrija
NAGRADA ZA POEZIJO
4. **Luka Marcen**, Osnovna šola Frana Roša Celje
NAGRADA ZA PROZO
5. **Pia Klančar**, Osnovna šola Livada Velenje
NAGRADA ZA PROZO
6. **Petra Bajec**, Osnovna šola Center Novo mesto
NAGRADA ZA POEZIJO

OSTALI UDELEŽENCI:

7. **Lucija Rejc**, Osnovna šola Dušana Muniha Most na Soči
8. **Saša Skok**, Osnovna šola Mengeš
9. **Kaja Bevčič**, Osnovna šola Miroslava Vilarja Postojna
10. **Lucija Cestnik**, I. osnovna šola Žalec
11. **Maruša Esih**, Osnovna šola Loče
12. **Gaja Udovič**, Osnovna šola Toneta Tomšiča Knežak
13. **Tjaša Škorjanc**, VIZ II. osnovna šola Rogaška Slatina
14. **Leja Praprotnik**, Osnovna šola Ribnica na Pohorju
15. **Pia Plotajs**, Osnovna šola Nove Jarše Ljubljana
16. **Rok Žilavec**, Osnovna šola Lava Celje
17. **Kristina Podrižnik**, Osnovna šola Nazarje
18. **Matjaž Malok**, Osnovna šola I Murska Sobota
19. **Ines Horvat Menih**, Osnovna šola Franca Rozmana - Staneta Maribor
20. **Iva Đekić Tajnšek**, III. osnovna šola Celje

UVODNA BESEDA

Jana Kolarič

ZGODBA, KI (DELNO) NADOMEŠČA PREDGOVOR, IN ...

Ko ne vem, kaj bi s seboj,
pokličem tebe, prijatelj moj.
Da skupaj greva v svet domišljije,
kjer ni šole in dež ne lije.

Kot otrok sem si prisegla,
da bom vzgojila blodnjak.
Takega iz vrtnic vsega sveta.
Dosegla tega seveda nisem.
A zadostuje že spomin.

Grizem si spodnjo ustnico, ki je vinsko rdeča. Mraz je na njej pustil pečat in hrapavi delci se zatikajo med seboj. Bolečina od razpok je neznosna, a če je na ustih nasmeh, izgubi vso vsebujočo tegobo. Na ustih spet čutim penico.

Opazna je samo skrita ljubezen.
In seveda trajna nestabilnost v njenih premikih.

Zrla je zviška čudno spačeno. In bledo. Livija, ki je verjela, da bo risala; da bo s septembrom začela v likovnem oddelku gimnazije ... Pod njenimi nogami je ležal najbolj mračen portret. Monotono črn in grd. Črni portret nesrečnega dekleta. Edini Livijin avtoportret.

Gnusilo se ji je. Grobo roko ji je potisnil pod majico. Njegove ustnice so napadle njen vrat. Bolelo jo je. Zakaj ga ne ustavi? Zakaj nima moči, da bi preprosto rekla ne? Nič ni boljša od blondink. Slabša. Roka se ji je sprožila sama od sebe. Padel je na tla. Zavedala se je, da mu krvavi nos. Ni ji bilo mar.

In takrat nastopi tista nepojmljiva, pretirano čista tišina.

In samo še jaz krvavim.

(Zgornja zgodba je sestavljena izključno iz sedmih citatov, ki se nahajajo v šestih nagrajenih delih. Njihovi avtorji so: Petra Bajec, Gaja Rupnik Caruso, Maja Novak, Katarina Jalovec, Luka Marcen in Pia Klančar).

... SAM PREDGOVOR

Dragi bralec, sprejmi to zgodbo kot povabilo k branju nagrajenih zgodb! Vendar nikar ne odloži tega zbornika niti potem, ko bo ta del za tabo! Tudi vse tisto, kar sledi, je namreč vredno tvoje pozornosti. Če je bilo pri nagrajenih besedilih še mogoče vleči neko skupno rdečo nit – recimo, ljubezen in prva življenjska razočaranja –, potem bi bilo iskanje skupnega imenovalca pri vseh naslednjih, v zborniku navzočih besedilih zaradi njihove raznolikosti zelo težko ali nemogoče. V izbranih besedilih se bodo tako bralci srečali s pestro paletto tem, prizorišč, časov, pripovednih zornih kotov in celo žanrov. Prav ta mavričnost pa je hkrati tudi največja kakovost celotnega izbora. Lahko smo veseli, da pravkar odrašča

rod, ki obvladuje slovensko besedo kot svoje izrazno sredstvo na tako raznolikih poljanah. Mladim avtorjem pa iskreno čestitam za tako vznemirljivo branje.

V izbranih poetičnih prispevkih se bo bralec srečal z dovršeno uporabo forme haikujev, ki se – glede na japonski izvor pravzaprav presenetljivo – lahko odlično prilegajo dojemanju življenja slovenske mladostnice (*Šolska torba./ Počitnice so blizu./ Skačem od veselja.*). Našel bo lahko pesmi z urejenim ritmom in rimo, pa s svežo metaforiko (*Včasih se počutim tako,/ kot da bi bila črna ovca jaz./ Takrat, ko z mano ravna jo grdo,/ ko mi nihče ne pogleda v obraz.*), ali še nekoliko svobodnejše pesmi, kjer je prevladujoče izrazno sredstvo samo rima, ob tem pa verze prežema močna sporočilnost (*Ti si mojega življenja zaklad,/ rad se imam, ker te imam rad.*)

Nekateri mladi pisci so našli navdih v formi humoreske (*Navdih*), drugi v sodobnih glasbenih tokovih in lastni fantaziji (*V glavi rock idola*), tretji v tele novelah ali na zelo oddaljenih celinah (*Pozdrav iz Hong Konga*), četrti v bajeslovnih ali zgodovinskih časih srednjega veka in antike (*Skrivnost temnega dvorca, Odisej v kratkih hlačah*) ... Preostali avtorji zajemajo svoje teme iz sodobnega tukaj in zdaj, lotevajo pa se različnih problematik, denimo najstniške nosečnosti (*Marillenin dnevnik*), tudi socialnih stisk staršev in preprodaje drog (*Poti in stranpoti*). To počnejo s pomočjo različnih pristopov, včasih humornega (*Pisatelj naj bo, Novoletne počitnice*), včasih humanistično angažiranega (*Zlato sonce življenja*), a vselej se resno in poglobljeno postavljajo ob bok odraslim pesnikom in pisateljem ter se v tej perspektivi pogumno in hkrati optimistično sprašujejo tudi o svoji vlogi v svetu (*Življenje kot pesem*). Prav iz zadnjega prispevka vre tisti iskreni klic, ki kot da povzema osrednje občutje vseh in v zborniku objavljenih mladih avtorjev: *Naj svet čuti z menoj!*

Udeleženci XXII. Roševih dni 2009
(foto: Rok Smeh, arhiv OŠ Frana Roša Celje)

NAGRAJENA BESEDILA

MAJA NOVAK

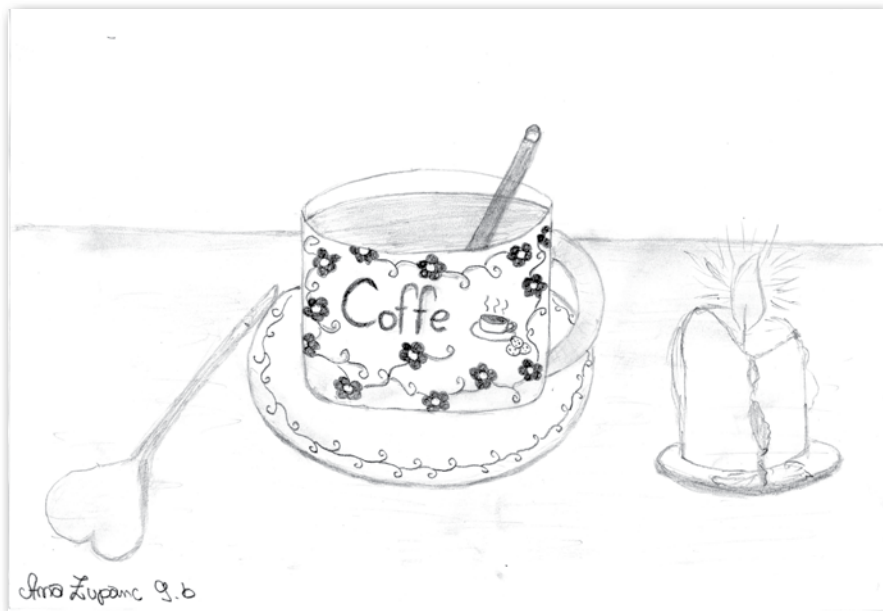
OŠ Mengeš

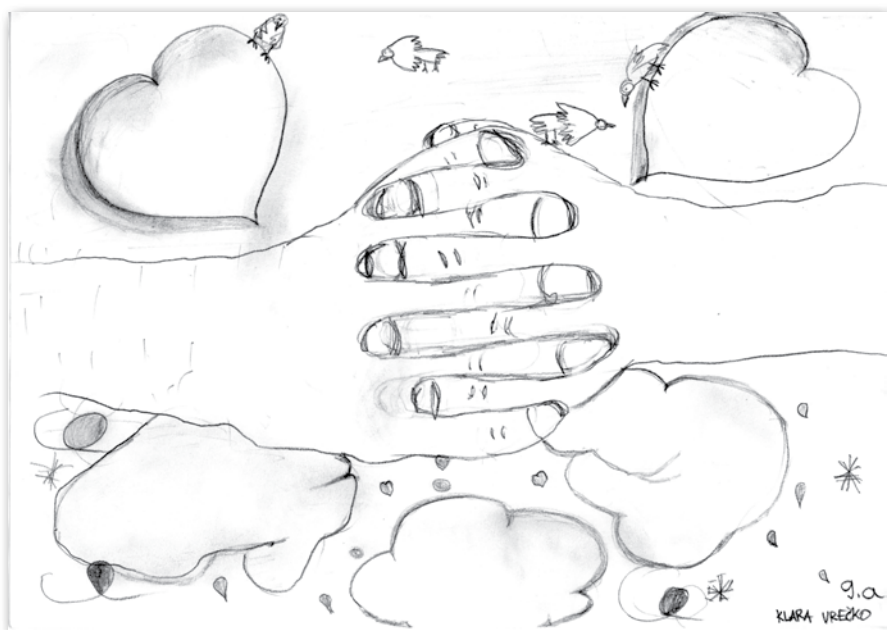
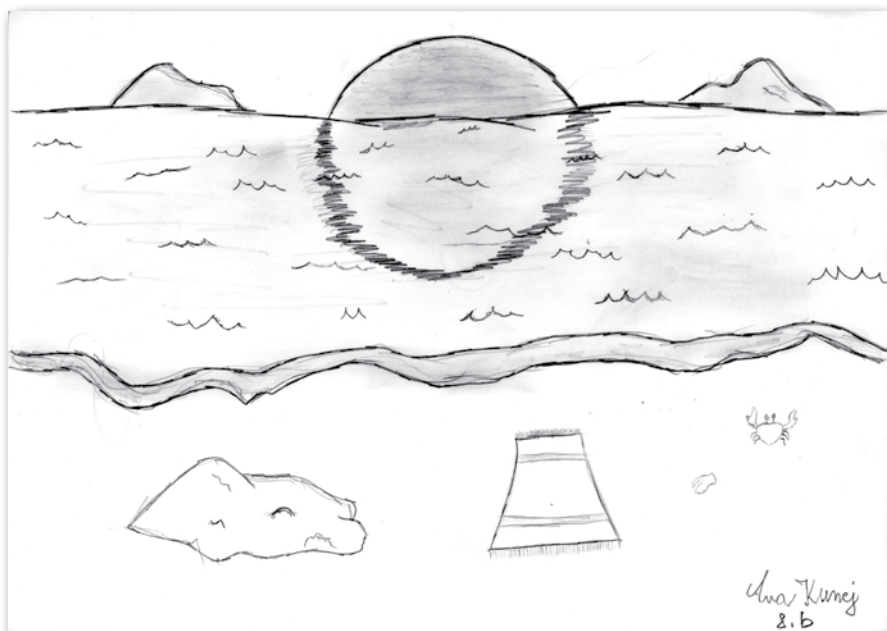
9. razred

Mentorica: Urška Oražem

JUTRO

Sanjala sem o nečem večnem. Spominjam se samo svojega bitja srca. Zaslišala sem glasove bližnje okolice in zavedela sem se jutra. Nočem še vstati. Komaj da čutim svoje telo. Za trenutek rahlo razprem oči, a ob prvem svetlem žarku me zaboli v glavi. V sekundi so spet zarite v temo. Vzdihnem. Moja topla sapa je objela hladne roke. Za trenutek se premaknem in že mi je žal, budna sem. Počasi dvignem telo in se postavim na noge. Zaradi ledenega parketa me spreleti srh po celotnem telesu. Čista tišina. Le glasovi s ceste mi prebadajo ušesa. Kot bi poslušala deževno vožnjo. Po hiši odmevajo moji koraki. V tišino zadajajo glas, ki le njo predrami. Končno najdem neke oguljene copate, s katerimi priracam do kuhinje. Glasno tiktakanje mi pogled usmeri na uro, 11.35. Dobro, zgodnejša sem kot po navadi. Odprem omaro in z nje privlečem bronasto posodo. Kava.

Odprem pipo in ušesa prepoznajo nov, danes še neslišen zvok. Postavim na ogenj in poiščem veliko rdečo skodelico. Pospravim z mize, kar je ostalo od zajtrka ostalih družinskih članov. Čaj v skodelici je že ledeno mrzel in čokolešnik v posodici trd. V koritu jih bo počakalo do večera. Ne mislim tratiti časa s pospravljanjem za njimi. Ko je miza prazna, si postavim svečko ter ji podarim plamen. Kadar sem sama, z njo vedno delim jutro. Pogledam skozi okno. Zavedam se, da prvič danes, kajti na novo zapadlega snega nisem opazila. Ob oknu obstojim nekaj časa. Vse je tako mirno. Avtomobili so videti sproščeni in male puhaste kepice se tako preprosto zibljejo sem ter tja. Videti so srečne.

Z žličko zajamem zvrhan kupček mletih kavnih zrnč. V ušesih mi odmeva glas, ki ga žlička pusti, ko krožim po kavni posodici. Po zraku se razširi prijeten, topel vonj. Trikrat zavrem ter ugasnem plin. Kaj kmalu se spomnim, da bi danes lahko kavi dodala sladkor. Sladkam jo le takrat, ko sem mnenja, da je moje življenje grenko. Sliši se čudno, a kadar je sladko, ne potrebujem še dodatne osladnosti. Morda je to za koga brez povezave, a takšnim neumnostim jaz vedno dodam smisel.

Vratca hladilnika s šklepetanjem naznanijo nov val ledeno mrzlega zraka. Zagrabim tetrapak z mlekom in zaloputnem vratca, da se rahlo zatrese. Manjka mi penica, danes bom torej, kot ponavadi, kapučino. Ob tolčenju mleka se tudi fizično prebudim. To štejem kar pod redno jutranjo telovadbo. Nekateri imamo pač drugačne načine.

Lično postavim skodelico na mizo in žlico v obliki srca točno pod kotom ob njo. Svečko nasproti in s pogledom zrem naravnost skozi okno. Ljubim takšne trenutke.

Z ustnicami zarijem v peno. Slišim njen glas. V tišini je rahlo šumenje pomirjujoče. Požirek, vrhunec dneva.

Nasmiham se snegu. Zdi se mi, da vedno pride takrat, ko smo nemirni. Ve, da deluje pomirjujoče, kot podarjeno zdravilo za naše duše. Skrivaj sem mu hvaležna. Kot da bi vedel, da potrebujem točno to. Da mnogi potrebujemo točno to.

Z očmi sledim padanju snežink in prešine me nenavadna ideja. Kaj, ko bi bila danes otrok? Kaj, ko se ne bi imela za kolikor toliko odraslo in zatirala otroške radosti? Kaj, ko bi za nekaj trenutkov oživila tisto ljubezen, ki sem jo še pred nekaj leti poveličevala? Ja. Morda sem malo, čisto malo neumna. Morda sem malce otročja. Morda bi se od mojih let pričakovalo kaj več. Morda pa je to le posledica prepogostega poglobljanja v Malega princa. A karkoli že je, čez nekaj minut se bom metala po snegu in mimoidočim se bom zdela neumna. Bi naredila snežaka? Angelčke v snegu? Kaj pa, če bi le ležala sredi snega in poslušala ta svet? Poslušala njegovo veličino in zajetnost, se prepustila mrazu in lovila mrzle, padajoče lepote.

Grizem si spodnjo ustnico, ki je vinsko rdeča. Mraz je na njej pustil pečat in hrapavi delci se zatikajo med seboj. Bolečina od razpok je neznosna, a če je na ustih nasmeh, izgubi vso vsebujočo tegobo. Na ustih spet čutim penico. Kot prejle. Le da imam zdaj premražene roke, s katerimi komaj držim skodelico, rdeč nos kot Rudi ali še bolj in en majcen lep spomin več.

Oh, kako ljubim svojo neumnost.

OCENA

Redko smo priča, da nekdo v osnovnošolskih letih piše tako dovršeno, natančno in prefinjeno.

Mlada pisateljica je ritmična mojstrica. Kratko zgodbo zgosti na začetku, kjer je vse statično. Iz sanjskega sveta se njena pripovedovalka polagoma zbujata v tukajšnji svet. In kakor se le-ta vse bolj ogreva in drami, tako je tudi ritem zapisane zgodbe vse bolj in bolj dinamičen.

To mojstrsko obvladovanje ritma se 'skoraj po pesniško' razprostre vsaj na dveh ravneh: na glasovni ravni, kjer bo pozoren bralec našel zanimiva igranja s samoglasniškimi in soglasniškimi sestavi (jih je avtorica tako zastavila namenoma ali nenamenoma, pravzaprav niti ni pomembno), ki valovijo v posebnih besednih zvezah in stavčnih konstrukcijah. Stavek je namreč prav zaradi tega dodelan in funkcionalen – kratek, če je to potrebno, daljši (a nikjer preveč), če tok zgodbe tako zahteva.

Druga, za bralčevo doživljanje še zanimivejša in še učinkovitejša, raven pa je v ritmiziranem vsebinskem kopičenju zaporednih čutnih zaznav: od poigravanja z vidnimi čuti in barvnimi zaznavami (beli sneg, bronasta posoda, velika rdeča skodelica), s slišnimi (čista tišina, tiktakanje, zvok žličke), z vonjalnimi (prijeten, topli vonj), okušalnimi (sladko-grenko) do takih, ki se vežejo na dotik in zaznavanje temperature v okolici (moja topla sapa, ledeni parket, ledeno mrzel čaj, ledeno mrzel zrak).

Refleksivni prozni utrinek, ki ne prinaša nobene 'velike' zgodbe, a vendarle deluje kot dodelano ritmično valovanje stavkov in meditacija v jeziku besed iz slovarja človeške čutnosti.

David Bedrač

PETRA BAJEC

OŠ Center Novo mesto

8. razred

Mentorica: Danica Rangus

SKUPAJ ŽIVETI

Vsi skupaj z nekom živimo,
z njim nasmeh in solze delimo.

Kljuka z vrati
in dedek s copati.

Mama z očetom
in deček z dekletom.

Rože s travo
in človek z naravo.

Nebo s ptico
in rozine s potico.

Ribe z morjem
in zvezde z vesoljem.

Ti z mano
in jaz s tabo.

Skupaj živimo,
nasmeh in solze med sabo delimo.

KO NE VEM, KAJ BI S SEBOJ

Ko ne vem, kaj bi s seboj,
pokličem tebe, prijatelj moj.

Da skupaj greva v svet domišljije,
kjer ni šole in dež ne lije.

Kjer zlato sonce te zjutraj predrami
in lepa mladost ni nikoli za nami.

Kjer iz potoka se učenosti napiješ
in novo pesem na papir izliješ.

Kmalu ugotoviš, da so ti te misli le v sanjah dane,
a pesem, ki jo pišeš, vedno ostane.

OCENA

Lirski subjekt v Petrinih pesmih se z eksistencialno širino povzpne na vrhno točko svojega Parnasa in z občutkom popolne kontrole opazuje in zre na pesniško materijo.

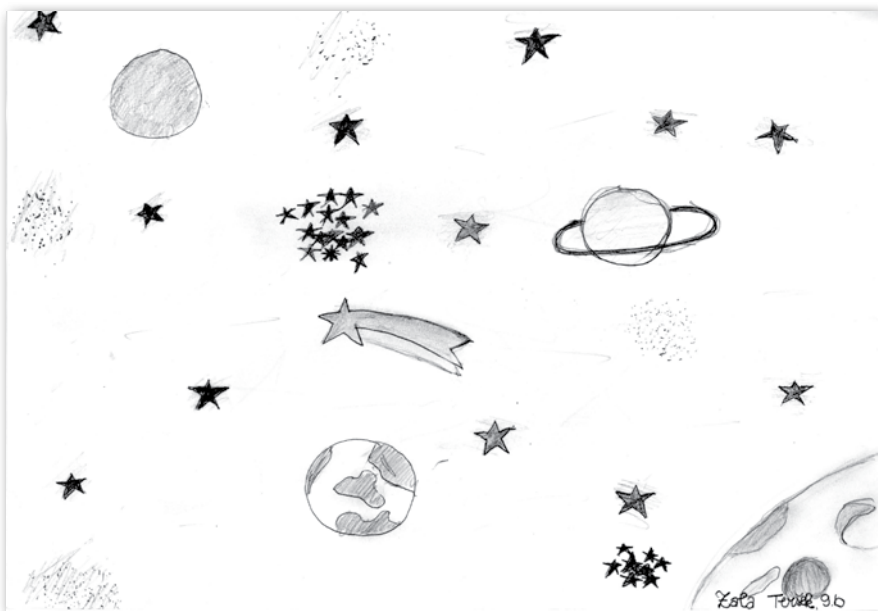
Pesmi, ki so zanimive, ker so odcepljene od dvoma. Njihov svet je postavljen, vse ima svojo logiko, za vsak pojav v njih se hitro najde odgovor. To so pesmi, kjer je subjekt opazovalec, analitik in hkrati nekakšno prapočelo vseh besed in odnosov med njimi. Kot da je vse skreirano z robovi lastnih misli, kjer ni prostora za vprašanja. Vse je povsem jasno – zanj, za druge, za naravo, za vesolje, za neskončno celoto, ki je tu v resnici končna in skoraj z otroško naivnostjo obvladljiva.

Ne preseneča pokroviteljsko prenašanja občutkov prvoosebnega subjekta na vse, kar živi ob njem in okrog njega, prav zato je prisoten celostni zaimek *Vsi*, ki se nato v pesmi Skupaj živi razdrobi v posamezne motivne drobce (od kljuke, ki biva z vrati, preko zvezd, ki so z nebom, do njiju, ki sta prav tako v nekem sobivanjskem odnosu). Končna misel, izražena v zadnjih verzih te pesmi, je presenetljivo mirna in prinaša sklep, ki ne dopušča nobene druge možnosti – Skupaj živimo, / nasmehe in solze med sabo delimo.

In tudi v pesmi *Ko ne vem*, kaj bi s seboj nas lahko naslov zavede. Besedna zveza ne vedeti, kaj bi, namreč takoj prinese odgovor – prijatelja.

Stihi, prežarjeni s soncem in besedno jasnino, ki nas učijo, da je potrebno ta svet piti vsak dan, ker je lep, ker v njem zlato sonce (te) zjutraj predrami. In nas učijo, da je kdaj pa kdaj potrebno odvreči balast dvomov in vprašanj in ugotoviti, da vsi odgovori za polno življenje sploh niso potrebni.

David Bedrač

KATARINA JALOVEC
OŠ Podbočje
9. razred
Mentorica: Janja Rostohar

PRETIRANO

Sedim v sobi, polni tišine.
Svetloba počasi prodira skozi okno in me objame.

Počasi jo zaznam, jo skušam sprejeti, vendar je preveč popolna.
Preveč bela.
Preveč glamurozna.

Vse je tako pretirano.

Ležim na postelji, z rahlo priprtimi očmi, in gledam.
Vse je tako belo in tako tiho.
Ostanem samo jaz. Sama.

Zdi se, da je vse samo vizija.
Da ni resnično, je nekako izmišljeno.

Vse je tako belo. Barvne so le moje hlačke, Skiny. Na tleh.
Vse je tako pretirano, pretirano belo.

V kotu zagledam zaprašeno tehtnico, sili me na jok.
Potihoma, skoraj neslišno izgovorim kletvico.
Morda obstaja le v mojih mislih.

Po nogah mi kaplja kri. Rdeča kri. Barvna kri.
Nekako provokativna.
Kri, ki izziva.
Zelo nesprejemljivo.

Z nohti tolčem po podlagi v počasnem, zelo enakomernem,
naučenem ritmu.

Vse je samo utvara.

Nato zaslišim, kako se vrata odpro.
Zaslišim pritajene korake, kako postajajo vedno glasnejši.
Zaslišim in začutim to tišino.

Nato ga ugledam.
Prisede k meni, se me dotakne, po licu mi spolzi solza.
Uničil je nekaj brezmadežnega, nekdanj popolnega.

Zatisnem oči, da ne vidim.
In odtavam nekam tja v svet domišljije, kjer ni ničesar.

Popolnoma se prepustim.

Vse je tako pretirano, pretirano zaigrano.
In tako belo, pretirano belo.
In takrat nastopi tista nepojmljiva, pretirano čista tišina.

In samo še jaz krvavim.

VIJUGE FIGUR

Zaspane figure se vlečejo po črno-beli planjavi.
Neznana, igrava se začudenost črno-belih.
Kraj, kjer domujejo potencialne figure.

Opazna je samo skrita ljubezen.
In seveda trajna nestabilnost v njenih premikih.

Skoraj izjemni premiki in pomikanje v napačne smeri.

Oplazi jo hlad na tisti hladni planjavi.
Končno shodi.

Moreči premiki in stičišča neskončnih vijug.

Razdrobljene figure in uničena krila.

Iskriva ljubezen na izginjajoči planjavi.

OCENA

V pesmi Pretirano je zaznati nagib v smer pesnjenja v prozi. Tudi po obsegu je to daljša pesem, ki je od mlade avtorice zahtevala obvladovanje verza in končne oblike. Sicer svobodno postavljeni verzi, ki se nato spletajo v različno oblikovane kitice, kažejo na razpadajoči svet, svet nekakšne bivanjske muke, kjer je človek zgolj pasivno, ležeče bitje, ki ne premore nobene energije več. Edina energija je misel, pa še ta obstoji nekje med možgani in usti (Potihoma, skoraj neslišno izgovorim kletvico. / Morda obstaja le v mojih mislih). Tudi za čustva ni prave možnosti, saj

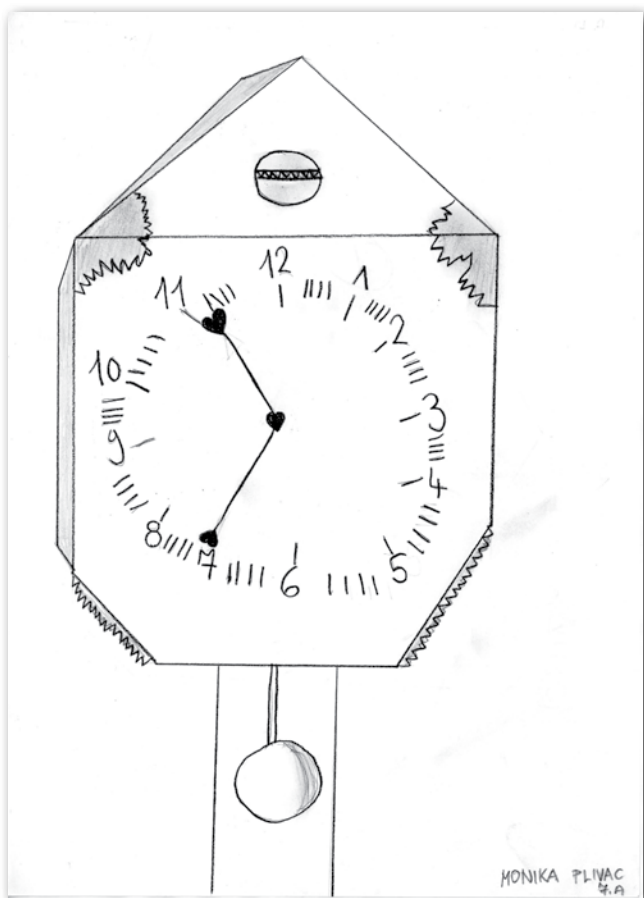
zapiše: sili na jok.

In tudi energija življenja blede – vse se izgublja, celo barva. Težnja po (iz)ničnosti bivanja nas napelje k misli o izredno nadarjeni Katarini, ki pri teh letih zmora tako poglobljeno filozofsko idejo, hkrati pa na Katarino, ki je morda tudi vneta raziskovalka in bralka poezije. Natančen bralec se ne bo mogel znebiti asociacij na logiko poetike Daneta Zajca in njegov 'figuriranje' ljudi na ploščo življenja možno razumeti v stilu poetike Tomaža Šalamuna.

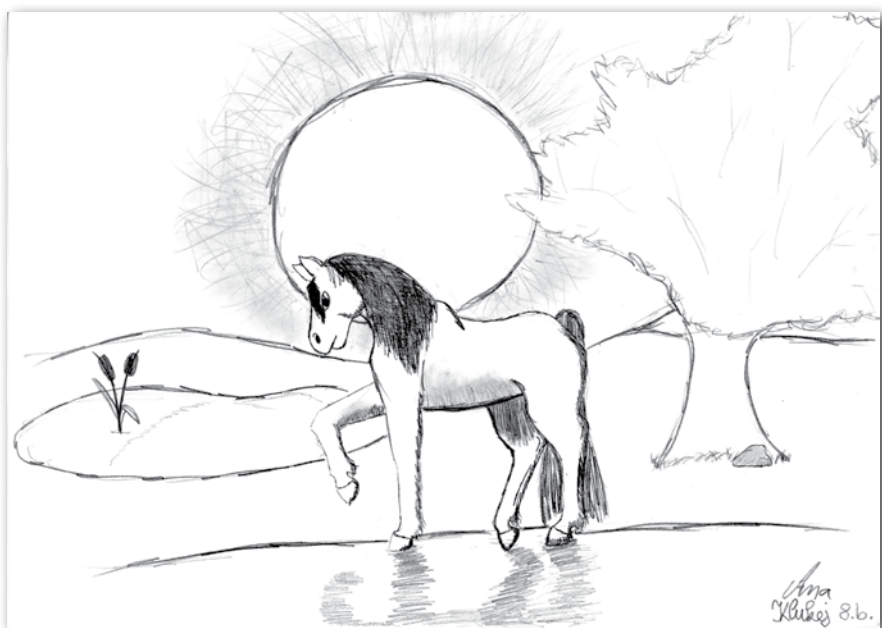
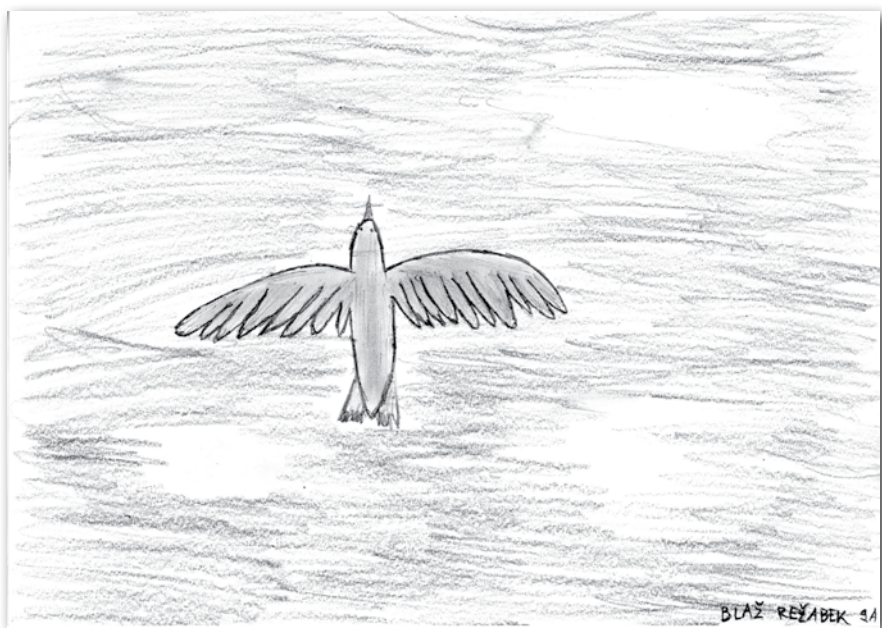
Na sorodnosti s poezijo obeh omenjenih in s poezijo še koga napeljuje tudi pesniški izraz, ki črpa iz modernistične in postmodernistične pesniške zemlje. A ne smemo spregledati, da ima mlada ustvarjalka v tej zemlji zelo samosvoje pesniške korenine, ki se lahko – če bo sama tako hotela in če bo delala na tem – razvijejo v močno in prepoznavno pesniško govorico.

Vsekakor obetajoč pesniški izraz, ki nas bo najbrž še kdaj izzval nabralni dvoboj – kot (K)ri, ki izziva.

David Bedrač

GAJA RUPNIK CARUSO

OŠ Idrija

9. razred

Mentorica: Tjaša Petkovšek Tončič

GENEVIEVE

Park, pozna lepa jesen.
Divji letalec naravo kleše.
Drevje, zrak, nebo
počasi tone v sen.
Listje zadnjič z vetrom pleše.

Smrt za cvet,
ki ga je veter odnašal.
Smrt za listje,
šumeče pod nogami.

Mar je treba sprejeti prihodnost,
v kateri ne najdemo sebe?

Kot otrok sem si prisegla,
da bom vzgojila blodnjak.
Takega iz vrtnic vsega sveta.
Dosegla tega seveda nisem.
A zadostuje že spomin.

Kaj naj sploh naredim
ob prvi roži na pomlad,
če ne tega, da si želim
živeti tako preprosto kot ona?

Lahko bi jo vzljubila,
a kaj ko je le preveč minljiva ...
V resnici nikoli ne vem,
kaj hočem. Vsaka misel
pravi: »Ti boem!«
Torej ne verjamem,
da bi v čemerkoli našla smisel.

Da, to je občutek nesreče.
Predvsem zaradi duše trpeče
in ker še nikoli nisem okusila
niti kaplje svoje sreče.
Pozneje sem zoper to
spoznala jezo in upor.
Počnem stvari,
ki jih prej nisem znala –
rada objemam drevje ljubeče,
skočim na kak vrtiljak.
Le zavoljo lastne sreče.

In takrat sem prvič
res vdihnila zrak.

KAN-KAN BALET

Še enkrat zaplešiva!
Samo za naju.
Tako zdaj vrziva stran vse tisto,
kar naju obremenjuje.
Naj zaživi le tisto,
kar naju navdihuje:
najin svet,
senzacionalen kan-kan balet.

To bo najin ples,
s strastjo prežet ko največji kres.
Naj se trese zemlja,
naj podivja orkan.
Premaga naj jih želja,
da še zadnjič odpleševa svoj baletni kan-kan.

To je strast, dragi,
ki vodi k najini končni zmagi.
Zmagi, ki mamljivo nagrado prinaša:
svoboda src bo za vedno naša.

Zato plešiva balet,
ne boj se, da boš videti ko zaklet.
Divja bova, neomajna

in ko sila po počitku bo res skrajna,
takrat ... bova plesala še bolj noro:
preplesala bova celo goro
in tam počakala na čudovito
– rusko zoro.
Naj bo ta ples tvoj navdih,
naj ti vsak dan šepeta ko odločni stih.

Pojdi zdaj, plesalec,
četudi v tej bedni državi navaden davkoplačevalec.
Pojdi in vrni se!
S tabo bom predihala vsak tvoj dih,
... in seveda tudi poslednji izdih.

Še prej pa zaplešiva za prihodnjih nekaj let:
ta najin neskončni kan-kan balet.

OCENA

Pesmi, ki brbotajo in nagajivo plešejo pred nami, pa četudi so na plesišču tako težke teme, kot so izgubljenost, minevanje in smrt.

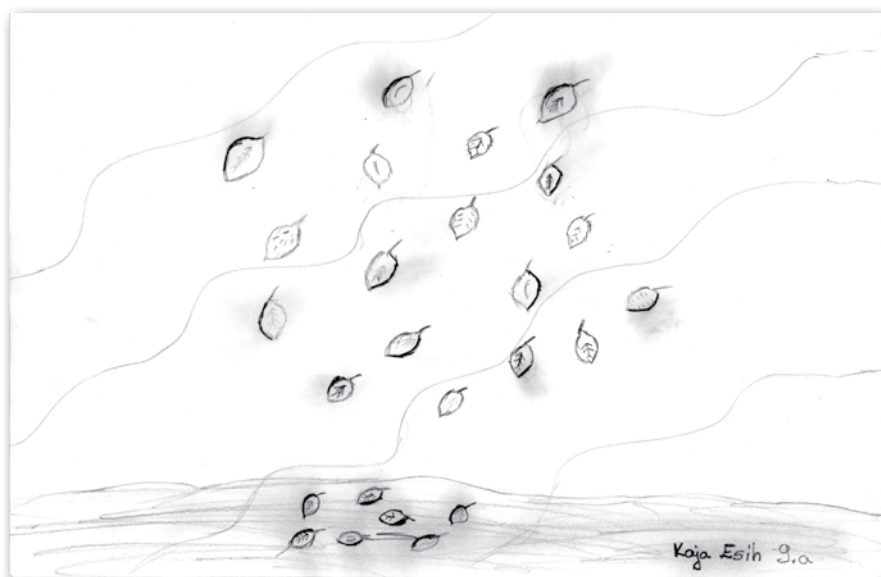
Pesnica je ob gibljivi ritmični hrbtenici presenetljivo učinkovita in pesniško zrela tudi v postavljanju motivov, ki se kot metulji poženejo v kroženje okoli te hrbtenice, se približujejo in oddaljujejo v svojem letenju. Oddaljevanje mlada pesnica dosega s kontrastiranjem, ko ob smrt postavi življenje, ob prihodnost minljivost, ob trpljenje srečo itd.

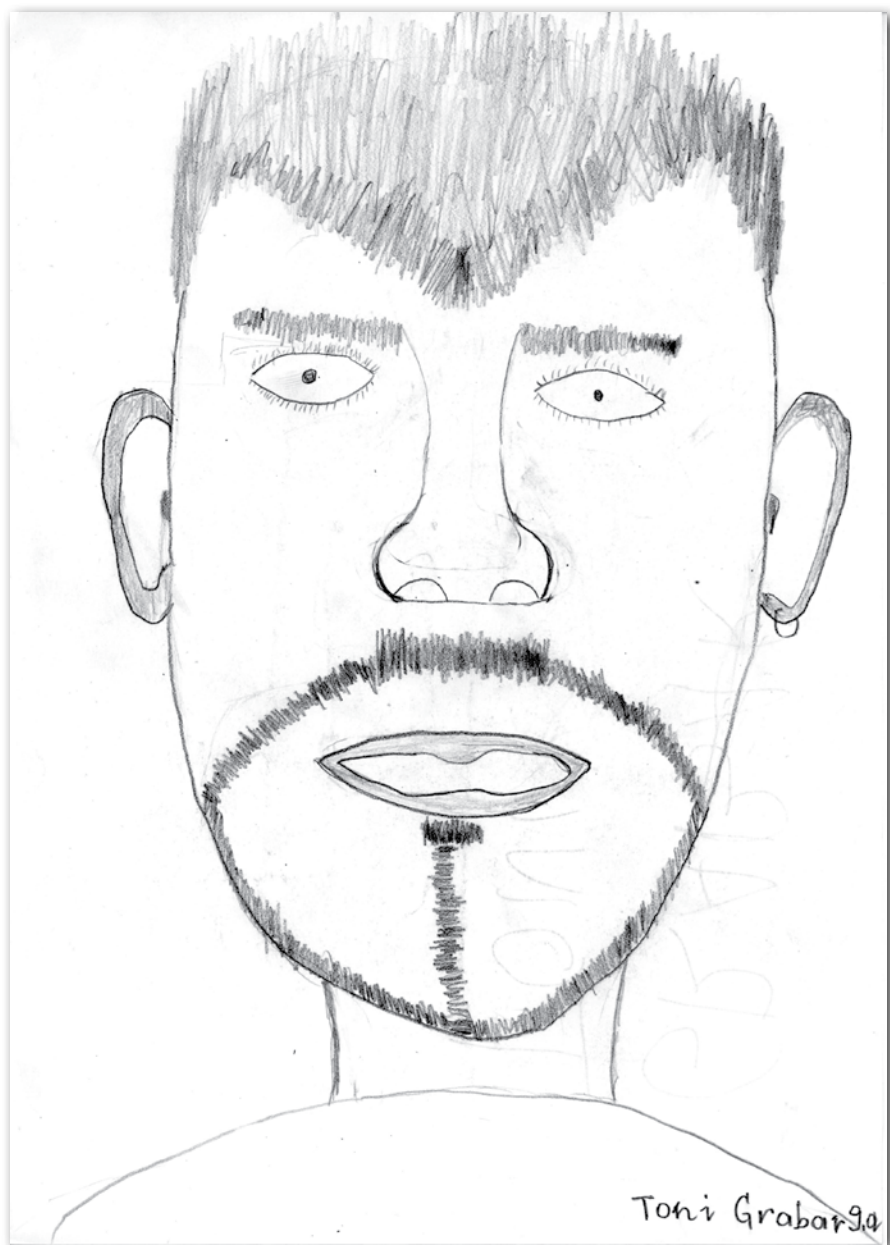
Še najbolj učinkovita pa je v 'izraznem polzenju'. Te pesmi so, kot da polzijo, kot da so v nenehnem gibanju; kjer celo retorična vprašanja dobijo nov zven in pomen. Slednjega pravzaprav nimajo, ker jih prav sila hitrosti, izginjanja in minevanja pogoltne v prazno brezno. In potem ostane le še občutek nemoči, nesmisla in hrepenenje po preprostem življenju, podobnem bivanju pomladne rože.

Tudi v drugi objavljeni pesmi Kan-kan balet je vse v gibanju; tokrat je gonilo ljubezen. Kot hrepenenje po preprostem bitju tudi ljubezensko hrepenenje ženski lirski subjekt žene v ritmično gibanje. Pogosto navajanje takih in drugačnih oblik plesa v eni (list, ki pleše v vetru) in drugi pesmi (balet) ni kar tako. Plesanje je za Carusovo pomensko izenačeno z življenjem. Prav zato zapiše v želji po zmagi nad smrtjo in minljivostjo: ko sila po počitku bo res skrajna, / takrat ... bova plesala še bolj noro.

Ta verz pa lahko razumemo tudi kot nikoli ne bom končala s pisanjem – Gaja namreč dobro ve, da je pesnjenje vztrajno padanje in dviganje, ki lahko na koncu tu in tam ustvari tudi kakšen učinkovit, odločni stih.

David Bedrač

LUKA MARCEN

OŠ Frana Roša Celje

9. razred

Mentorica: Blanka Skočir

ČRNI PORTRET

Ko ni pisala poezije v svoje šolske zvezke, je glavo sklanjala nad papir in risala. Risala s svinčnikom. Risala portrete. Portrete izmišljenih oseb, kajti kljub temu da je v svojem življenju videla in srečala že mnogo ljudi, ni nikogar zares poznala. A rišeš lahko samo osebo, ki jo res dobro poznaš. In ko ni iskala tihih kotičkov, se je skrivala v svoji temni sobi. Soba je bila obarvana z živimi barvami, a spuščene rolete in stene, preplepljene s portreti v svinčnik tehniki, živosti niso dopuščale. Bila je posebna, zelo posebna. Njena tihost je včasih dajala vtis samovšečnosti, narcisoidnosti, a taka še zdaleč ni bila. Ona je bila ... le dekle, ki se je rodilo v napačnem času, napačnim ljudem in v zgrešenih razmerah.

Livija je bila majhna in živahna punčka. Takrat, v Bosni, pred desetletjem in še nekaj leti. Oče je le potešil svojo potrebo in pustil na otroku sled umetnosti. Mama je z zanosom pripovedovala, da je znal pesniti. Rodila je hčerko. A sami na podeželju z majhnim otrokom ni šlo. Ni znala. Kako majhnemu otroku povedati, da je njegovo rojstvo napaka? Najlažje bi ga bilo umoriti, a za to mati nima srca. Mogoče ga lahko včasih utopi v kozarcu rakije.

Tudi to ni pomagalo. Mati je bila lepa ženska (kar je podarila tudi nesojenemu otroku). Vzburjala je moški svet. Sama in brez denarja, le telo boginje in obraz mitoloških sanj. Livija vendar ne more zreti, kako vsako noč, vsako uro v noči zahajajo v njeno spalnico moški. S solzami v očeh in le v plaščku jo je pred delovno nočjo izročila novemu življenju naproti – s sosedo sta krenili v Slovenijo. K mamini sestri, ki je v kotlini Alp našla boljši dom. In tu se je kos kruha rezal tudi za Livijo.

Varno zavetje za preživetje, risanje in razmišljanje. Lahko je bila sama. Teta je nikoli ni motila, dražila. Njuna edina srečanja so bila kosila. In še to le, če je bilo dekle točno doma. Točno ob dvanajstih, kar pa se ni pogosto dogajalo.

Dražili pa je niso niti drugi ljudje. A to le zato, ker se je navadila, da jo na ulici gledajo, ko na sebi nima najnovejšega topa iz H&M, ampak večinoma domače, ročno narejene majice, poslikane s portreti. V šoli je bila v učilnici samo med poukom, druge minute je preživela na skritem hodniku, kjer je bila kot prišlek v petem razredu mnogokrat tarča zbadljivk in belih pesti. V skriti kot bolečih spominov ni zahajala zato, ker bi se sošolcev bala, ampak preprosto zato, ker je vedela, da razume več in ve, da je drugačna. Hrup jo je moril. Najraje je bila v tišini in ustvarjala.

Nadarjeno dekle. Na vseh področjih. Naravoslovne in družboslovne vede so ji

bile mačji kašel. Zataknilo se je le pri športni vzgoji, a je zaradi učiteljice, ki je bila polna razumevanja, tudi to šlo.

Edina oseba na osnovni šoli, s katero je Livija spregovorila več kot besedo, za katero je bila poklicana, je bila profesorica slovenščine, ki je narobe sprejemala odločitve v svojem življenju. Njena strast je bila tehnika svinčnik. Porisala je celo polo papirja, na katerem je pisalo, da sta z možem ločena. Ločena ravno zaradi ljubezni, ki je bila močnejša od te od človeka do človeka. Z njo sta vzpostavili pristen stik. Livija jo je neskončno cenila, bila ji je več kot profesorica; nekaj, kar lahko imenujemo mati. To je potrebovala, in čeprav sta se kdaj sporekli, je bilo med njima občutje medsebojnega zaupanja in bližine. Imela jo je rada. Tako posebno. Kot je lahko imela rada le Livija.

In želela je nekoga, ki ga je zanimala; nekoga, ki jo je cenil kljub obleki, ki ni imela nobene prave cene. Potrebovala je nekoga, da je lahko razmišljala o njem. Njena samotnost je bil gluha in zastrašujoč občutek pripadnosti nič. Teta ni šla nikoli v šolo, Livija se je nekajkrat poskušala sama prebiti na roditeljski sestanek, a ji ni uspelo. Razredničarka je videla v njej tiho vodo, ki dere bregove. Ni je marala. Preveč je razmišljala. Tako je menila ona. In bila je odrasla. Besede odraslih vedno nekaj štejejo.

Zaključevalo se je zadnje leto osnovne šole. Zadnje leto, ko je smela dihati s polnimi pljuči v pogovorih s profesorico. Veliko je jokala. In portreti so postajali mračnejši. Temnejši. Svetovalna delavka je nekaj razrednih ur učencem predstavljala srednje šole, na katere bi se lahko vpisali. Livija je ni poslušala. Vedela je, kam vodi njena pot. A na zadnji predstavitvi jo je neljubo zadelo nekaj, česar ni mogla predvideti ... Za vpis potrebuje soglasje staršev ali skrbnika. Teta. Teta, ki je večino časa posedala s sosedami brez pravega opravka v parku pod blokom, se z Livijinim risanjem nikakor ni strinjala. Umetnost je zapravljanje časa. Pomembno je živeti praktično in potrošniško, kolikor izda globina denarnice.

»Salma, v šolo boš morala,« je pri sobotnem kosilu dejala Livija. Kljub temu da se s teto nista bogve kako poznali, je imela sobotna kosila rada.

»Kaj je narobe?«

»Prav nič! Za vpis v srednjo šolo gre. Pogovorili se bomo s svetovalno in podpisala bi mojo vpisno prijavo.«

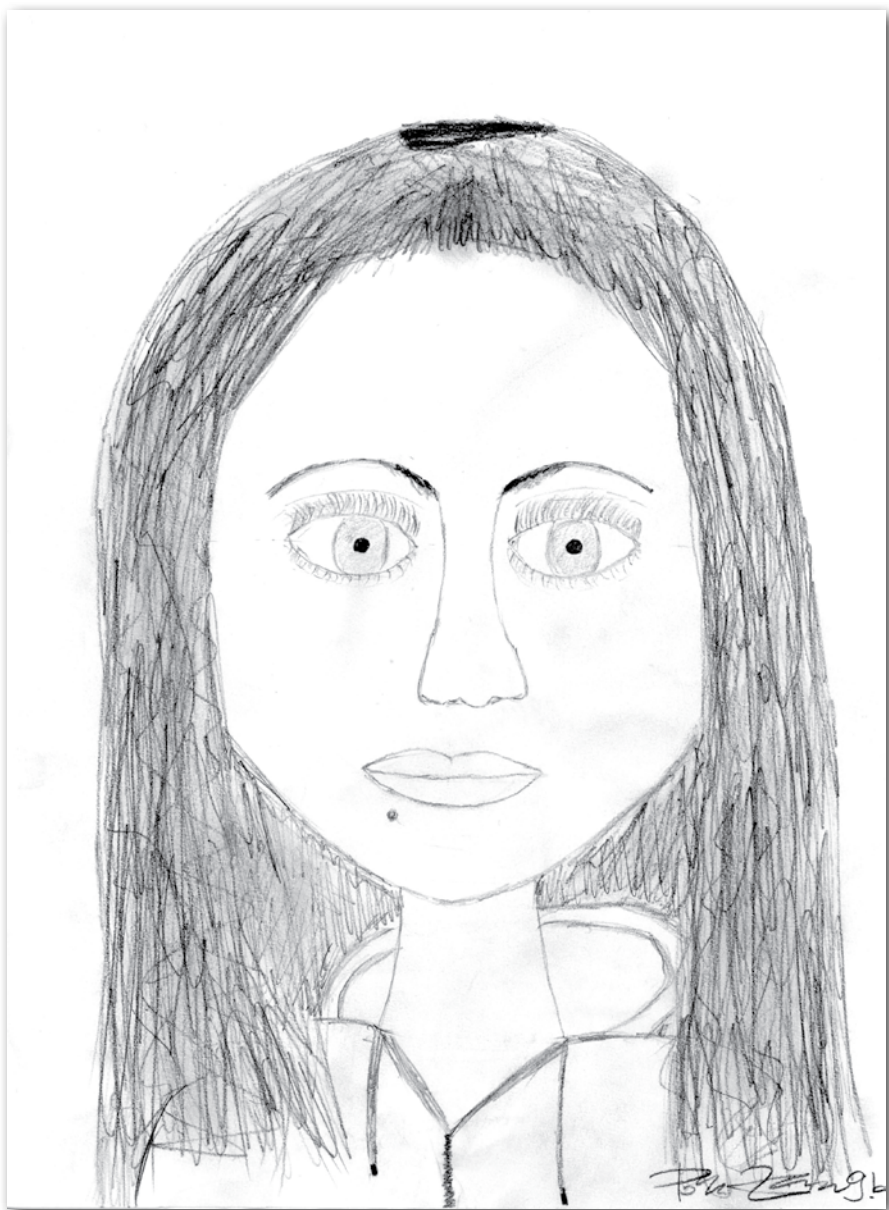
»Zakaj potrebujejo tam mene? Zate gre,« je odsotno dejala teta med žvečenjem solate.

Tega se je Livija bala. Vseenosti. In ko bi bilo vsaj to.

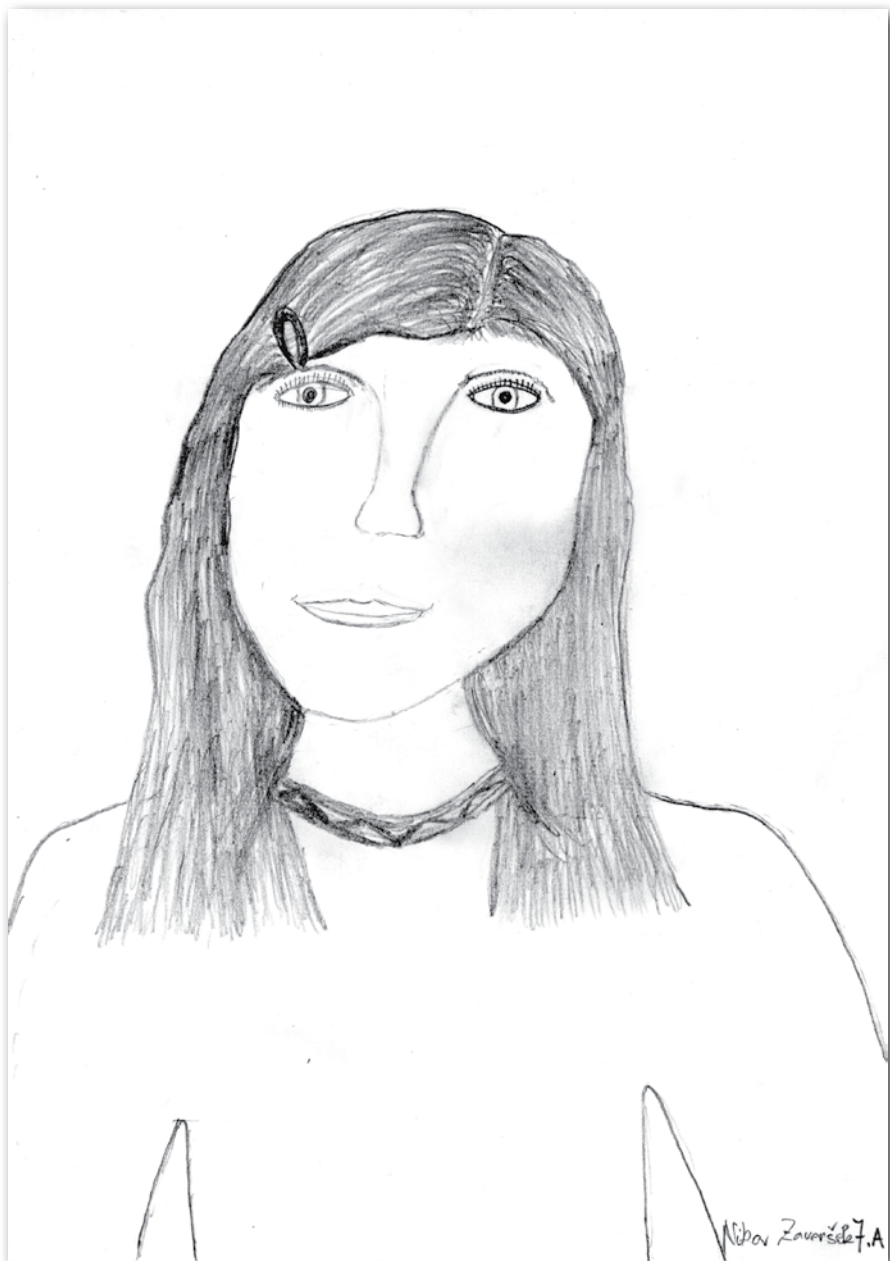
»Res moraš v šolo. Sicer ne bom mogla naprej,« jo je rotilo dekle.

»Kdo pravi, da boš lahko šla naprej? Nikamor ne boš šla! Ni denarja. Danes bi vsi nekaj študirali. Delavec nam je treba!« S tem je bil pogovor končan. Salme ni bilo mogoče pregovoriti.

Vsakomur je težko sprejeti udarec, da bo ostal zaznamovan z osnovno šolo. A Livija je vedela, da upanje še ostaja. Mogoče bo svetovalna Salma pregovorila. A tudi portreti iz sanj so se zdeli bolj resnični kot to.

Polona Zorinič, 9.b

Nika Zaveršek, 7.a

»Livija, kdaj lahko pridejo tvoji starši?« se je neprijetno razlegalo v pisarni svetovalne delavke.

»Pri teti živim, gospa!«

»Kdaj torej lahko pride teta?«

»Ne bo je, gospa.«

»Kako ... je ne bo?«

»Odločila se je, da končujem s šolo!«

Svetovalna je onemela:

»Tako? Razumem prav? Kaj drugega najbrž res ni bilo pričakovati!«

In še preden bi lahko Livija karkoli rekla, je svetovalna zakričala: »Naslednji!«

Livija se je sesedla. Kdo na tem svetu bi ji znal pomagati? Kdo bi med vrsticami znal ujeti njene sanje? Jih graditi v resničnost? Ni videla izhoda. Nič več. Tekla je domov. Ne domov. Ni imela doma. Zdelo se ji je, da je ujeta med ljudmi, ki jih ne pozna. Daleč od sveta, kjer je preživela živahna leta. A tudi tisto ni bil njen svet. Njen svet je bil papir in z njim svinčnik, ki je drsal po njem. Kot balerina, ki osamljena pleše slepe kretnje lastne samote. Ni vedela, kaj naj naredi. Jasno je bilo, da Salme ne bo prepričala. Tiste noči ni šla k njej. Spala je v parku. Na mrzlem. Mogoče je hotela umreti. Mogoče je hotela le, da jo strezni mraz.

Morda pa je slutila mrzel tuš zbadanja sošolcev, ki ga je doživela naslednji dan. Vedela je, da se bo takoj razvedelo, da ne bo nadaljevala šolanja, a tako hitro se ni še nikoli nič izvedelo. Prihajali so starši sošolcev in otroci so jim hoteli praviti, da Bosanka ne bo šla na srednjo šolo. Livija pa se je tolažila z risanjem. In mislijo na to, da bo kmalu konec. Konec šole. A za vse življenje?! Ta misel ji je bodla nož v hrbet.

In res je bilo konec. Od začetka maja je tudi mimo profesorice hodila nemo. Ni ji zmogla pogledati v oči in priznati, da bo ostala doma. Morda ni bilo prav. A tako je lažje preživela do konca. Do čistega konca njunega druženja.

Obupati še vedno ni hotela. Med počitnicami je risala. Težko je bilo tudi profesorici. Vedela je, da ima moč ubrati glas tihih strun, a tokrat tudi njej ni uspelo. Zakaj? Ni vedela. Minilo je več dni, več tednov in celo ves mesec, ne da bi spregovorili besedo. Skrbelo jo je. Po navadi sta se pogovarjali odprto, Livija se je profesorici zaupala. Tokrat ni govorila. Nič več. In to je bil slab znak.

Poletje je bilo že v razcvetu, ko je profesorica na vročih tlakovcih mestnega jedra srečala Livijo. Samo, kot vedno, in drugačno od množice.

»Livija. Počakaj!« je vzkliknila, a Livija se ni odzvala. Gledala je v izložbo, gledala s svojimi velikimi, lepimi očmi. Očmi, ki jih je dobila po mami. Gledala je v izložbo svinčnikov. In blokov. Profesorica jo je objela, Livija pa je stala kot izklesan spomenik, trdo in mrtvo. Kar gledala je.

»Kaj je narobe, dete moje? Sem bila groba? Vem, da sem včasih prehitra v svojih besedah, a te imam resnično rada. Lahko mi zaupaš.« Takrat pa je Livija izbruhnila. Po navadi je govorila tiho, izbrano in mirno. Tokrat pa je udarila kot tornado. Močno, divje in neukrotljivo, s pridihom spoštovanja:

»Nisem dovolj dobra za Vas, gospa!« In je stekla proč. Profesorica je obstala, se molče zazrla nekam daleč vstran. Ničesar ni čutila, tudi srca ne. Vsi po mestu so hodili skoraj goli in v barvah sonca, mavrice. Le Livija ne. Bilo ji je vroče, a jakna se ji je vseeno lepila na hrbet. »Zakaj? Ker nimaš svinčnikov, da bi spet risala? Livija, kupim ti jih, pridi!« se je ovedla profesorica in pohitela za njo. Dekle se je obrnilo:

»Ni to! Vi ste šolani, zelo šolani. Jaz pa bom ostala takšna, kot je moja teta. Dekle s končano osnovno šolo. Brez vsega.«

Spet je hotela oditi, a jo je močna roka zgrabila za rokav. Gledali sta se, kot da se vidita prvič, bolečina v njunih srcih pa je bruhala z vulkanov razbolelih čustev. Tega se je bala. Takoj, ko je deklico поблиže spoznala, ji je zaupala:

»Nisi kot drugi. In nikoli ne boš. Ti nisi enaka nikomur. Umetnica si. Znaš ustvarjati, zato si svoj čas namenila ustvarjalnosti. Znaš razmišljati, ker znaš sanjati in svoje sanje izraziti. Nikomur nisi enaka.«

Premolknila je. In čeprav so okoli njiju hiteli ljudje, sta bili sami. Nikogar niso zanimali ljudje, kajti vedno živi vzporedno veliko svetov. In eden je bil njun.

»Podpišem tvojo prijavnico?«

»Prepozno! In nisem šla opravljat sprejemnih izpitov!«

»Lahko se grem pogovoriti!«

»Hvala. Znam sama!«

Nekaj sekund, dolgih kakor večnost, potem pa je tekla. Na vso moč. Profesorica je gledala. Gledala v praznino. Gledala nikamor. Gledala s tistim ničem v očeh, ki se je bil razrasel med njima.

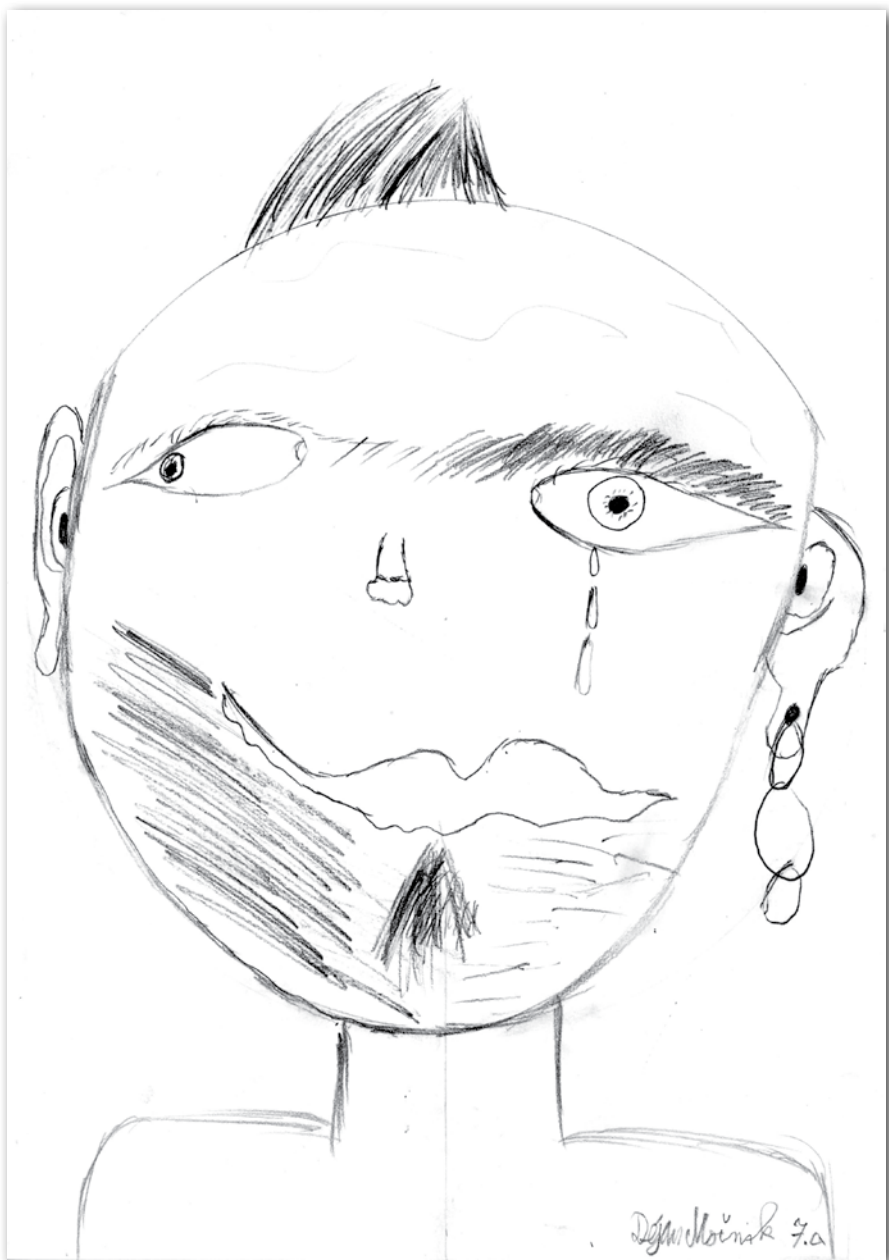
Livija je tekla, tekla, tekla in tekla. Daleč vstran. Skozi mesto. Po tržnici, skozi park, kjer se ni ozrla na svoje sošolce, ki so puščali svoja življenja, utopljena v plastične kozarce poceni vina in sežgana v vijugah dima, ki so se valili iz zvitihi cigaret. Čim dlje stran od profesorice, ki jo je imela tako rada. Kot mater. Ne bo se še predala. Zbrala bo pogum, šla bo na šolo in poskusila vse popraviti.

Čakala je na prvi september. Prej je bila gimnazija zaprta in ta čas je risala slike svojih sanj in v mislih krpala trenutke, kako bo z materialom, vloženim v posebno mapo, stopila skozi ogromna šolska vrata ... Vedela je, da s slikami pove več kot z besedami. Bile so njen atribut. Tihim osebam je težko govoriti z neznanci. Skozi mesec je našla nekaj primernih besed. Najbolje bi sicer bilo, da pove resnico, a sram je bil prevelik. Tam bo gotovo veliko dijakov. Zadnji dnevi pred odločilnim dnevom so bili polni tesnobe, negotovosti in nemira. Vrnila bi se k profesorici. A ni mogla. Zagotovo je jezna nanjo. In ji ne bi odpustila.

Prvi september. Salme ni bilo doma. Ko se je ob šestih zjutraj zbudila, je šla k svojemu moškemu, ki je Liviji odvzel tudi prostor pri kosilu ob dvanajstih. Ni je jezilo. Za nič resnega ni bila prikrajšana. Nase je navlekla eno svojih najlepših majic in črno jakno ter se napotila na gimnazijo, z mapo in polno glavo vročičnih misli. Ničesar ni pozabila. Če bo le šlo ...

V veliki avli je bilo premalo prostora za vse gimnazijce. Videla je profesorje,

Dejan Močnik, 7.a

ki so skrivaj pogledovali novo generacijo učencev. Livija se ni ustavljala. Hotela je naprej. Pred njo je vstal upravni prostor, kjer naj bi jo vpisali ... Želela je biti vljudna. Kako naj bo vljuden nekdo, ki je govoril le s portreti, ki jih je risal s sivim svinčnikom? Govoril domače in šepetaje ... prestraši se besed, ki jih izrekajo ljudje in donijo še dolgo potem, ko so se razkadile ... Še preden je prestopila vrata upravnih prostorov, je zaslišala glasove zajedljive bivše sošolke:

»O, Bosanka. Ti pa ja nimaš denarja za šolo?!«

Zdaj ni bilo časa za kreg. Potrkala je. »Naprej!« je zaslišala raskav glas.

»Dober dan, gospa.«

»Povej!«

Začela je počasi, stene so zaplesale in se polkrožno obrnile ... ni še prišla do polovice pripravljenega, ko jo je vpisovalka že prekinila:

»Ni prostora. Kakšni umetniki?! Morda te vzamejo v kakšen šotor!« in je zaloputnila vrata.

Ni hotela, da jo vidijo vsi tisti. Zbežala je. Znova izigrana. Sama. V črnem svetu. Doma jo je pričakala Salma:

»Treba bo v življenje, punca. Dovolj si stara, da lahko sama skrbiš zase. V mojem malem stanovanju ni prostora za tri.«

Za nič v njenem življenju ni bilo časa, prostora in moči. Vzela je vžigalice in nožič – risbe so se vdale krčevitemu prijemu ognjenih zubljev in se stopile z njimi v visok svetel plamen. Nič ni ostalo. Le nekaj listov in svinčnikov. Te je malomarno vrgla v premajhno torbo in brez pozdrava odšla. Kam, ni vedela.

Naslednjih nekaj dni je prespala na cesti. Ni risala. Ni pisala. Razmišljala je. O profesorici. O materi. O slednji je bil spomin le še napol živ, medtem ko se očeta sploh ni spominjala več. On je bil pesnik. Razumel bi. Po tednu dni se je vrnila. In tam v popolnoma praznem stanovanju zaživela. Soba je bila zdaj svetla, le na tleh je bilo videti sledove ognja, iz nje pa se je širil neprijeten vonj po plesni. Vseeno je spala tam. Bila je v stanovanju popolnega tujca.

Nekako se je preživljala. Ni več risala. Tudi praznega mobilca se je znebila. Životarila je. Profesorica jo je zaman iskala. Kakšno leto je minilo od razhoda brez pozdrava. Morali bi se pogovoriti. Klicala jo je, a zaman. Mineval je čas in vedela je, da ga skoraj ni več, da bo skoraj prepozno ... Poiskala je naslov. In jo obiskala.

A tiste ure Livija ni doživela. Prehudo bi bilo srečanje z nekom, ki te ima rad, ko se navadiš na prazen svet, na svet, ki ga živiš sam. Zvonila je in zvonila, nato pa je profesorica sama odprla vrata. Zagledala jo je. Zrla je zviška čudno spačeno. In blede. Livija, ki je verjela, da bo risala; da bo s septembrom začela v likovnem oddelku gimnazije ... Pod njenimi nogami je ležal najbolj mračen portret. Monotono črn in grd. Črni portret nesrečnega dekleta. Edini Livijin avtoportret.

OCENA

»Njena samotnost je bil gluh in zastrašujoč občutek pripadnosti niču,« je zapisal Luka, ki je s psihološkim posluhom za književne osebe napisal pretresljivo pripoved o lepem in nadarjenem bosanskem dekletu Liviji, h kateri je postavil tiste, ki na njeno življenje vplivajo razdiralno, in tiste, ki jo 'sestavljajo'.

Zgodbo o vsestransko (še najbolj pa likovno) nadarjeni mladenki lahko primerjamo s sestavljanjem in razdiranjem lego kock. Žal pa je oseb, ki bi v pripovedi kocke njenega življenja sestavljali v eno, veliko manj kot tistih, ki jo drobijo.

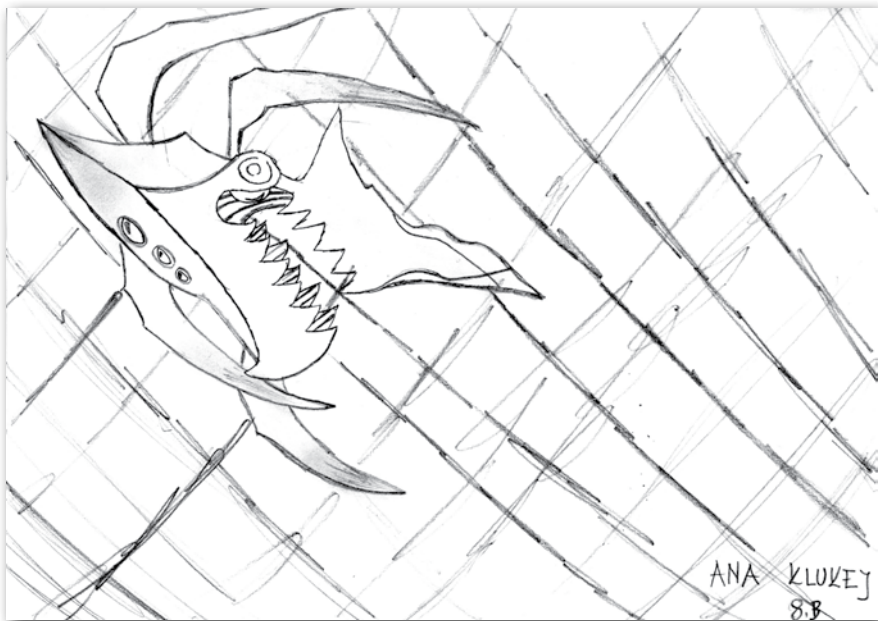
V prvo skupino zagotovo sodi profesorica slovenščine, ki ji Livija zaupa in s katero, za razliko od ostalih učiteljev, kdaj pa kdaj tudi spregovori. V drugi skupini pa je več posameznikov – mati in oče, ki si Livije nista želela; teta, ki njene nadarjenosti nikakor ne razume in jo hoče odvrniti od slikanja in šolanja in usmeriti k fizičnemu delu; sošolci, ki jo zmerjajo, ker je drugačna in ker je od drugod; razredničarka, ki je zaradi zamišljenosti ne mara.

V mreži vseh teh odnosov pa Luka razpira veliko zanimivih tem, ki silijo k razmišljanju – položaj nadarjenih in drugačnih učencev v slovenski šoli, strpnost in razgledanost učiteljev na tem področju, položaj tujcev v Sloveniji in še in še ...

Zgodba, ki se tragično zaključi in katere osrednja os je prav Livijino slikanje, ki se naslika kot nesrečni 'avtoportret' na koncu, se sestavlja počasi, a se obenem drobi z vse bolj in bolj propadajočo in izgubljeno osrednjo junakinjo.

Nekakšna tehnika pisanja po sistemu lego kock je gotovo inovativna odlika besedila, ki vsebuje še vrsto drugih, za bralca vabljivih elementov.

David Bedrač

MOJ SVET JE MOJ KOTIČEK

»Trava bo zelena. Hmm ... Poleg pa še dva ponija! Moja risbica bo najlepša! Mami jo bo prilepila na svojo omaro. Ko pride pome, bo rekla, da me ima rada in mogoče mi bo celo pustila vzeti sladoleдно lučko!«

Katarina oziroma Katka, kot jo je klicala njena mama, se je navdušeno sklanjala nad kosom papirja. S prekrizanimi nogami, kot jo je naučila njena teta, je sedela v svojem najljubšem kotičku v vrtcu. Bil je rahlo odmaknjen od hrupa, direndaja in tistih tovarišic, ki jih je iskreno prezirala. Zravkala se je, odmaknila slap svojih rjavih las in pridržala svojo sliko k luči. »Lepa je!« V njenih očeh se je jasno iskrila tista iskrica, ki jo imajo samo otroci. Odložila je risbico, zaprla svoje modre oči in se naslonila nazaj na steno. V trebuščku je imela topel občutek.

»Kakšen kakec!«

Katka je odprla oči. Pred njo je stal plavolas fantek, nič kaj večji od nje. Zakaj pa ga je bilo potem zmeraj vsepovsod polno? Naj se vrne na gugalnico!

»Tole je kakec! Ti si kakec! Ha ha! Narejena si iz kakca! Narejena si iz kakca!«

Fant je brez pomislov zmečkal papir in ji ga vrgel v naročje.

»Ná svoj kakec!«

Obrnil se je in hitro stekel stran.

Vdihnila je. Zbistrila si je um. Vdihnila je še enkrat. Ni ji bilo jasno. Zakaj je to storil? Zakaj je jezen name? Vzela je kepo papirja in jo razgrnila. Stisnilo jo je v grlu. Risbica je bila uničena. Smrknila je in počasi so se ji ulile solze.

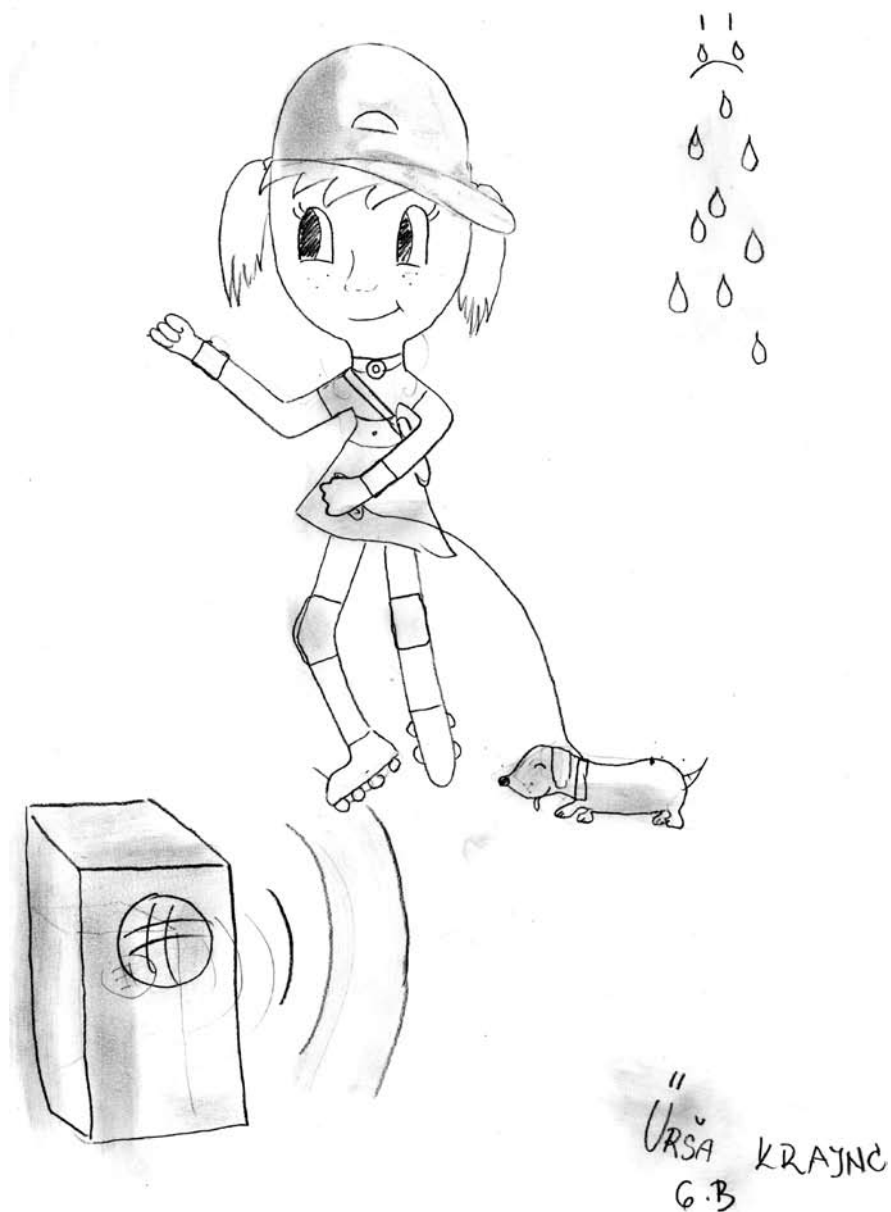
»Poglej, Katarina, samo všeč si mu,« je potrpežljivo razložila Katkina najljubša vzgojiteljica. No, če smo iskreni, je bila tovarišica Mojca edina vzgojiteljica, ki jo je zdaj otrok z rdečico prenašal.

»A-ampak, če je rekel, da sem iz kakca!« se je upirala Katka.

»Kakec ti je rekel zato, ker si mu všeč. Tudi risbico ti je zmečkal, ker si mu všeč,« je še enkrat poizkusila vzgojiteljica. »Takšni so pač fantki, nič ne skrbi, saj boš razumela, ko boš starejša,« je dodala.

»Hmm, ko bom starejša ...« je ponovila deklica, ki ji je bilo čedalje manj jasno, v katero smer se vrti svet.

Fantki so brezvezni. Nikoli ne bom imela ljubčka! Kdo jih sploh rabi? Jaz že ne. Res tepček tisti, ki si jih je izmislil. Zadovoljna sama s sabo se je vrnila v svoj kotiček in začela risati novo risbico, ki bo veliko lepša od prejšnje.

»Pa ne ... nisem mu všeč, no ... A sem mu?«

Dekleti sta se začeli hihitati.

»Po MSN-ju mi je rekel, da sem njegov cukrček!«

Še več hihitanja.

»Počakaj malo, dobila sem njegov SMS!«

Smrtna tišina.

»On me ljubi!!!«

Obe sta začeli skakati od veselja.

Katka je zavila z očmi. Z razlogom se je usedla v zadnjo klop ob oknu. Žrtvovala je boljši pogled na tablo samo zato, da bi se jima izognila.

»Samo ... a veš, mam problem,« ji je šepetaje zaupala blondinka številka ena. Oziroma Sabrina, kot ji je bilo v resnici ime.

»Pa ne, da ti bivši še vedno teži?« je z glasom, polnim prezira, vprašala blondinka številka dva oziroma Anja.

»Ne, ni to. Kaj naj rečem mami glede tega?«

Sabrina je slovesno dvignila svoje pretirano dolge lase, da so ji razkrili njen vrat.

»AAAAA! Ugriznil te je! Mečkala sta se! Joj, sem ljubosumna!«

»Čez vikend grem k njemu domov, pa bom samo njegova!«

Anja je zrla v Sabrino kot v novo odkrito boginjo.

Katka je imela vsega dovolj. Stlačila si je preostanek sendviča v usta, pospravila svoje stvari v torbo in odvihrala iz razreda. Kako sta lahko tako trapasti? Zakaj vedno mislita, da sta najboljši? Zakaj sta sploh popularni? Zakaj jaz ne morem biti bolj priljubljena?! Ustavila se je na koncu hodnika, vrgla torbo na tla in se usedla na leseno klop. To je bil njen kotiček. Naslonila se je na mrzlo steno in poslušala prepletanje glasov iz učilnic. To jo je zmeraj pomirilo. Zaprla je oči in dahnila:

»Nisem sama.«

»Ne, zdajle pa res nisi.«

Katka je odprla oči in pred sabo zagledala Tinkaro.

»Hej, Tinki!«

Katka se je presedla, da je bilo dovolj prostora za obe. Rada je imela Tinkaro. Bila je popolno nasprotje drugim puncam. Prisegala je na črno barvo, poslušala metal in na sploh ni bila afna.

»Ej, a ti poznaš mojega bratranca? Uroš mu je ime.«

Katka je odkimala.

»No, ti si pa njemu zelo všeč. Že cel teden mi teži, naj ti nekaj rečem. A imaš čas v soboto zvečer? Pa bi šli vsi skupaj na rock koncert?«

Katka je ostala brez besed. To je bilo zanjo prvič. Še nikoli se ni fant zanimal zanjo.

»Tinki, saj veš, da nisem ena od tistih. Ne bom se kar tako zaljubila v fanta, ki ga še nikoli nisem srečala,« je trdno odgovorila Katka. Bila je navdušena, da je nekomu

všeč, ampak to še ni bil dovolj dober razlog, da bi izgubila glavo.

»Zato bi se pa dobili v soboto ... pa daj no, nimaš kaj izgubiti!«

Če nekaj Tinki hoče, bo to tudi dobila.

»No, prav. Kaj pa lahko izgubim?«

Postaven. Lep. Mišičast. Daljši črni lasje. Modre oči. Gotovo je sanjski. Ja, to bo to. Enostavno ni mogoče, da bi se ona pred petimi minutami dobila s Tinko in Urošem. Ni mogoče, da sem mu všeč jaz, nepopularna Katka.

V Katkini glavi je bilo kot v tornadu. Kaj naj mu reče? Kako naj se obnaša? Nič ji ni bilo jasno. Topel spomladanski večer seveda sploh ni pomagal. Medtem je Uroš prižgal cigareto. »A boš smoke?«

»K-kaj? Aja, em, ne kadim, hvala.«

Fant je skomignil z rameni.

»Prav, pa naj bo po tvoje.«

Nekaj je bilo v njegovem tonu glasu. Hotela je cigareto, že samo za to, da bi se dokazala. Bilo jo je sram. Ni pa točno vedela, zakaj. Ker se ni dokazala?

»Smo že tu!«

Tinka je imela prav. Ustavili so se pred športno dvorano. Punci sta sledili fantu, ki je izginil okoli vogala. Iz nahrbtnika je potegnil platenko kokakole in steklenico poceni vina. Začel je mešati. Ni ji bilo všeč. V manj kot pol ure je porušil dve njeni sveti načeli. Nič kajenja in nič alkohola.

»Naj se zabava začne!«

Nagnil je platenko in spil tri velike požirke. Platenko je podal Tinki. Ona jo je nagnila in spila majhen požirek.

»Nočem spet imeti mačka,« je pojasnila svojemu bratrancu, ki jo je čudno pogledal.

»Boš?«

Tinka je ponudila platenko Katki. Sprejela jo je. Kaj zdaj? Bilo ji je neprijetno. Razum ji je pravil, naj jo zavrne. A sama se je hotela dokazati. Nagnila je platenko in spila majhen požirek. Bilo je grozno. Kokakola in slabo vino sta ji razjedala grlo. Rahlo se je nakremžila in podala platenko nazaj Urošu.

»Nočem spet imeti mačka,« je ponovila za Tinko. Zdelo se ji je, da je bilo to vsaj približno kul.

Pomešali so se med množico ljudi. Prva predskupina je že igrala. Vibracije so tresle tla dvorane. Svet je dobil novo perspektivo. Kot bi bila pijana. Kar naenkrat jo je nekdo prijel za ramo. Prestrašeno je odskočila, a ko je videla, da je Uroš, je zardela.

»Pridi z mano!«

Čeprav ga ni slišala, je razumela pomen. Obrnila se je k Tinki in ji zavpila na uho, da pride takoj nazaj. Ne da bi čakala na njen odgovor, se je Katka obrnila in pohitela za njim. Prebijala sta se skozi gnečo in naposled le prišla v temačen kot, za

katerim so bili večji. Uroš se je ustavil in zašepetal puncu v uho:

»Katka, ti si mi res zelo zelo všeč.«

Metuljčki v trebuhu so v hipu izginili. Njegov ton ji ni bil všeč. Njegove besede so smrdele po cigaretah in alkoholu. Šesti čut ji je vpil, naj se spoka stran. Slika se je izostrila v trenutku, ko so se njegove ustnice dotaknile njenih. Fant, ki ga ni poznala niti eno uro, ji je ukradel njen prvi poljub. Sama je s fantom, ki je očitno pijan. Njegov poljub ni bil takšen, kot si je predstavljala, da bo njen prvi. Ni bil nežen in razumevajoč. Bil je trd, bil je takšen, ki je zahteval več. Zgrabil je njen bok in jo potegnil k sebi. Otrpnila je. Noge je niso ubogale.

»Pridna,« je zašepetal. Nekdo izmed mimoidočih jima je zažvižgal. Gnusilo se ji je. Grobo roko ji je potisnil pod majico. Njegove ustnice so napadle njen vrat. Bolelo jo je. Zakaj ga ne ustavi? Zakaj nima moči, da bi preprosto rekla ne? Nič ni boljše od blondink. *Slabša*.

Roka se ji je sprožila sama od sebe. Padel je na tla. Zavedala se je, da mu krvavi nos. Ni ji bilo mar. Z gnusom je opazovala, kako se je poskušal pobrati. Njegove oči so besno žarele.

»Ti se ena velika nula!« je zarenčal.

Adrenalin ji je osvobodil noge. Stekla je stran, ne da bi še enkrat pogledala v njegovo smer. Prebijala se je skozi gnečo.

Ni ji bilo mar, da je pohodila neko žensko. Ni ji bilo mar za glasove, ki so jezno klicali za njo. Ni ji bilo mar za solze, ki so se ji ulile po obrazu. Hotela je stran. Stran od njega. Stran s tega kraja. Hotela je pobegniti svojemu lastnemu omadeževanemu telesu. Prebila se je do izhoda in stekla v noč.

»Katka! Katka! Katarina! Čakaj no!« jo je klicala Tinkara. Kaj mi mar zanjo? Katka se je usedla pod drevo, ki je kraljevalo na koncu parkirišča. Ritmi glasbe je niso več dosegli. Pustila je svojim solzam, da so ji prosto tekle po licih. Pustila je svojemu glasu, da je zakričal v noč. Pustila je svojim rokam, da so objele telo. Pustila je svojem umu, da se je zavil v prazno.

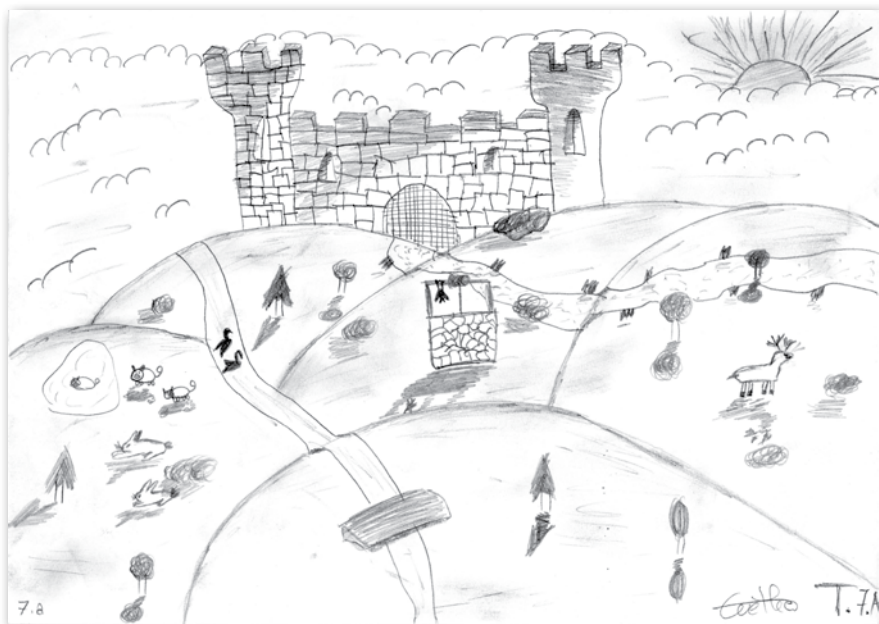
»Pa ... Katka! Česa ne razumeš? S tem je pokazal, da si mu všeč! Ne morem verjeti, da si ga poškodovala! Kaj za vraga se pa greš? Kako si sploh upaš?!«

V Katkini glavi je nekaj kliknilo. Vstala je in pogledala svojo vrstnico naravnost v oči.

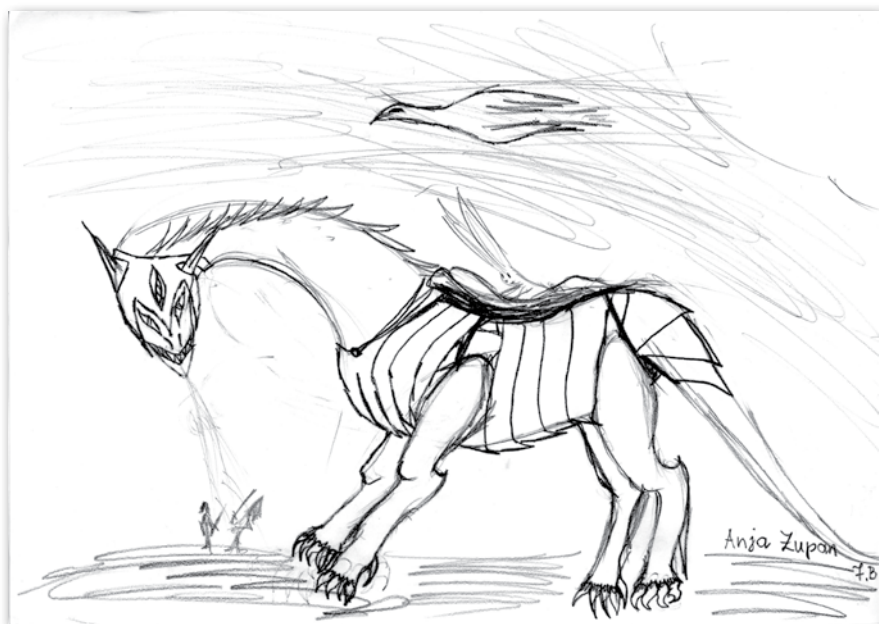
»Kako si jaz upam? Kako si on upa! Rekla sem ti. Re-,« se ji je kolcnilo. Požrla je solze in nadaljevala.

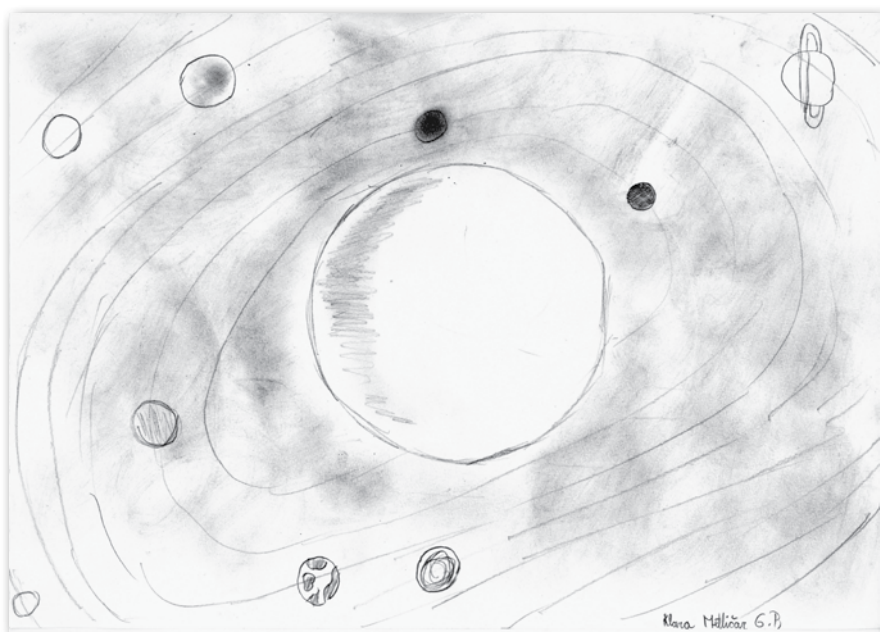
»Rekla sem ti, da nisem ena od tistih! Če bi mu bila všeč ... Če bi mu bila všeč, ne bi bil tako grob! Kako si mogla? Zakaj si to dopustila?!«

Katka je bila besna. Besna na njega. Na njo. Na sebe. Na ves svet. Brez besed se je obrnila in izginila v noč.

Tobias Cvetko, 7.a

Že od nekdaj je ljubila ta vonj. Vonj tisočerih novih in starih knjig. Nekatere že stokrat prebrane, druge pa sveže, a vse komaj čakajo, da jih primeš v roke. Počasi je stopala med policami in brala naslove knjig. Če bi imela čarobno moč, bi se spremenila v majhno knjigo. Željna, da bi jo kdo prijel in prebral njeno življenje. Vzela je še eno knjigo v naročje in se odpravila k svojemu najljubšem kotičku v knjižnici. Bil je v tihem kotu, namesto stola in mize je v njem kraljevala velika puhasta blazina. Od tam je bil najlepši pogled na mesto. Lahko si opazoval mimoidoče ljudi; eni so hoteli po vsakodnevnih opravkih, drugi pa so dajali vtis, da nimajo niti ene skrbi na vsem širnem svetu.

S polnim naročjem knjig se je ustavila. Njen najljubši kotiček ni bil prazen. Na njem je s prekrizanimi nogami sedel rjavolas fant. Ni je opazil. Bil je zatopljen v ... njeno najljubšo knjigo! Očitno jo je včeraj pozabila pospraviti. Zaprla je oči, se zbrala in samozavestno odkorakala k njemu.

»Zdravo!« Fant je pogledal izza knjige in se nasmehnil.

»Dober okus za knjige imaš,« ji je odgovoril v pozdrav.

Katko je zalila rdečica.

»Prosim?«

»Včeraj sem te videl, ko si bila zatopljena v tole knjigo.«

Nekaj je bilo na njem. Še sama ni vedela, kako je lahko bila prepričana, a vedela je, da je ta fant iskren. Po dolgem času se je spet zares nasmehnila.

»Torej ti je všeč?«

Fant se ji je nasmehnil nazaj:

»Zelo.«

OCENA

Kako iskri se prične pripoved o Katarini oz. Katki, ki se zamakne v risanje. Pri tem iz svojega kot(ičk)a opazuje ostale otroke in vzgojiteljico, ki je ne mara preveč. Že v tem uvodnem delu je jasno, da je Pia izbrala posebni tip pripovedovalca. Ta je sicer vseveden, a ima še eno specifično lastnost, da vstopa v osebe in iz njih, z njimi pa nekako tudi raste. Na svet gleda kot mešanica lastnega pogleda in pogleda osebe, v katero vstopa. Prav zato ne preseneča Katkino zrelo razmišljanje na začetku, ki ga gotovo ne bi pripisali majhnemu otroku. V resnici Katkino razmišljanje in govorjenje omogoča pripovedovalec, ki vstopi vanjo in spregovori skoznjo.

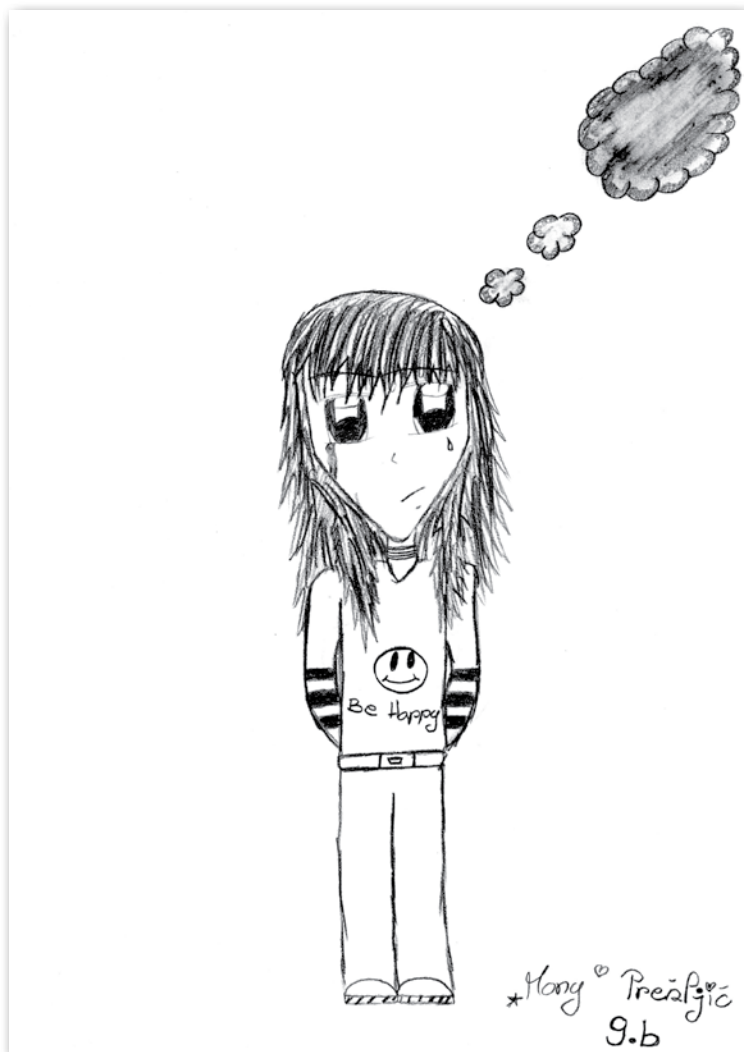
Taisti pripovedovalec je zanimiva kategorija tudi zato, ker se ne stara, se pa zato stara Katka, ki se vedno znova vrača v svoj kot(iček). Nekakšno varno bazo, iz katere je zmožna opazovati, analizirati in določiti končno stanje.

Težava je le, kadar k njej pristopi kak fant – teh Katka ne razume najbolje. Mlada avtorica tako pomete z nekaterimi starimi idejami o moško-ženskih odnosih. S ponavljanjem enake situacije, kjer ji fant nagaja ali je celo nasilen do nje, okolica

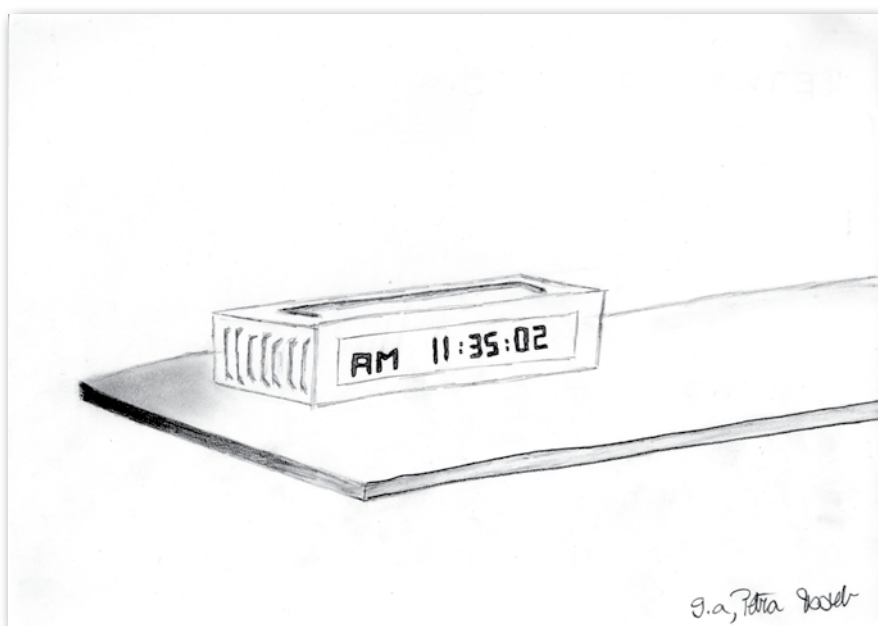
pa ji pojasni, da to dela zato, ker jo ima rad, dosega svojevrstno ironijo. Hkrati pa mlada ustvarjalka še bolj na široko odpira vprašanje, v čem je bistvo ljubezni in odnosa med dekletom in fantom – v oddaljenosti ali bližini, v grobosti ali nežnosti. Nesrečni pripetljaj s fantom v vrtcu se nato nadaljuje v pripovedni lok preko dogodka z Urošem, ki jo sili k poljubljanju, a ga ona odločno zavrne, do srečanja s fantom v knjižnici, kjer pozabi knjigo.

Prozni sestavek, ki si nedvomno zasluži nadgradnjo in nadaljevanje.

David Bedrač

Monika Prešljivec, 9.b

IZBRANA BESEDILA

LUCIJA REJC

OŠ Dušana Muniha Most na Soči

9. razred

Mentorica: Nevenka Janež

HAIKU LETO

(Izbor)

Toplota žarkov.
Grejejo tebe in mene.
Oba sva srečna.

*

Sonce nažiga,
toplo morje valovi.
Pijem limonado.

*

Plodovi padajo,
pečeni kostanji.
Najraje jih imam.

*

Led in drsalke.
Uživamo v družbi.
Padec ali dva.

*

Tišina narave.
Snežinke že padajo.
Poglej v nebo.

SASA SKOK

OŠ Mengeš

9. razred

Mentorica: Nada Cotman

NAVDIH

(Humoreska)

Navdih je eden mojih največjih sovražnikov. In ker je eno od načel, ki se jih v življenju držim, da je treba imeti sovražnike še bližje od prijateljev, se z navdihom vsakič znova spopadam in ga spoznavam.

Šola. Sedela sem na stolu. Okrog sebe sem slišala različne glasove, ki sem se jih v sedmih letih svojega šolanja že povsem navadila. Nekaj momljanja pa malce smrčanja, nekaj zavzetih odgovorov in dopolnil, glede učiteljičine razlage, in seveda moj notranji jaz, s katerim sva ravno razpravljala o tem, kako se pravilno naglaša beseda pieteta. Čisto povprečna ura slovenščine. V tistem pa BUM.

»Danes imamo blok uro. V naslednji uri napišite humoresko z elementi satire, da mi boste pokazali, kako ste razumeli snov,« je rekla učiteljica sproščeno, kot bi mi, ubogi učenci, pisali humoresko vsak dan.

Odprla sem zvezek. Zazdel se mi je izjemen trenutek za raziskavo mojega sovražnika navdiha. V roke sem prijela nalivnik in pričela razmišljati.

Kako dolgočasno življenje imam. Iz sošolk in sošolcev so curljale dogodivščine. Takšne in drugačne, različni kuharski podvigi, ki so se neslavno končali s kupom neužitnih zažganih makaronov, palačink ali česa tretjega. Meni se ni še nikoli zgodilo nič zanimivega ali smešnega. Že res, da sem iz žvečilnega gumija nekoč naredila prevelik balon, ki je počil in se prilepil na moja očala. Tako sem morala kolesariti do doma z očali, prekritimi z vijolično lepljivo zmesjo, kot bi bila vesoljec. Že res, da sem, kar se tiče kolesarjenja, taka neroda, da se mi je zgodilo praktično vse, od treska v drog, nekajsekundnega stanja na prvem kolesu in vožnje z dvema pokvarjenima zavorama skozi celo mesto. Že res, da sem doživela že marsikaj čudškega in neobičajnega, ampak je kaj od tega vredno zapisa? Si predstavljate, da nekdo čez tisoč let najde mojo humoresko iz osmega razreda? Mogoče bo prav ta humoreska edini obstoječi vir znanja o nas, današnjih prebivalcih Zemlje? Tisti, ki ga bodo odkrili, pa bodo brali o mojih piruetah na kolesu ter žvečilnem gumiju? Ne, to ne pelje nikamor.

V tistem trenutku je zazvonilo.

»Zmanjkalo vam je časa. Torej, napišite do jutri!« je naročila učiteljica, jaz pa sem se razveselila. V enem popoldnevu bom zagotovo zmagala v vojni z navdihom.

Ko sem šla domov, sem zagledala na oglasni deski list. Na njem je pisalo, da

slovenščina naslednji dan odpade. Tristo kosmatih, sem si mislila, tole je pa kar predbro. V dveh popoldnevih bom zagotovo dobila navdih.

Prvo popoldne ni bilo nič. Ampak to sploh ni vse. Tudi danes se ni zgodilo nič. Tako sem pred eno uro pritavala do računalnika ter ga prižgala. Pregledala sem vse internetne strani, o navdihu ne duha ne sluha. Leksikon je glede tega neuporaben. Z definicijo ... vedra, duhovita, šaljiva pripoved ... si ne moreš preveč pomagati, če to stvar dejansko pišeš. Torej sem se vpisala v spletno klepetalnico, kliknila na ime vpisanega prijatelja in začela na vse načine objokovati svojo usodo. Jaz, uboga revica, moram napisati humoresko ali satiro ali kar oboje skupaj! Saj vendar nisem pisateljica! O čem naj sploh pišem? Šolstva ne moreš kritizirati v šoli! O politiki bom imela dovolj mnenj, ko bom odrasla. O čem naj torej pišem? O svetovnih problemih? Epidemijah? Internetu? Starših?

Ko sem živčna, sem po navadi zelo sitna. Prijatelj je po nekajminutnem pogovoru z mano dokončno znorel in predlagal:

»Pa napiši humoresko o tem, kako si težila ljudem, naj ti pomagajo najti idejo za humoresko! Super bo!«

Poiskala sem torej primerno glasbeno podlago, dala slušalke v ušesa in napisala zgodbo o svojih hudih mukah in trpljenju.

Nekaj je gotovo, zapomnila si bom, kaj je humoreska. Zapomnila pa si bom tudi, da je včasih težava rešitev težave.

KAJA BEVČIČ

OŠ Miroslava Vilharja Postojna

8. razred

Mentorica: Magdalena Svetina Terčon

V GLAVI ROCK IDOLA

Glasba ... Glasba je tisto, kar mi v življenju veliko pomeni. Vince, Mick, Tommy in Nikki pa so tisti, ki so krivi, da živim v svojem svetu – svetu, ki je ostal v osemdesetih. Da, člani legendarne skupine Mötley Crüe so krivi za to, predvsem njihov pevec Vince Neil in njegov glas, ki me vedno popeljeta v svet sanj. Moja prijateljica bi rekla: »Če je pa tako 'kjut'.«

Pa jo moram vedno znova in znova opominjati, da je bil tak pred 25 leti. V bistvu moram na to opominjati tudi sebe, ko začnem ob kakšni njegovi fotografiji kar piskati. Včasih svoji mami rečem, če se ne bi kar zamenjali, da bi bila jaz sedaj stara 40 in ona 13, ker bi bil to edini način, da doživim prava osemdeseta. Mama me vedno samo čudno pogleda in zmaje z glavo.

Nekoč sem gledala posnetek s koncerta skupine Def Leppard iz leta 1988 in pevec je imel hlače čisto raztrgane, pa še kako dobro je bil videti v njih. Kaj sem naredila jaz?! Vzela sem svoje kavbojke in jih raztrgala, kot jih je raztrgal on. Seveda je bil Joe Elliot v njih videti mnogo bolje kot jaz, ampak za to se takrat nisem menila, pomembno mi je bilo samo, da so bile videti moje hlače skoraj takšne kot njegove, pred dvajsetimi leti, seveda.

Je pa ena stvar, ki v mojem svetu ni mogoča – priti v glavo Vinca Neila. Joj, kako si to želim! Samo za eno uro. In zdaj moram slišati njegov glas! Nujno! Telefon, slušalke. Kje so? Ne najdem jih. Še bolje, bom sedla za računalnik, pa ga bom tudi videla. Samo še You're all I need vtipkam – za tiste, ki ne veste, je to najboljša skladba, ki je bila kdajkoli napisana. Tu je videospot. O, ta glas!

»Kaja! Kaja!«

Mama me potrebuje, pa niti pesmi še nisem slišala do konca. Groza!

Kliknem 'pavzo'. Kje sem? Čakaj malo, sem v glavi Vinca Neila. Saj to je sijajno! Stojim sredi odra, pred mikrofonom, pred tisočero publiko ponorelih oboževalcev. Najstnice kričijo in jočejo od sreče. Jaz, Kaja, sem tudi tam. Očitno je Vince prišel v mojo glavo in jaz v njegovo. Vendar nisem nameravala priti v Ameriko na njihov koncert, sem pa vesela, da sem. Desno je Nikki, ki noro nažiga na svojo bas kitaro, levo Mick, ki izvaja solo prav zdaj, zadaj pa je Tommy, ki bobna na svoje znamenite na glavo obrnjene bobne. To je noro! Pojem pesem You're all I need, še dobro, da znam besedilo, kajti če ga ne bi, bi bila v škripcih. Vse občinstvo poje z mano. Obležena sem v bele hlače in roza spodnjice z živalskim vzorcem, v laseh imam prav takšen trak, obuta sem v odštekane škornje in 'blond' sem. Pogledam zdaj Nikkija, zdaj Micka, nato še Tommija. Vidim vsakega v njegovem elementu. Vsak od njih uživa v tem trenutku, na tem koncertu in niti sanja se jim ne, da je na odru neka Kaja, ki je stara komaj trinajst let in nima pojma o petju, in ne izkušeni Vince z angelskim glasom. Moje sanje so se uresničile, sem na koncertu svojega najljubšega rokerja, za povrh vsega pa sem še v njegovi glavi in on je v moji! To mi bodo prijateljice zavidale, če niso ena Nikki, druga Mick in tretja Tommy. Si predstavljate, da bi štiri nore najstnice nastopile kot Mötley Crüe in tega ne bi nihče opazil!? Pesmi je konec, koncerta pa na žalost tudi. Ne boste verjeli, kje sem zdaj! Doma! S koncerta sem kar naenkrat doma pred računalnikom.

»Kaja! Kaja!« Mama me še vedno kliče.

»Kaj?« ji odgovorim.

»Domača naloga!«

»Je že narejena!«

Telefon sem našla prav tu pred nosom. Že kličem prijateljice, da jim vse povem. Žal ne bom nikoli živela v osemdesetih, lahko pa sanjam, mar ne?

LUCIJA CESTNIK

I. OŠ Žalec

9. razred

Mentorica: Majda Jurač

ČRNA OVCA

Črna ovca ne spada v čredo.
Vsi jo odganjajo stran.
Njena prisotnost povzroča zmedo,
zanjo je težak vsak dan.

Včasih se počutim tako.
Kot da bi bila črna ovca jaz.
Takrat, ko z mano ravnamo grdo,
ko mi nihče ne pogleda v obraz.

Tako je pogosto v šoli.
Drugačna sem, a oni me normalno hočejo.
Morda jih daje zavist ali pa nočejo,
da bi se spremenilo karkoli.

A redkokdaj so drugačni tudi ti.
Takrat me medse vzamejo.
Vsaj takrat se z mano ujamejo,
četudi se jim vedno nekam mudi.

Tako se včasih črna ovca spremeni
v sivo. Takrat ni vse lepo, a zgleda,
da je najhujše mimo.

Siva ovca se za prehod v belo še vedno bori.

MARUŠA ESIH

OŠ Loče

9. razred

Mentorica: Ines Leskovar

POZDRAV IZ HONG KONGA

Nikoli nisem mislila,
da ti lahko ljubezen povzroči toliko bolečine.
Nikoli nisem verjela, da lahko ljubiš nekoga bolj kot ljubiš sebe.
Nikoli se nisem zavedala,
da je lahko človeško telo sposobno ljubiti tako močno,
da te bolečina trga na koščke.
Nikoli nisem pričakovala, da se bo kaj takega zgodilo meni.

A vendar ...

1. Izgon v neznano

Mami me je peljala na letališče. V rokah sem stiskala enosmerno letalsko karto za Kalifornijo. Nosila sem debel pulover in svoje najljubše kavbojke v znak slovesa. Kalifornija, država sonca, peščenih plaž in ljudi, ki si želijo pustolovščin. Super. Tam bom preživela naslednjih nekaj mesecev skupaj s svojim očetom, ki živi v krasni hiši z razgledom na morje. In tja sem se izgnala.

Vse se je začelo tistega dne, ko sem se odločila, da se preselim k njemu. Starša sta se ločila, ko sem bila še otrok in očeta sem srečevala le med poletjem, pa še to brez pravega zanimanja. Živela sem z mamo in njenim fantom Tonyem v Londonu.

Bila sta srečen par, pričakovala sta otroka, sina.

Ni me motil mamin fant niti dejstvo, da bom dobila polbrata. Le začutila sem, da ni več dovolj prostora zame. Tako sem se odločila, da zapustim London, mesto bogate zgodovine in umetnosti, in z njim vse, kar sem ljubila. Arhitekturo, množice turistov, gradove in palače, celo deževno in mrakobno vreme bom pogrešala. O njem bom lahko v sončni Kaliforniji le sanjala.

Iz razmišljanja me je zbudil mamin glas, ki je že stotič ponovil eno in isto:

»Ljubica, res ti ni treba oditi. Ostani tukaj z nama. Vsem trem bo lepo.«

Pogleda nisem odvrnila od kart, ko sem ji odgovorila:

»Ampak želim oditi, mama.«

To laž sem izrekla že tolikokrat, da je zvenela prepričljivo, celo iz mojih ust. Ošinila me je s pogledom, nato pa svojo pozornost usmerila na cesto. Uro zatem sem že sedela na letalu in oči upirala v puhaste oblake. Let je trajal dolgo, naposled pa se je letalo skoraj neslišno dotaknilo vročih tal Zvezne države Kalifornije. Pobrala sem svoje stvari in pri izhodu zagledala svojega očeta. Zagorel, svetlolas, sijočega nasmeha in čudovitih modrih oči. Pravi Kalifornijec. Na žalost sem od njega podedovala le polt ter zobe, vse ostalo se je močno razlikovalo. Zadržano sem se mu nasmehnila, on pa me je stisnil k sebi in me popeljal iz vrveža do svojega športnega avtomobila.

Vožnja do mojega novega doma je minila v tišini. Tu in tam sva spregovorila nekaj besed o vremenu, šoli in njegovem poklicu. Oče je delal kot agent v modni agenciji neke bivše manekenke in očitno je posel tekel gladko, sodeč po njegovem avtomobilu in dragih oblačilih.

Ko sva prispela do dvonadstropne hiše, me je pospremil do sobe, ki je do nadaljnega postala moja last. Imel je okus, to sem mu morala priznati. Soba je bila ravno prav velika z majhnim balkonom, ki je imel popoln razgled na modro morje, oddaljeno le nekaj sto metrov. Stene so bile v svetlih barvah, na njih so visele umetniške slike, med katerimi sem lahko prepoznala svoje najljubše. Pohištvo je bilo iz svetlega lesa, sredi sobe pa je stala velika postelja. Ozrla sem se okoli sebe in kljub visoki temperaturi me je zmrazilo. Nisem še sprejela vsega novega in neznanega.

Da bi zaposlila misli, sem pričela pospravljati svoje stvari. Opazila sem, da so omare polne oblek, ki so bile namenjene meni. Vsaj nekaj koristi od očetovega poklica.

Ko sem pospravila še večino stvari iz zadnjega kovčka, sem se odpravila po stopnicah v kuhinjo. Ogledovala sem si pohištvo in ureditev prostorov. In na moje veliko presenečenje mi je bilo neznanstvo všeč. Stopila sem skozi dnevno sobo na teraso, kjer me je na mizi čakala limonada, zraven pa očetovo sporočilo, da se je moral nujno odpraviti v službo.

»Krasno,« sem sarkastično siknila skozi zobe.

Kozarec limonade sem odnesla v sobo, kjer sem zaradi utrujenosti od vsega novega potonila v globok spanec brez sanj.

2. Morje, tek in kosilo

Počasi sem odprla oči. Skozi okno je sijalo jutranje sonce, slišalo se je vzklikanje zgodnjih obiskovalcev plaže. Prevalila sem se na drugo stran postelje. Spala sem oblečena in na glavi sem imela namesto las gromozansko kepo. Dvignila sem se in stopala neslišno položila na lesena tla.

Odpravila sem se v kopalnico na koncu hodnika in si privoščila dolgo prho.

Oblekla sem majico s kratkimi rokavi, ki sem jo v Londonu nosila sredi poletja, tukaj pa je bila jesen, temperatura pa je kljub temu brez zadržkov naraščala. Po stopnicah sem se spustila v pritličje. Tam sem zagledala očeta, ki je kuhal in si zraven veselo požvižgaval ter prepeval neke stare uspešnice. Prestare, da bi jih moja ušesa prepoznala.

»Dobro jutro, moje sončece! Kako si spala?« me je nasmejan pozdravil in pripravljaj zajtrk.

Medlo sem se nasmehnila.

»Kar v redu, pravzaprav. Le nisem se še navadila tako močnega sonca navsezgodaj zjutraj ...«

Pobožal me je po laseh kot takrat, ko sem imela pet let, in rekel, da se bom privadila tudi na to. V tišini sva pojedla zajtrk, nato pa se je poslovil, saj ga je že čakala

služba. Očitno se bom morala privaditi na preživljanje časa sama, saj je oče bil poročen s svojo službo.

Počasi sem se odvrnila v zgornje nadstropje, kjer sem razpakirala še zadnje kose oblačil, ki sem jih včeraj zvečer pustila v kovčku. Pogledala sem skozi okno proti sinjemu morju.

Kar naenkrat se me je polastil občutek tesnobe in skoraj stekla sem skozi vrata hiše proti obali ter pustila utesnjenost štirih sten za sabo. Upočasnila sem korak in si ogledovala mimoidoče.

Seveda, polno turistov z vseh koncev sveta, med njimi pa tudi nekaj pristnih Kalifornijcev, ki so se predajali užitkom brezdelnega sobotnega jutra. Prispela sem do peščene plaže in se sesedla v mehak pesek. Ta del plaže ni bil tako obljuden, le nekaj tekačev je opravljalo svojo jutranjo telovadbo, nekaj deklet je prišlo na jutranji klepet ob kavi in mlado dekle je sprehajalo svojega kosmatinca.

In takrat sem ga prvič zagledala. Njegova stopala so lahno udarjala ob peščena tla, ko je tekkel proti meni. V kratkih hlačah, sivi majici brez rokavov, ki se je napenjala čez njegovo mišičasto oprsje, in z mp3-jem v ušesih je bil naravnost božanski. Njegove mišičaste roke so se premikale skladno z nogami, ki so počivale v črnih športnih copatih. Temni lasje so mu silili v oči, ki so bile črne kot noč. Njegova polt, zagorela in sijoča, je privabljala poglede marsikaterega dekleta. Na njem je bilo nekaj nenavadnega in nadnaravno privlačnega.

Stekel je že skoraj mimo mene, ko je njegov pogled bežno ošinil moj obraz. Nasmehnil se je in pokazal svoje popolno belo zobovje. Stekel je mimo in moja, od občudovanja široko zevajoča usta so se končno zaprla. Gledala sem v njegov hrbet, dokler ni izginil iz mojega vidnega polja.

Stresla sem z glavo, da bi pregnala misel na neznanega fanta, ter se počasi odpravila nazaj proti domu.

Začela sem pripravljati kosilo, ki je bilo gotovo ravno ob času, ko je skozi vrata pokukala očetova svetlolasa glava. Sedla sva k mizi in se lotila hrane.

»Si počela kaj posebnega dopoldan?« me je z zanimanjem vprašal oče, medtem ko je nabadal svojo solato. Pogoltnila sem košček piščanca in mu odgovorila:

»Šla sem na plažo in opazovala morje. Kako pa je minil tvoj dan?«

»Oh, sprejeli smo novo naročilo za nekega priznanega modnega oblikovalca. Velika naložba, veliko denarja, veliko napetosti.« Zadržano se je nasmehnil in urno spremenil temo.

»Bi želela popoldne početi kaj posebnega?«

Preplavile so me misli na neznanega fanta, ki sem ga srečala oziroma bolje rečeno videla na obali, in si predstavljala popoldne v njegovi družbi ...

Zmajala sem z glavo in dvignila pogled k očetu, ki mi je že ponudil svoj predlog za preživljanje prostega časa:

»Lahko greva po nakupih, hladilnik se mi zdi malo opustošen.«

Brez pravega navdušenja sem pokimala in pojedla do konca. Ko sem se vzpenjala po stopnicah, sem prepričevala samo sebe, naj pozabim na temnolasega, temnopoltega

tekača, ki sem ga videla prvič in verjetno tudi zadnjič v življenju, ter se raje posvetim čemu bolj pomembnemu. Preoblekla sem se, spravila v red svoje misli in stekla do očeta z listkom in pisalom:

»Torej, oči, kaj potrebuje tvoj hladilnik?«

3. Nepričakovani gost

Težke nakupovalne vrečke sem postavila na kuhinjski pult in pričela pospravljati. Popoldne sva z očetom preživela v nakupovalnih centrih, kjer sva se (na moje veliko začudenje) smejala in vesela nakupovala.

»Večerja bo čez petnajst minut!« sem zakričala v zgornje nadstropje, da bi me oče, ki je bil v kopalnici, slišal. Začela sem rezati paradižnike in zraven prepevati svojo najljubšo pesem, ko sem za sabo slišala mehak moški glas.

»Tvoj glas sploh ni slab. Si že razmišljala o pevski karieri?« Paradižnik je padel na tla, jaz pa sem se prestrašeno, z nožem v rokah obrnila in se zastrmela v temne oči neznanega fanta.

V glavi se mi je odvrtel prizor današnjega jutra. Njegove mišičaste roke, noge, ki lahko udarjajo ob peščena tla, njegove oči ... Oči, ki me prav zdaj opazujejo!

Zavrtelo se mi je v glavi in oprijela sem se pulta, da ne bi zgrmela na tla.

»Hej, si v redu?« Skočil je bliže, da bi me prijel. Zazrla sem se v njegove globoke oči in se spraševala, kam je izginil moj dar govora.

»Oprosti, nisem te hotel prestrašiti ...«

Zaslišala sem korake po stopnicah, nekaj trenutkov zatem pa se je v kuhinji nasmejan prikazal oče.

»Oh, ljubica, vidim, da si že spoznala mojega varovanca Chrisa ... Oprosti, pozabil sem omeniti, da se nama bo pridružil pri večerji. Pravzaprav je to skoraj njegov drugi dom, kajne, Chris?«

Pomežiknil je v njegovo smer, temnolasi lepotec, ki mu je bilo očitno ime Chris, pa se je nasmehnil in pokimal v mojo smer.

»To je torej vaša hčerka?«

Oče naju je navdušeno predstavil in mi povedal, da Chris že pol leta dela v njegovi agenciji in da ga čaka velik uspeh v svetu mode.

Brez besed sem prisluhnila njegovemu govoričenju, v glavi pa mi je brnelo od vznemirjenja in na hrbtu sem čutila Chrisov pogled, ko sem pripravljala večerjo.

Moška sta se med večerjo pogovarjala o poslu in me sploh nista opazila. Po krožniku sem prekladala koščke paradižnika in globoko vzdihnila.

»Oprosti, verjetno te na smrt dolgočasiva, kajne?« se mi je opravičujoče nasmehnil očka.

»Ne, vidva se kar v miru pogovarjata, tako ali tako sem nameravala zgodaj v posteljo.« Nedotaknjeno večerjo sem odložila na pult in se povzpela po stopnicah. Moje noge so bile mehke in v sobi sem rabila nekaj minut, da sem umirila dihanje. Privoščila sem si dolgo prho, nato pa oblekla spalno srajčko, ki sem jo našla med

oblekami, ki mi jih je podaril oče.

Ravno, ko sem hotela zlesti pod tanko odejo, sem se spomnila, da sem v kuhinji na mizi pozabila knjigo, ki sem jo želela prebrati še pred naslednjim dnem. V upanju, da sta se oče in Chris umaknila v pisarno, sem skoraj neslišno stekla po stopnicah. Nikjer ju ni bilo videti in brez zadržkov sem bosa stekla v kuhinjo do mize. Pogledala sem podnjo, na stole, vendar knjige ni bilo nikjer.

»Mogoče iščeš tole?«

Zatisnila sem oči in molila, da imam prisluhe. Sunkovito sem se obrnila in ga zagledala, čisto sproščenega, kako se naslanja na kuhinjski pult, v rokah pa drži mojo knjigo.

»Somrak saga? Nisem vedel, da tudi v Londonu radi berete takšne knjige.«

Nasmehnil se je in moja kolena so se zatresla. Stopil je korak bliže, jaz pa sem se istočasno umaknila in zadela mizo. Bil je tako blizu, da sem lahko zavohala, kako lepo diši, tako sveže, oceansko ...

Knjigo je položil na mizo in me tiho vprašal:

»Vampirji in volkodlaki torej?«

Nemo sem pokimala. Za uho mi je nežno zataknil pramen las, jaz pa sem pozabila, kako se diha.

»Bi imela kaj proti, če bi bil tudi jaz eden izmed njih?«

Nagajivo se je nasmehnil, vendar so njegove oči ostale resne. »Pridi jutri zjutraj na plažo. Ob isti uri, kot sva se srečala danes. Čakal te bom.«

S temi besedami se je obrnil in izginil skozi vrata. Nekaj minut sem nemo stala tam in globoko dihala. Počasi sem se odplazila v sobo in padla v posteljo.

Tisto noč sem prvič sanjala o Chrisu.

4. Stvar, o kateri sem stoodstotno prepričana

Sanje še nikoli niso bile tako resnične. Sprehajala sem se po obali in kar naenkrat za sabo zaslišala korake. Obrnila sem se, a za mano ni bilo nikogar. Nadaljevala sem pot in tudi koraki so jih. Začela sem teči in tudi šumi za mano so postali bolj hitri. Zavila sem v temno ulico in pred mano je bila le stena. Takrat se je iz sence izluščila postava. Temna, visoka, mišičasta ... Chris. Stopil je še korak bližje, takrat pa so koraki za mano utihnili. Slišala sem krik, ki je paral ušesa. Chrisova močna roka me je zadržala in priklenila nase. Nisem ga želela spustiti in tiho sem govorila nekam v njegovo ramo. Vsaka beseda je govorila isto. Žal mi je. Zelo žal.

Prepotena sem se zbudila. Nebo je bilo svetlo in brez oblačka. Ura je kazala pol šest zjutraj.

Dvignila sem se iz postelje in stopila v kopalnico. Zazrla sem se v ogledalo in stresla z lasmi. Privoščila sem si dolgo prho, nato pa sem se zamotila z jutranjim branjem. Uro zatem sem zaslišala zvoke iz očetove spalnice. Spustila sem se po stopnicah in ga prestregla na poti ven.

Zaželela sem mu uspešno delovno nedeljo, nato pa stopila skozi vrata v sončno kalifornijsko jutro.

Svoj korak sem usmerila proti plaži, natančneje proti mestu, kjer sem ga prvič videla.

Zagledala sem njegov hrbet. Nosil je belo majico in kaki kratke hlače. Ko je zaslišal moje korake v pesku, se je obrnil in mi podaril širok nasmeh. Dvignil se je iz peska in mi ponudil roko. Tresoče so se moji prsti prepletli z njegovimi. Dolgo časa sva molčala, nato pa je začel.

»Veš, že včeraj, ko sem te videl tukaj na plaži, si se mi zdela nekaj posebnega. In ko sem izvedel, da si hčerka mojega agenta, sem od sreče skoraj izgubil glavo. Všeč si mi. Zelo.«

Dvignila sem pogled k njemu in začutila, kako mi kri buta v lica.

»Gotovo si že opazil, kakšna so moja čustva do tebe. Kako se izgubim v tvojih očeh, kako mi srce podivja, ko začuti tvojo bližino ... Prevezel si me. Popolnoma.« Nasmehnil se je, nato pa je njegov pogled odtaval nekam prek oceana. Njegov obraz se je pomračil in zresnil, ko je spregovoril.

»Nisem dovolj dober zate. Sploh nisem dober. Verjemi mi. Nisem takšen, kot misliš, da sem, ... Nevaren sem. Zelo nevaren.«

V mojih misli so se prikazale podobe iz sanj. Stresla sem z glavo in obraz približala njegovemu.

»Vseeno mi je, kdo si. Zaupam ti.«

Zmajal je z glavo in me pogledal s pogledom, ki je izražal hudo bolečino:

»Napaka.«

Zmedeno sem ga pogledala, on pa je v svoje roke prijel moj obraz in ga približal svojemu. Svoje mehke, temne ustnice je nežno pritisnil na moje. Če bi ob pravem poljubu moral zaslišati ognjemet, kot pravijo nekatere zgodbe, sem jaz vsekakor zaslišala eksplozijo. Srce mi je skoraj skočilo iz prsi, kri mi je drla po žilah in počutila sem se rahlo omotično. Počasi se je odmaknil od mene in zaskrbljeno čakal na moj odziv. Stisnila sem se k njegovim prsim in zaprla oči.

Želela sem si, da bi trenutek trajal večno.

Ko sem pozno popoldan prišla domov, sem lebdela nekaj centimetrov nad tlemi.

Nisem bila lačna, ne zaspana, ne utrujena, kljub temu da sva se z Chrisom skoraj celo dopoldne sprehajala po plaži, se pogovarjala, smejala in sedela na peščenih tleh.

Z mano je ravnal kot s porcelanasto punčko, ki se lahko ob najmanjši sili zdrobi v prah.

Nikoli nisem verjela v pravo ljubezen. Še manj v to, da bi le-ta lahko zadela mene, dekle, ki je z nogami trdno pribito na tla.

Kljub njegovim opozorilom, da je nevaren zame, sem bila v eno stvar stoodstotno prepričana.

Neizpodbitno in dokončno sem se zaljubila vanj.

5. Neprijeten pogovor o nepomembnih stvareh

Naslednji dnevi in tedni so si sledili po enakem vzorcu. Dopoldne sem se prebijala skozi šolske ure v kalifornijski srednji šoli, kjer sploh ni bilo slabo. Sošolci so bili nadvse prijazni in spoznala sem mnogo novih ljudi. Ko je zvonec naznanil konec pouka, sem stekla ven, kjer me je v svojem črnem avtomobilu že čakal moj princ. Chris me je nato odpeljal domov, kjer sem pripravila kosilo zase in za svojega očeta. Chris je vedno prišel, ko je sonce zašlo. Oče je vse popoldneve prebil v službi in tako je lahko ostal pri meni pozno v noč, ne da bi morala očetu razlagati o najini zvezi, o kateri ni imel pojma.

Vsaj tako sem mislila.

Nekega torkovega popoldneva, ko sva jedla testenine z morskimi sadeži, je začel. Glasno se je odkašljal, da bi pritegnil mojo pozornost. Dvignila sem pogled in z zanimanjem prisluhnila.

»Ljubica ... mislim, da se morava pogovoriti o nekaterih stvareh ...« Zalila ga je rdečica in pogled je povesil h krožniku.

»Kaj je, oči?«

»Veš, ti in Chris, vidva ... skupaj ... Videl sem, da sta se ti in on nekako ... zbližala.«

Zadnjo besedo je zasikal skozi stisnjene zobe in nov val rdečice si je prilastil njegova lica.

Z nepotrebnostjo sem navijala svoje špagete.

»Ja, pravzaprav sva se res. Mogoče bi ti morala povedati že prej. Torej nekako ... hodiva ...« Čeprav najine zveze nikoli ne bi opisala s temi besedami, kajti moje obsedenosti z njim in moje ljubezni, predanosti, občutkov, ko se je dotaknil moje kože ... se ni dalo opisati z besedami.

»Khm ... Hja ... Torej ... Saj sem vedel, da bo nekaj takega ...« je glasno razmišljal oče, medtem ko je pogled upiral skozi okno. Povzdignila sem obrv in zbadljivo dejala:

»Res? Pa sem mislila, da tvoje znanje šepa na tem področju.«

Oče se je namrščil in gladko preslišal mojo opazko.

»Niti ni bilo težko opaziti ... Gleda te, kot da bi bil zate pripravljen skočiti pred kroglo.«

Lica so se mi obarvala.

»Je to kaj slabega?« sem nedolžno vprašala.

»Ne, ni ... Vendar se mi na njem zdi nekaj tako ... nevarnega No, pa saj ni važno. Dokler je moja punčka srečna, sem tudi jaz.«

Pomežiknil mi je preko mize.

»Je to vse, o čemer si se hotel pogovoriti?«

Nisem mogla verjeti, da sem se izognila zasliševanju o podrobnostih najine zveze.

»Pravzaprav ne ... Hotel sem se pogovoriti o zelo resnih zadevah glede vaju s Chrisom.«

Ah, seveda ne bo šlo tako zlahka. Pa se pripravimo na mučna vprašanja.

»Kaj bi rad vedel?«

Takrat je očetov obraz zalila škrlatna rdečica. Postalo mu je zelo nerodno, in da bi zaposlil svoje roke, je pričel s pretirano nervozo nabadati rakce.

»Torej, mislim, da je čas, da se pogovoriva o ... o ...«

Nagnila sem se nazaj in spet povzdignila obrvi:

»O čem?«

Z vsako sekundo je njegov obraz postajal bolj zaripel.

»O ... o ... Ti in Chris ... Ja, o ... O stvareh, ki se tičejo telesnega stika.«

Zadnji dve besedi je le s težavo izpustil iz sebe.

Začela sem se krohotati:

»Oči, rad bi se pogovoril o spolnosti?«

Čemerno me je pogledal in rekel:

»Nikar se ne smej, mlada dama. Med vama s Chrisom je očitno kar resno in ne bi rad, da pride do ... khm ... česa nezaželenega.«

Bruhnila sem v še glasnejši smeh.

»Očka, glede tega si res ne rabiš beliti glave. Mama te je s tem pogovorom prehitela vsaj za deset let. Poleg tega pa med nama s Chrisom ni tako ...«

Glasno je izdihnil in vidno si je oddahnil, da mu s svojo najstniško hčerjo ne bo treba načeti pogovora o spolnosti.

Vstala sem, umila posodo, nato pa poljubila očeta na lice in že me ni bilo več.

6. Popolna sobota

Ah, sobota!

Vstala sem zgodaj. Dovolj zgodaj, da sem očku zaželela uspešen dan v službi, sama pa si privoščila dolgo prho, še preden je prispel Chris. Kratko je pozvonilo in hitro sem odprla vrata. Zunaj je deževalo in majhne kapljice dežja so se ujele med njegove črne lase. Oblečen je bil v temne kavbojke in črn pulover, ki je čudovito sovpadal z njegovo temno kožo.

Nisem mogla verjeti, da takšna nadčloveška lepota pripada samo meni. Nasmehnil se je in svoje vroče ustnice nežno pritisnil ob moje. Počakal je, da sem si oblekla pulover, nato pa sva skupaj zapustila hišo. Odprl mi je vrata na sovoznikovi strani, jih zaprl za mano in se usedel za volan. Pobožal me je po licu, vse od senc pa do čeljusti, in nato speljal.

»Kam me sploh pelješ?« sem želela vedeti, saj nisem prepoznala pokrajine, mimo katere sva drvela. Svoje prelestne oči je obrnil v mojo smer in zavil z njimi.

»Presenečenje je. Če ti povem, ne bo več presenečenje.«

Stisnila sem ustnice in se zazrla skozi okno. Sovražila sem presenečenja. Njegova roka je ujela moj obraz in ga obrnila stran od okna.

»Všeč ti bo. Vsaj upam ...«

Nisem se mogla upreti njegovemu angelskemu obrazu. Nasmehnila sem se.

»Kjerkoli si ti, tam je popolno zame.«

Poljubil me je na dlan, nato pa pozornost spet posvetil cesti. Zavila sva proti gozdu in se ustavila pred njim. Stopila sva iz avta in njegova roka je poiskala mojo. Popeljal me je skozi gozd in tako sva z roko v roki hodila kakšno uro. Sonce je sijalo vedno močnejše in kmalu je slekel svoj pullover. Pod njim je imel oblečeno belo srajco brez rokavov, ki je imela odpete zgornje gumbe, tako da je puščala pogled na njegovo popolno oprsje. Srce mi je pričelo hitreje biti in pogleda nisem mogla odtrgati z njegovega telesa. Opazil je moj pogled in se nasmehnil. Prijel me je za roko in me potegnil za sabo.

Postajalo je vedno svetleje in zaslišala sem udarjanje valov ob obalo. Stopila sva iz gozda in znašla sem se na najlepšem kraju, kar jih je videlo moje oko. Sinji valovi so lizali bel pesek, palme so poljubljale modro morje in v daljavi so se videle bele jadrnice. Nikjer ni bilo žive duše. Bila sva popolnoma sama.

Spustila sem njegovo roko in se sprehodila do morja. Zavedela sem se, da ga ni za menoj. Obrnila sem se proti gozdu. Stal je v senci dreves in me opazoval z občudovanjem v očeh. Pomahala sem mu in kot bi trenil, je stal ob meni in me objemal.

Potopila sva se v slano oceansko vodo.

Nisem se mogla nagledati njegovega skoraj golega telesa in prečudovitega obraza, ko je z zaprtimi očmi ležal v pesku in se nastavljal sončnim žarkom. Očitno je začutil moj pogled, saj so se njegove ustnice ukrivile v moj najljubši nasmeh in njegove roke so poiskale moje telo.

Prižel me je k sebi in obraz zakopal v moje lase. Z ustnicami je drsel po robu moje čeljusti vse do brade. Moje srce je pričelo biti kot ponorelo. Kot da bi ga zanimalo, kaj bo sledilo, je z ustnicami nežno zdrsel do moje ključnice. Srce mi je skoraj skočilo iz prsi, ko je pot nadaljeval do kotička mojih ustnic.

Sonce je prekmalu potonilo v ocean in zavedala sem se, da bom morala oditi domov, drugače bo oče sprožil iskalno akcijo. Objeta sva opazovala sončni zahod, in ko se je sonce že skoraj čisto skrilo za morjem, mi je nežno šepnil v uho:

»Ljubim te. Bolj kot svoje življenje.«

Oči sem uprla v njegove:

»Ti si moje življenje.«

Ustnice sem približala njegovim in uslišal je moje prošnje.

Ko sem pozno zvečer prispela domov, mi oče ni postavil nobenega vprašanja.

Moj iskriivi in zaljubljeni pogled mu je povedal vse.

7. Ne zapusti me

Minili so že trije meseci, odkar sem zapustila svoje življenje v Londonu. Že tri mesece sem se lahko sprehajala po čudovitih plažah sončne Kalifornije. In že tri mesece je tega, kar mi pripada najčudovitejše in najpopolnejše bitje vseh časov.

Minili so že trije meseci, pa se mi še vseeno zdi, kot da bi ga včeraj zagledala v sivi

majici med tekom po plaži in se nato še isti večer z njim v spalni srajčki srečala v očetovi kuhinji.

Bližal se je božič, in čeprav ni bilo snega, je v zraku vel duh po praznikih, obdarovanju in veselju.

V Kaliforniji je sonce neutrudno sijalo in plaže so še vedno bile dokaj polne turistov, kljub temu da so se bližali prazniki. Trgovine so bile polne nakupovalcev, ki so iskali božična darila, na ulicah pa se je trlo okraskov, žive glasbe in veselja ter otroškega vzklikanja.

Z očetom sva v dnevno sobo, tik pred velika francoska okna, postavila veliko jelko, na kateri so viseli modri in beli božični okraski. Darila, zavita v rdeče-zlat darilni papir, so že ležala pod njo.

S Chrisom sva se na božični večer odpravila na večerni sprehod po mestu. Medtem ko sva občudovala izložbe, sem na Chrisovem obrazu zasledila senco. Stemnilo se je. Stala sva na plaži in Chris je zamišljeno gledal proti oceanu.

Ves večer je komajda spregovoril kakšno besedo in bil je bolj tih ter zamišljen kot običajno.

Čakala sem, da bo sam spregovoril o problemih, ker pa ni nič kazalo na to, sem sama začela:

»Chris, kaj ti je? Nekaj te teži, vendar ne morem razumeti, kaj je narobe ... Sem storila ali rekla kaj napačnega?«

Žalosten nasmeh je šinil čez njegov obraz.

»Nič nisi storila ti ... Nekaj se je zgodilo ...«

Zadržala sem dih in čakala na pojasnilo.

»V agenciji tvojega očeta so mi ponudili službo. Zelo dobro plačano službo. Prišli so ogledniki iz modnih prestolnic Azije in nemudoma sem jim bil všeč ... Ponudili so mi pogodbo.«

Nisem mogla verjeti svojim ušesom.

»Oh, Chris! Pa saj to je sijajno! Zakaj mi nisi že prej povedal? Samo pomisli ... Kitajska pa Tokio ... In gotovo bi bil dobro plačan ...«

Obmolknila sem, saj sem zagledala njegov obraz, ki je bil poln bolečine.

»Ti je res vseeno?«

Zmedeno sem ga pogledala.

»Se res ne zavedaš, kaj pomeni ta služba? Odseliti bi se moral v Azijo. Stran od Kalifornije. Stran od središča mojega obstoja: stran od tebe!«

Zmajala sem z glavo.

»Chris, to je življenjska priložnost. Ne moreš ... Ne smeš se ji odpovedati zaradi mene!« Njegov obraz sem prijela v svoje dlani.

»Poslušaj me!«

Svoj obraz je želel osvoboditi mojega objema, jaz pa sem ga le še močneje stisnila med dlani.

»Prosim ... Nisem vredna tega!«

Dolgo časa sva strmela drug v drugega, dokler se ni nazadnje nasmehnil in dejal:

»Brez tebe nisem nič. Ostal bom v Kaliforniji ...«

Z radostnim nasmeškom je strmel v daljavo, jaz pa sem v mislih sestavljala načrt, ki mi ga je z nežnim poljubom izbrisal iz misli.

Od najinega pogovora je minilo točno sedem dni. Teden. Meni se zdi, da je minila cela večnost.

Medtem mi je oče zaupal, kakšna priložnost čaka Chrisa v svetu in kakšno izgubo bo utrpel v tukajšnji agenciji, če ne bo sprejel ponudbe. Čeprav sem rotila očeta, mi je zagotovil, da bodo Chrisa, če ne sprejme pogodbe z azijskimi sodelavci, vrgli iz kalifornijske agencije in v modi nikoli več ne bo prostora zanj. Prosil me je, naj ga prepričam, da sprejme pogodbo. In čeprav sem na svoj načrt pozabila in sem vsako prosto sekundo porabila za prepričevanje Chrisa, je kar naenkrat postal edini izhod. Morala sem se odločiti med uničenjem sebe in uničenjem Chrisovega življenja. Izbrala sem sebe.

Chris je opazil, da se nekaj dogaja. Ni dregal vame s vprašanji, jaz pa nisem bila pripravljena pričeti pogovora. Vedela pa sem, da ne bom več mogla dolgo odlašati.

Zmenila sem se s Chrisom, da se dobiva na najini plaži. Skrbno sem se pripravila in svoja čustva in razloge, zakaj naj raje pustim, da se odloči zame, pospravila v najtemnejši kot svoje glave.

Odppravila sem se na pot in se borila s čustvi, ki bodo morala počakati. Najprej moram izpeljati svoj načrt. Ko sem stopila na obalo, me je ponovno očaral vonj oceana, bel pesek in spokojnost. Čakal me je. Spomnila sem se na najino srečanje na obali po večerji z mojim očetom. V oči so se mi prikradle solze, in še preden bi mi stekle po licih, sem jih obrisala in skrila pred njegovimi očmi. Stal je z rokami v žepih in čakal, da začnem.

Globoko sem vzdihnila in se zagledala v obzorje. Dejstvo, da je sonce tonilo v ocean, mi ni bilo v nikakršno pomoč. Čutil je moj nemir in njegova roka je stisnila mojo. Ošinila sem

njegov obraz. Nisem zdržala lepote na njegovem omamnem obrazu in odtegnila sem pogled. Besede sem pričela izgovarjati počasi. Eno za drugo.

»Chris, pogovoriti se morava. Odhajam. Vračam se v London.«

Čakala sem na njegov odziv, ki ga ni bilo. Zatisnila sem oči in končno je spregovoril:

»Vedel sem, da boš to naredila. Vse, samo da se ne bi odpovedal svojim sanjam ... Ne bodi tako prekleto nesebična in vzemi, kar ti ponujam!«

Prvič sem ga slišala tako jeznega in roke so mu nezavedno poletele h glavi in se je tesno oprijele. Zmajala sem z glavo in moj načrt se je sesul kot hišica iz kart. Nato pa sem se spomnila besed, ki jih je moja mama rekla očetu na dan, ko sta se razšla:

»Chris, ne gre za to. Postalo je pretesno zame, razumeš?! Ne morem več!!! Sita sem tega, da moram biti v tem vražjem mestu! Ne spadam sem, spadam v London in tam ni prostora zate!«

Besede so dosegle svoj namen. Roke so mu padle ob telo in usta so mu široko zazijala. V očeh sem lahko prebrala paletu čustev. Nezaupanje, razočaranje, nato pa jeza in jezero bolečine.

Šepetaje je vprašal:

»To je torej to? Sem bil zate le igračka, način, kako preživeti prosti čas? Vse besede, vse obljube ... Dotiki, poljubi ... Vse je bila samo igra?«

Želela sem si, da bi lahko povedala resnico, da ga ljubim bolj kot svoje življenje, da bi ga najraje priklenila nase, ga objela in ga ne bi nikoli več izpustila. Ker pa sem vedela, da ga resnica ne bo prepričala, da odide in živi svoje sanje, sem, strmeč v tla, le pokimala.

Zbrala sem še zadnje koščke poguma in skoraj neslišno zašepetala:

»Ne ljubim te, Chris. Pojdi v Azijo, imej se lepo in pozabi name. Kot si sam rekel: nisi dovolj dober zame.«

S kotičkom očesa sem videla, da se je obrnil in odšel. Takoj ko sem vedela, da je predaleč, da bi me videl, sem se zrušila na tla in se utapljala v bolečini, ki je hotela raztrgati sleherni delček mojega telesa. Prebadala me je kot tisoč igel in čakala sem, da me od bolečine pobere.

Strla sem mu srce, a njegova bolečina se ni mogla primerjati z mojo. Ihtela sem, kričala, preklinjala samo sebe in besede, ki sem mu jih vrgla v obraz. Tolažila sem se, da je tako bolje zanj, da bo lahko uresničil svoje sanje in mu ne bom v napoto. Na plan sem spustila še zadnje solze, nato pa je zmanjkalo tudi teh. Izmučena sem se odvrnila od avta in se odpeljala domov.

Na pragu me je zaskrbljen pričakal oče. Bil je globoko zaskrbljen.

»Ljubica, pravkar je bil tu Chris in zahteval je, da mu takoj uredim let na Kitajsko in podpis pogodbe s tamkajšnjo modno agencijo ... Je vse v redu s tabo?« je vprašal, ko je opazil moje pordele oči.

»Očka, v redu sem. Prosim, rada bi imela malo miru.«

Zmuznila sem se v hišo in stekla po stopnicah v svojo sobo.

8. Od sonca do dežja

Sonce v Kaliforniji je zame ugasnilo. Čemu bi še ostala tu? Vsak gib, vsak šum me je spominjal nanj. Sprehodi po obali so se zdeli kar naenkrat tako plehki in brez pomena. Zakaj bi se sprehajala po njej, ko pa tam ni več tistega, ki ga ljubim?

Dnevi so minevali, in čeprav sem hodila, stala, sedela, se učila in jedla, se nisem več obnašala človeško. Vse v meni je bilo otopelo in prazno. Bila sem kot prazna škatla.

Končno je bilo očetu vsega dovolj:

»Sedaj je pa dosti! Jutri se boš vrnila v London!«

Brez čustev sem le nemo pokimala. London, seveda. Zakaj pa ne? Povzpela sem se po stopnicah in začela prekladati obleke. Sploh ne vem, kaj sem zmetala v kovček in kaj sem pustila v omarah. Samo spomnim se, da sem vmes našla njegovo majico

in takrat se je v meni nekaj prebudilo. Zakričala sem, kolikor so mi dala pljuča in majico pri priči zabilas skozi odprta balkonska vrata. V sobo je planil oče, ki je zaslišal moj krik. Našel me je na tleh, objemajoč glavo, ki jo je zaradi vala spominov želelo razklati na pol. Stopil je k meni, me dvignil s tal in me posadil v naročje. Tolažil me je, jaz pa sem se oklepala njegove fine obleke in jo uničila s slanimi solzami. Končno se mi je bitje srca umirilo in sklenila sem, da sem povzročila že dovolj škode.

»Oprosti mi, očka. Prosim, oprosti mi. In dovoli, da se vrnem k tebi. Rada bi bila s tabo, tukaj, v Kaliforniji. Za zmeraj.«

Misel, da bi zapustila te kraje, se mi je upirala. Nočem zapustiti Kalifornije! Nočem!

»Vse bo še dobro, punčka moja, vse bo še dobro. In seveda se boš vrnila sem, tako sva se domenila s tvojo mamo. Le nekaj tednov jo še loči od poroda in te tedne bi rada preživela s teboj. Tudi tebi bo koristila sprememba okolja ...«

Njegove besede so se spremenile v pomirjujoč šepet in glava mi je omahnila v njegovo naročje. Prespala sem ves dan in naslednjega jutra sem se še vedno utrujena vkrcala na dopoldanski let za London. Oče me je poljubil na čelo in mi mahal, vse dokler nisem izginila. Na letalu sem se pogreznila v spanec in prebudila sem se v mrzli in deževni Veliki Britaniji. Na londonskem letališču sta me čakala Tony in mama, ki je imela že čudovit okrogel trebušček. Oba sta me stisnila v objem, nato pa smo se odpravili v moj nekdanji dom.

Zanimalo ju je, kakšno je življenje v deželi sonca, kako gre očetu in kaj sem počela. Moji odgovori so bili zelo medli in izrečeni brez pravih čustev. Čeprav sta opazila, da je nekaj narobe, nista drezala vame in postavljala vprašanj. Klepetala sta o nepomembnih stvareh in bila sem jima neskončno hvaležna. Sama sta mi povedala, da moj bodoči bratec pridno raste in bo vsak čas prišel na svet. Mama je imela rok čez štiri tedne. Takrat se je izteklo tudi moje počitnikovanje v Londonu. Ko sem odprla vrata svoje nekdanje sobe, mi je bilo vse nekako tuje. Temen les, rdeče stene in svetloba, ki jo je metal lestenelec. Zavzdihnila sem in sobi obrnila hrbet.

Mami in Tonyju sem se pridružila pri večerji, nato pa brez pravega zanimanja gledala televizijo in komaj čakala na čas, ko se bom lahko zavila v odejo in se nehala pretvarjati, da sem pozabila na svojega temnolasega tekača, ki se na drugem koncu sveta ne zaveda, da je še vedno moje življenje.

9. Vrnitev domov

»Pogrešala te bom, mama.«

Bila je nedelja in po dveh tednih londonskega ozračja sem se vračala domov v Kalifornijo. Mamo in Tonyja sem še enkrat objela v slovo in jima naročila, naj me pokličeta takoj, ko bosta postala ponosna starša. Še zadnjič sem se ozrla k njima in pomislila, koliko jima dolgujem. Stala sta objeta in mi mahala v slovo. London mi je dobro del, nikjer ni bilo peščenih plaž in sončnih zahodov, ki bi v meni

prebujali spomine na pretekle tedne. Še zadnjič sem se ozrla proti stavbam in se nemo poslovila od njih.

Nekaj ur zatem so se moja stopala že dotaknila tal Kalifornije in tako kot pred nekaj meseci me je na letališču pričakal oče. Trdno me je stisnil v objem in odpeljal domov.

Dnevi so minevali po ustaljenem redu. Spomine na Chrisa sem zazidala v skrite kotičke svojih misli in na plan so pokukali le ponoči, ko jih nisem mogla nadzorovati.

Kričeče sem se vsako noč prebudila in veter, ki je zavel skozi odprto okno, je s sabo prinesel spomine na njegove objeme in poljube. Začela sem zapirati okna, a rana v mojih prsih ni bila zato nič manjša in sanje nič drugačne. Oče mi ni postavljaj vprašanj v zvezi s Chrisom in jaz sem svojo bolečino skrivala pred njim. Ni treba, da tudi on trpi skupaj z mano.

Čas celi rane, počasi, a vztrajno. Vedela sem, da se moja rana nikoli ne bo popolnoma zacelila. A vsaj poskušala sem normalno funkcionirati, se smejati in postajala sem vedno boljša.

Počasi so tudi sanje pričeble bledeti in končno sem ob pogledu na obalo lahko normalno zadihala, brez strahu, da me bo zaradi bolečine preklalo na pol.

Dnevi so minevali in se prevesili v tedne. Bil je topel in sončen petek.

Dobre volje sem prispela iz šole, ko sem na kuhinjski mizi zagledala pismo, na katerem sta bila napisana moje ime in priimek.

Ovojnico sem prijela v roke in strmela vanjo. Ošinila sem poštni žig. Hong Kong. Srce je zatrepetalo in lotila se me je vrtoglavica. Z rokami sem samodejno objela prsi, saj sem se bala, da mi bo srce skočilo ven. S tresočimi se prsti sem raztrgala pisemsko ovojnico in iz nje potegnila sliko kitajskega mesta. Obrnila sem jo in na zadnji strani je bilo zapisanih pet besed:

Pozdrav iz Hong Konga, C.

Vedela sem, od koga je prišlo pismo; če sem bila odkrita do sebe, sem vedela, da je njegovo že od trenutka, ko so moje oči na poštnem žigu prebrale Hong Kong.

Solze so se mi ulile po licih in nisem jih poskušala zaustaviti. Dejstvo, da se je Chrisova roka premikala po tem papirju, da je pisala meni kljub vsem izrečenim besedam, je bilo neprecenljivo. Znova in znova sem pogledovala besede: Pozdrav iz Hong Konga.

Upala sem, da se bo nekoč vrnil. Da se bo vrnil in da mu bom lahko razložila vse, ga prosila za odpuščanje in ga stisnila v svoj objem. Vedela sem, da ga potem ne bom nikoli več izpustila.

V tistem trenutku se je iz veže zaslišal zvok telefona. Stekla sem tja in pogledala številko klicatelja: Tony. Z objokanimi očmi in še vedno tresočimi se prsti sem dvignila slušalko.

»Ja?«

Na drugi strani sem zaslišala dojenčkov jok, nato pa srečen Tonyjev glas:

»Ljubica, me slišiš? Dobila si bratca, težkega 3,45 kilograma in velikega 52

centimetrov!« Globoko sem vzdihnila in pričela kričati čestitke in besede veselja v telefon. Tony se je smejal in v tistem trenutku sem vedela, da bo krasen očka. Nato pa me je presenetil s prošnjo.

»S tvojo mamo sva razmišljala in odločila sva se, da te prosiva, da izbereš ime. Mislim, da je prav, da to storiš ti in ne midva.«

Oči so mi znova zalile solze in počutila sem se počaščeno.

»Kakšen pa je? Opiši ga!«

Tony se je zasmejal, nato pa počasi izgovarjal besede.

»Pravzaprav si ga lahko ogledaš na lastne oči!« Zmedeno sem prisluhnila njegovim besedam in jih poskušala razvozlati. »Kako to misliš?« sem izdabila.

»Samo odpri vrata.«

Slušalko sem od vznemirjenja spustila na tla in stekla k vratom. Široko sem jih odprla in se zazrla v mamo, Tonyja in majhno štručko, ki je počivala v maminem naročju.

Stekla sem jima v objem in skupaj smo stopili v očkovo dnevno sobo.

»Ampak kako, da sta tukaj?« so iz mene vrela presenečena vprašanja.

»Želela sva te presenetiti,« je pojasnil Tony in me objel prek ramen, mama pa mi je v roko predala štručko, ki je počivala na njenih rokah.

Globoko sem vzdihnila, ko so se moje oči srečale z njegovimi. Otrok me je tiho gledal s svojimi temnimi očmi. Temni laski, ki so bili dolgi komaj kakšne tri centimetre, so mu na čelu že silili v oči. Srce je zatrepetalo, ko je opazilo podobnost med njim in med tistim, kateremu je pripadala moja duša. Oči mojega polbrata, njegova temna koža in majhne ustnice so me očarale tako, kot so me očarale oči, ustnice in telo tekača, ki sem ga srečala prvi dan svojega bivanja v Kaliforniji.

Na dojenčkovo polno lice je kanila solza z mojega obraza, za njo pa še ena in še ena.

»Torej, kako mu bo ime?« je vprašala mama, ki je z radostjo v očeh spremljala paleto čustev na mojem obrazu.

Dvignila sem pogled k njej in k Tonyju, nato pa se zazrla v temne oči in v majhen obraz, ki je čakal na moje besede. Zaslišala sem svoj glas, ki je brez razmišljanja izrekel ime:

»Chris.«

GAJA UDOVIČ

OŠ Toneta Tomšiča Knežak

9. razred

Mentorica: Olga Novak

MARILLENIN DNEVNIK

26. 12. 2002

Dragi dnevnik! Sem Marillena in upam, da mi boš lepo služil. Si namreč darilo mojega predragega Borisa. Joj, ljubim ga. On je tak srček. Pozoren, prijazen, dobrosrčen, pa še romantičen povrh. Včeraj za božič mi je podaril tebe za darilo.

Kar stopila sem se, ko sem te zagledala pod smrečico. Mi zavidaš, mar ne? No, toliko o mojem Borisu. Hotela sem ti povedati, da sem imela čudne sanje. Sanjalo se mi je o neki deklici. Verjetno je bila nekje iz Afrike. Imeli so božič in ravno tako kot jaz je za darilo dobila dnevnik. Ne vem, od koga, ker sem videla samo njo, a zdela se mi je presrečna. No, toliko za danes. Aja, pa vesel božič tudi tebi! Čakaj malo. Ime potrebuješ. Kar ti pa ti res ne bom govorila. Hmm ... ime naj ti bo ... kaj pa Angel? Ti je všeč? Sem pa res smešna. Z dnevnikom govorim? No ja. Vesel božič, Angel!

28. 12. 2002

Komaj čakam novo leto! Res sem srečnica, da imam rojstni dan na 1. januarja. Ja, mojih 17 se bo slavilo. Tako sem neučakana. Boris mi je obljubil presenečenje! Rada imam presenečenja. Še posebej, če jih delim z ljudmi, ki jih imam rada. Le kaj mi bo prinesel. Hmm ... Torta? Velik srčkan medo, o katerem mu govorim ves čas? No, pustimo se presenetiti.

30. 12. 2002

Danes sem imela 'nori dan'. Nika je nekam vtaknila mojo srebrno ogrlico s kamenčki in sem ponorela! Vse, kar ji posodim, izgubi. Saj res, čisto sem pozabila. Nika je moja mlajša sestra. Stara je 14 let. Saj je zelo prijazna in zaupljiva punca, a kar se tiče reda, je včasih slabša kot moški. Njej je vse ravno. Tudi za šolo se ne sekira preveč, a ji gre vseeno dobro od rok. Včasih si po tihem želim, da bi bilo tudi meni za kakšno stvar tako (rečeno) vseeno, ker se veliko, preveliko sekiram. Ah, pač nismo vsi popolni. Komaj čakam jutri. Upam, da bo Borisu všeč moja nova obleka, ki sem jo kupila nalašč za ta večer.

3. 1. 2003

Srečno novo leto, Angel! Pa vse najboljše? Mi ne boš zaželel? Haha, saj se šalim. Zelo dobre volje sem, a ti včeraj nisem mogla pisati, ker sem imela takšnega mačka, da sem ves dan mislila, da me bo kar pobralo. Darilo je bilo enkratno! Nisem si mogla predstavljati boljšega! Boris me je nekaj ur pred pol nočjo odpeljal v neznano. Vso pot sem morala imeti zaprte oči. Ko sva prišla, je bilo vse tiho in sem že mislila, da bova sama pričakala novo leto, a ko sem vstopila v stari disko, so vsi zakričali: »Presenečenje!« Star disko so malce prenovili in na veliko okrasili. Zgledalo je fenomenalno! Vse to so naredili samo zaradi mene. Kako lepo je bilo. Haha, in res sem za darilo dobila velikega plišastega medvedka, ki sem si ga vsak dan na poti v šolo ogledovala. Moj Boris res ve, kako se mi prikupiti. Žur je bil enkrat. Prišli so vsi moji prijatelji in prijateljice. Tudi nekaj starih znancev iz osnovne šole je prišlo. Največje presenečenje pa je šele sledilo. Res je, da se ne spomnim dosti, ker sem popila kozarček šampanjca preveč, pa vseeno ne toliko, da si ne bi mogla zapomniti tega dne. Bilo je uro čez polnoč in zabava je bila v polnem teku. Plesali smo, da je kar teklo od nas. Prijatelj, ki je bil tisto noč DJ, je

zavrtel počasen komad. Baby, I will always love you. Še danes si ga ves dan pojem. Spomnim se Borisa, ki mi je nekaj zašepetal v uho, in že sva bila v sobi. Nežno in počasi mi je odpel ogrlico, ki sem si jo nadela samo za ta dan. Ne spomnim se vsega, vendar vem, da je bilo božansko lepo. Zjutraj sem se zbudila v njegovem toplem objemu. Ah, kako lepo se mi godi. Kot v kakšnem španskem filmu sem. Ne bom se preveč hvalila, a mislim, da sem rojena pod srečno zvezdo.

4. 1. 2003

Danes sem ostala doma, ker sem se zjutraj zbudila z vročino in bolečino v grlu. Verjetno bo to še posledica tiste noči. Boris me je prišel obiskat in mi prinesel topel čajček za čimprejšnje okrevanje. Ni ostal dolgo, ker se mu je mudilo na predavanje. Hodi namreč na filozofski faks. Pravi, da mu je to leto dosti bolj všeč od prvega. Sama se ne spoznam kaj preveč na to. Bolj me vleče na umetniško stran. Mislim, da se bom drugo leto kar odločila za likovno-umetniški faks. Umetnost mi veliko pomeni in menim, da se v sliki lahko najde vsak človek. Hiša je tako polna mojih umetnin, da mi Nika ves čas teži, da jih bo vzela in šla z njimi na tržnico. Meni se to ne zdi dobra ideja. Slike izražajo moj 'jaz', ki ga nočem razdajati drugim. Kot deklica v sanjah. Spet se mi je sanjalo o njej. Bila je sama in igrala je na svoj boben. Bila je vesela pesem. Pesem sreče, ki jo je izdajal ritem veselja.

7. 1. 2003

Sem že boljše. V šoli smo pisali slovenščino. Moje področje. Čutim, da ne bo slabo. Na splošno mi v šoli ne gre preveč slabo, le kemija in matematika sta mi trn v peti. Naj se še tako trudim, ne gre na boljše. Pred prazniki mi je matematičarka zakopala bojno ena. Zbolelo me je. Saj ni bil prvi, vendar če želim obdržati štipendijo, se moram bolj potruditi. Pa še oče mi ves čas teži. Pravi, da sem naivna smrklja in da moje pohajkovanje z Borisom le uničuje moj uspeh. Pa ni res! Se je kdaj vprašal, kako se imava z Borisom rada?! Kako lepo mi je z njim? Ni! Zato naj bo kar lepo tiho in naj raje poskrbi za svoje delo, kot da skrbi za mojo ljubezen. Pa saj je dober človek in vse, vendar gre včasih na takšno stopnjo, ki mi vklopi strel z besedami. Potem mi je žal za vse, kar mu rečem nazaj, a moj odziv je takšen. Sem pač razjezljivega karakterja, vendar se tudi hitro užalim. Tega ne skrivam. Menim, da je čustva potrebno pokazati. Če jočeš, joči. Od veselja ali pa od žalosti. Čustev ne smeš zadrževati v sebi. Mogoče sem pa zato tak optimist. Ker pokažem čustva, ko mi je hudo, a v vsaki slabi stvari pogledam tudi na svetlo stran.

9. 1. 2003

Ne vem, kaj je narobe z mano. Še včeraj sem se počutila dobro, danes pa me spet muči. Zjutraj mi je bilo slabo in vročino imam. Mogoče je še posledica novega leta. Mogoče. Morda pa se me loteva kakšna gripa. Ja, to bo to. Mama mi je rekla, naj jutri obiščem zdravnika, če mi ne bo boljše. Ne vem, če bom šla. Ne maram jih

preveč. Moja mama je pravi sonček. Samo zame je naredila prežgano juho, da bi mi bilo boljše. Rada jo imam. Če bi morala izbirati med njo in Borisom, bi izbrala njo. Mogoče se sliši malce čudno, vendar resno mislim tako. Zmeraj mi je pripravljena pomagati, vse nemogoče težave je že dala z mano skozi. Ona ni samo mama. Ona je moja super mama. Ti pa si moj super dnevnik, Angel. Le komu bi govorila vse te traparije, če ne tebi. Imam veliko prijateljic, tudi eno, ki sva si zelo blizu, a hkrati tako daleč. Misliš, da bi mi verjela o sanjah tiste deklice? Že spet se mi je sanjalo o njej. Bila je še bolj srečna kot v prejšnjih sanjah. Videla sem, da ima fanta. Srečna je bila videti z njim. Ko pa je bila sama, je šla v svojo sobo, če lahko tistemu prostoru tako rečem, in spet zaigrala na svoj boben. Bilo je prelepo za uho, vendar se melodije ne morem spomniti. Vse skupaj je, kot da bi se mi sanje nadaljevale.

10. 1. 2003

Danes zjutraj sem se spet zbudila z velikim glavobolom. Mogoče bom pa res šla jutri do zdravnika. Boris mi je obljubil, da me bo po okrevanju odpeljal na novo drsališče. Pogovarjala sva se o tistem večeru. Sklenila sva, da ga bo treba še kdaj ponoviti in se pri tem smejala na ves glas. Mi zavidaš, Angel? Le kako ne, božanski, mehki, rjavi lasje, čokoladne oči, najbolj seksi roke in najzapeljivejše telo na tem svetu. Upsala, ob vsem tem sem kar pozabila, da si možki. Hihi. No, šalo na stran. Že spet se mi je sanjalo o tistem dekletu. Saj vem, da so le sanje, a sedaj mi je vse skupaj že čudno. Ni bila več tisto veselo, razigrano dekle. Jokala je. Jokala na svojem bobnu. Bila je sama. Nikogar, da bi jo tolažil. Vsakič se zbudim pri najrazburljivejšem delu. Te sanje se nadaljujejo. Prav zares se. In me resnično zanima, kaj se bo zgodilo.

11. 1. 2003

Prepad. Neskončna globina. Sploh še kdo vidi dno? Noseča sem. Ja! Noseča, ja. Ne moja mama. Jaz! O moj bog, pomagaj mi. Danes sem odšla k zdravniku, ker mi je bilo nenehno slabo. Temeljito me je pregledal in rekel, da ne opazi nobenih znakov kakšne resne bolezni. Kot da bi vedel. Mimogrede me je vprašal, če imam redno menstruacijo. Spoznala sem, da mi zamuja že pet dni, kar je nenavadno, ker imam vedno točno. Zgrozila sem se. Zbežala sem skozi vrata. Ko sem se pomirila, sem si mislila, da si mogoče le malo preveč domišljam. Hotela sem biti sigurna. Šla sem v lekarno po test nosečnosti. Molila sem Boga, da ne bi bila noseča. To bi bila groza. Pomislila sem na tisto noč z Borisom. Zgodilo se je prvič. In že prvič je bila katastrofa! Groza. Doma sem naredila test. Pogledala sem ga. Ne, pa saj to ni res. Črtica se je obarvala modro. Noseča sem! Groza me je. Ne morem zaspati. Kako naj povem Borisu? Bo razumel? Komu naj povem? Kaj naj naredim? In kaj bo z otrokom? Kje bomo živeli? Nihče od naju nima službe. Od kod bo padal denar? Imam sto in tisoč vprašanj, odgovora pa nobenega. Oh, Angel, kaj naj naredim?

12. 1. 2003

Nisem šla v šolo. Kako le. Še tako komaj poskušam ohraniti pozitivne misli. Še zmeraj mi je slabo. V trebuhu čutim spremembe. Čutim, kako se delček mojega telesa spreminja. Nisem se zredila. Le tisti občutek me daje. Saj še sama ne vem, če ni mogoče le občutek krivde? Nisem še povedala Borisu. Saj mu bom, obljubim. Res bom mlada mamica, a bomo vsaj srečna družina. Joj, kaj pa govorim! Imam 17 let in Boris 21. Kako naj bomo srečna družina? Zmedena sem.

13. 1. 2003

Malo sem premišljevala. Pa saj premišlujem ves čas. Lahko sem srečna, da bom imela otroka. Mogoče res ne bo imel doma, kot sem si ga zamislila, bo pa gotovo imel ljubezen. Veliko ljubezni. Mama me je vprašala, kaj mi je rekel zdravnik. Zlagala sem se ji, da mi je rekel, da je le viroza. Da bom morala doma ostati kakšen teden, pa bo. Vendar, kako dolgo ji bom lahko še lagala?! Po mojih izračunih sem v 13. dnevu nosečnosti. Še približno 260 dni pa bo tu. Zdi se veliko, a bo še prehitro minilo. Odločila sem se. Jutri bom povedala Borisu. Že vidim, da me bo sprejel s toplim nasmehom, in ko mu bom povedala srečno novico, bo kar zažarel. Vedno sem si želela imeti otroke. Prišlo je malo prezgodaj, a nič za to. Se bomo že znašli. Važno je, da bo moj mali zadovoljen. Kaj pa ti misliš, Angel?

14. 1. 2003

Povedala sem Borisu. Malo je bil šokiran. V bistvu je kar prebledel, ko sem mu povedala, a se je kmalu začel zavedati, da govorim resnico in mi vračal nasmeh. Tudi on meni, da bomo srečna mala družinica. Dal je roko na moj še vedno raven trebuh in se norčeval, da že čuti, da bo vzljubil nogomet, ker tako brca. Ob njem se res nasmejim in pozabim na vse slabo. Spet se mi je sanjalo o deklici. Še vedno je bila žalostna. Po rokah je imela rane. Sestra jo je tolažila in preklela svojega očeta. Ne vem, za kaj. Ji je on povzročil bolečino? Zakaj trpi? Spet sem brez odgovora. Joj, kako sovražim to, da nimam nikoli odgovora. Življenje je tako polno vprašanj. Kje pa rastejo odgovori? Krasno. Spet vprašanje. Glavno je, da sem jaz srečna. Jutri bom kaj poskušala omeniti mami. Ah, krasno bo, ko bo mala štručka prišla na plan. Kar vzljubila sem jo že.

15. 1. 2003

Boris se mi ne oglašja na telefon. Poslala sem mu najmanj milijon sporočil. Ponavadi dobim takoj odgovor. Danes pa ni bilo tako. Je kaj narobe? Mami še nisem omenila. Enostavno ne najdem pravega trenutka, da bi ji povedala. Kakšnega mnenja bo? Mamo imam rada. Razumela me bo, da me je spodneslo. Vsakdo lahko izgubi tla pod nogami. Vendar se je treba pobrati. Zaradi otroka že ne bom obupala! Ne sme biti ponesrečen poskus. Ne sme!

16. 1. 2003

Jama. Dolga. Daljša kot prejšnja. Sanje, ki so zbledele. Pogled z mosta, ki je s svojo globino zaril v srce. Konec je. Konec je! Me slišiš!? KONEC! Jočem. Sploh ne vem, koliko časa je že minilo, odkar ... Poskušam ne misliti na to. Pa ne morem! Ne gre! Vse se je zgodilo, ko sem šla do Borisovega stanovanja. Bil je z drugo. Pel ji je pesem I will always love you. Pel ji je najino pesem! Poljubil jo je. Ukradel ji je poljub! In to pred mojimi očmi. Ko sem ga zagledala z njo, z neko frfrasto frajlo, sem ponorela. Vpil je name, češ da me prvič vidi. Naj izginem iz njegovega stanovanja. Naj izginem iz njegovega življenja za vedno. Zaloputnil mi je vrata pred nosom. Ostala sem sama, prepuščena sivi ulici. Solze. Žalost. Otrok. Je lahko še kaj bolj krutega? Angel, je lahko kaj še bolj krutega od tega, da bo otrok žrtev? Da je majcena kepica kriva vsega? Sedaj sem v sobi. Solze so že zdavnaj izhlapele. Jočem. A brez solz. Enostavno jih je zmanjkalo. Zmanjkalo jih je za mojo veliko, preveliko žalost. Ko je prišla mama domov, me je prestrašeno pogledala. Nič ni rekla. Le objela me je. Objela tako močno, da sem začutila njen utrip srca ob mojem. To mi je pri njej všeč. Tudi oči lahko govorijo. Rada jo imam.

17. 1. 2003

Potrta sem, Angel. Zadnji plamen upanja v meni ugaša. Celo Nika je opazila, da je nekaj narobe z mano. Mami sem razložila, kako je bilo. Spet so se mi ulile solze. Ko sem pomislila na Borisa ... oh, kako sovražim to ime! Ne morem več. Slabo mi je. Saj sploh ne vem, če od nesreče ali nosečnosti. Verjetno bo oboje. In moj mali? Moja mala? Ne, nočem vedeti spola. Kar bo, pač bo. Vendar kako. Brez očeta. Brez podpore na drugi strani. Brez rame na moški strani. Sploh ne vem več, kaj naj. Sem brez upanja, le moj mali mi daje majhen sijaj. Oče še ne ve. Bolje je tako. Nočem, da ve! Spet bo kričal name! Nočem tega! Pa vem, da bo moral enkrat. Če ne prej, ga bo začel motiti moj trebuh. Vendar, bo vse v redu? Kaj pa, če ga izgubim?! Ne. Tega si ne bi oprostila.

19. 3. 2003

Danes je 19 dni. Malo. Pa vseeno veliko. Mama mi je omenila, da bi bilo pametno iti nakakšen pregled. O moj bog. Še nikoli nisem bila pri ginekologu in zdaj naj se tam oglasim, dober dan, jaz sem pa noseča?! O moj bog. Kakšna sramota. Kje sem imela glavo? Zakaj sem tisti večer popila preveč? Nisem mislila na zaščito. Moja glava se je izgubila v sreči. Moj bog, kako sem bila neumna. Ne, kar sem si skuhal, bom tudi pojedla! Ne! To je tudi Borisova krivda! On me je spravil v posteljo! Zaradi njega je sedaj tako, kot je. In ne! Tudi sama sem kriva za to. Če ne bi popila preveč, bi lahko mislila s treznejšo glavo. Oh, Angel, ne morem več razmišljati. Prvi otrok naj bi bil sreča. Veselje. Ne pa žalost in obup. Nisem si tega tako predstavljala. Ne morem več. Utrgalo se mi bo od norih misli. Nočem, da bi moja mala kepica postala ponesrečen poskus.

21. 1. 2003

Še 252 dni. Joj, s kakšno naglico se vse spreminja. Danes se počutim malo bolje. Nisem več tako potrta, čeprav še vedno čutim grozno bolečino. Oče je izvedel. Prekoračil je moja pričakovanja. Bil je zavezniški in mi rekel, da mi bo vseskozi stal ob strani. Da se lahko v hudem in slabem obrnem nanj. No, saj ni slab. Tudi dober zna biti. Ne le dober, odličen. Mogoče pa sem bila jaz tista, ki je imela do njega neke očitke. To bom skušala popraviti. Odločila sem se, da bom skušala popraviti več stvari. To z očetom, ocene v šoli in postati bolj premišljena oseba. Sedaj vem, da se ne bom več spustila v odnos nepremišljeno. Ko bi le tako razmišljala pred časom! Kje sem bila takrat? Angel, spet so vprašanja, odgovori pa se izgublajo zmeraj dlje. Izkazalo se je, da resnično nimam nobene prave prijateljice. Nobena me ne pokliče. Kje sem? Zakaj me ni? Tudi prav. Mama je tu. Ona bo ostala z mano.

Po dolgem času se mi je spet sanjalo o deklici. Jokala je kot še nikoli do sedaj. Jokala je ob svojem bobnu in vsaka njena kaplja je izvabljala bolj žalosten ton. Podobna mi je. Ne vem, zakaj. Vidim, da sva si podobni. Vendar, ali je to sploh možno? Dekle iz sanj mi je podobno? Ali sanjam o sebi? Ni mogoče. Različni sva si, pa vseeno tako podobni. Sem bila to jaz? Je to preteklost? Kako neumno vprašanje. No, ali pa tudi ne. Pa saj ne vem več. Ne da se mi obremenjevati sedaj še s sanjami. In kaj bo z mojo šolo? Jojmene, joj. Šola sedaj ni pomembna. Le na otroka še mislim. Na mojo malo štručko, ki je zmeraj večja.

Čez slabih osem mesecev ...

13. 9. 2003

Pozdravljen, Angel! Vse je kot norišnica. Priprave so nore. Zbirala sem oblekice pa voziček. Joj, koliko je tega. Mali bo res vesel. Izbirala sem modre, pa rumene, zelene, rdeče oblekice. Skratka, pripravljena sem na karkoli. Nika je zadnje čase tako navdušena. Komaj čaka, da bo pestovala malega. Očka se šali, da bo najmlajši nono v mestu. Mama vsak dan prinori s kakšno novo stvarjo ali idejo. Sobo za goste smo preuredili v sobo za malčka. Moja štručka ima prečudovito posteljico in krasno sobico. V zeleni barvi. Všeč mu bo. Sama malo težje diham kot po navadi, a se vse da. Ko pomislim na malo kepico v sebi, minejo vse bolečine. Sanjala sem o deklici. Bila je srečna. Rodila je srečnega, močnega fantička. Živi sama, a je srečna. Sestra ji je v veliko pomoč. Te sanje so postale del mene. Ona na boben, jaz pa s čopičem v roki. Mislim, da tako veliko slik, kot jih je nastalo v nosečnosti, nisem narisala nikoli prej. Sedaj bo pa resno treba z njimi v prodajo. Angel, boš ti eno? Tebi dam popust. Za vse dneve grdih in groznih besed, ki sem jih zapisala vate. Srečo imam, da si tu, pa čeprav te je prinesel Boris.

1. 10. 2003

Naja! Rodila se je. Rodila sem jo. Porod kljub mojim mladim letom ni bil težaven. Moj sonček sedaj počiva v sobici. Veliko mora spati. Požrešna pa je, da je kaj. Takoj je iskala mamico. Ta moj mali sonček. Ta moja mala štručka, Naja! Vesela sem. Srečna sem, da sem se tako odločila. In marsikatero mnenje sem spremenila. Tudi brez Borisa bova preživeli. Vse se da, če je narejeno z ljubeznijo. Ne obžalujem dneva, ko sem jo spočela. Ne bom razmišljala o tem. Ona ni ponesrečen poskus! Tudi ti, Angel, si moja velika ljubezen. Kaj bi jaz brez tebe. In moje mame. Hvala ti, mami. Tako premalokrat ti povem, kako zelo rada te imam. Popravila bom to, ker hočem živeti z ljubeznijo. In moja mala Naja. Vsak njen nasmeh mi polepša življenje. Skupaj bova zmogli. Z ljubeznijo.

TJAŠA ŠKORJANC

VIZ II. OŠ Rogaška Slatina

8. razred

Mentorica: Matejka Tirgushek

POTI IN STRANPOTI

12. 9. 2009

S šolskim nahrbtnikom v rokah sem stopal po zaprašeni ulici v Zalovškem naselju. Spominjam se vonja, ki se je širil iz sosedove hiše. Vonja po cimetu in jabolkah. Spominjam se glasnega smeha, ki je odmeval z bližnjega šolskega igrišča. Tistega, ki mi vedno znova obudi spomine na otroške dni, ko sem s košarkaško žogo v roki ter v družbi osnovnošolskih prijateljev tam preživel vroče poletne večere.

Znašel sem pred manjšo belo hišo. Moj dom. Ob predpražnik sem si obrisal blatne superge in vstopil. Šolske stvari sem odložil na temačnem hodniku in vstopil v domačo kuhinjo. Na sredi je s prekrizanimi rokami stal oče. Nepremično je gledal v tla in kadil cigareto. Z izraza na njegovem obrazu se je dalo razbrati, da je nekaj narobe. Oči, obrobljene z debelimi podočnjaki, so delovale izčrpano. V njih ni bilo več videti prodornega sijaja, ki je človeku kar odprl srce. Mati si je jokajoča brisala v rokav debele kaplje, ki so ji tekale po bledih licih. Ob pogledu nanju me je obšla tesnoba. Mati je po nekaj mučnih sekundah molka spregovorila. Skoraj šepetajoče mi je dejala, da je oče zgubil službo. Zdaj sem razumel njune neme kretnje in materin jok. Oče je bil edini zaposleni član naše družine. Delal je kot brusilec v lokalni steklarni. Čeprav smo od nekdaj živeli skromno, nam vseeno ni nikoli

primanjkovalo za življenje potrebnih dobrin. Žalostna novica je potrla tudi mene. V grlu se mi je naredil ogromen cmok. Sedel sem zraven matere ter ji namenil sočuten pogled. Malce me je pomirila misel, da bo oče zagotovo kmalu našel novo službo ter da bo takrat vse po starem. Kljub upom se tega dne spominjam kot turobnega ter obarvanega z žalostjo.

14. 9. 2009

Z materjo sva tiho sedela v dnevni sobi. V rokah sem mečkal star račun iz trgovine, ki sem ga po naključju staknil v žepu. Mama je s svojimi drobnimi stopali začela nervozno hoditi sem ter tja po sobi. Vsakih nekaj trenutkov je pogledovala na veliko okroglo uro, obešeno na steni. Njeni glasni kazalci so rezali tišino v najinih glavah. Kot obseden sem jih štel. Še nikoli me niso tako motili, čeprav, že odkar pomnim, počnem čudne reči. Štejem korake, utripajoče luči, kazalce na urah ... Ko sem bil še v osnovni šoli, sem resnično mislil, da se mi meša. V vratih je zaškrtal ključ. Zaslišali so se trdni, glasni koraki mojega očeta. Ne da bi se sezul ali karkoli odložil na hodniku, je prišel do dnevne sobe in se naslonil na podboj vrat. Na njegovem obrazu ni bilo nasmeha. Vedel sem, da ni dobil službe. Danes je namreč šel na dva razgovora. V materi je hipoma zamrl še tisti kanec upanja. Oče je segel v žep in iz njega izvlekel cigareto. Prižgal jo je. Prepričeval naju je, da se bo kmalu zaposlil ter da potrebuje le nekaj časa, a njegove tresoče se roke in razočarane oči so bile same zase dovolj zgovorne.

Temačni dnevi, ki so postali rutina, so se počasi prevešali v tedne, slednji pa v mesece ...

15. 10. 2009

Sedel sem v šolski klopi in čekal po zvezku za biologijo. Veke so se mi od utrujenosti kar same od sebe zapirale. Celo noč sem se kot uklet premetaval po postelji in nisem mogel zatisniti očesa, kar sem mi je zadnje tedne zelo pogosto dogajalo. Pa še naloge nisem imel. Odkar je oče izgubil službo, se mi zdi, ima dan premalo ur. Ves dan se potikam okoli, saj doma nočem gledati povešenih in turobnih obrazov staršev. Iz dremeža me je zbudil zadirčen učiteljičin glas: »Torej, kdo nima naloge?« Čeprav sem najprej mislil molčati in upal, da se bom izmazal, sem kot v transu dvignil roko. Raztreseno je iskala po torbi in po nekaj sekundah izvlekla ven svoj kemični svinčnik. Načečkala je nekaj v redovalnico, nato pa je sledila njena več kot dolga pridiga o pomembnosti pisanja domačih nalog. Ob mojem odzivu (nisem je poslušal) se je vidno razjezila in me užaljeno poklicala pred tablo. Spraševala me je vse mogoče stvari, o katerih se mi ni sanjalo.

V glavi mi je tisto popoldne, ko sem se vračal iz šole, kar brenčalo. Nisem želel iti domov. Počutil sem se zelo krivega, saj smo bili brez denarja, prihrankov je zmanjkalo, zdaj pa se še jaz nisem trudil v šoli. Vest me je pekla kot kislina na koži. Oklevajoče sem odprl vhodna vrata in počasi vstopil. Vse se mi je zdelo tako

čudno. Nobena luč ni gorela in osvetljevala hladnih prostorov domače hiše. Nič ni več dišalo po topli kuhi moje matere. Televizija je bila izključena in tišina je zapolnila prazno hišo. Vse je bilo kot ubito. Na mizi sem zagledal kup lističev. Bili so računi. Lahko bi si mislil. Izkllopili so nam elektriko. Še en udarec več za starše, sem pomislil, in prijelo me je, da bi zajokal. Mati se je kot duh kar naenkrat znašla za mano. Spet je jokala. Zadnje čase je to počela vsak dan. Ta večer sem zaspal v mrazu.

20. 10. 2009

Pozen petkov večer. Grizem si nohte leve roke, z desno pa prestavljam kanale na televiziji. Čakam očeta. Pred materjo se pretvarjam, da vem, kje je, čeprav se mi še sanja ne o tem. Lažem ji, da je pri bivšem sodelavcu. Lažem in se sam sebi zdim nizkoten. V resnici je odšel neznano kam že zjutraj. Vse bolj in bolj sem nervozen, saj me je strah, da bo razkrinkala mojo laž. Tolažim se z mislijo, da bo oče z dobro novico vsak trenutek planil skozi vrata. Minevajo sekunde. Minute. Ure. Ob pol desetih vdre v hišo. Opoteka se in grozno smrdi po alkoholu. Strah mi napolni telo. Mati sedi sključena v naslonjaču kot v transu. Zdi se, da se ničesar ne zaveda. Pijani oče se vrže na bližnjo zofo in v trenutku zaspi.

23. 10. 2009

Ponoči spet nisem mogel spati. Že od treh zjutraj sem se premetaval in prekladal po postelji, zato sem zjutraj zelo težko vstal. Zaspano sem se odvrlel v tuobno, sivo jutro proti šoli. Megla se je vlekla po navidez še spečem mestu. Pred veliko opečnato šolsko zgradbo sem prispel nekaj minut pred poukom. Oddrvel sem v zgornjo nadstropje, v matematično učilnico. Spotoma sem po nesreči trčil v eno od učiteljic. Številne mape, ki jih je nosila v rokah, so popadale po tleh, papirji so se pomešali. Pomagal sem jih pobirati in tako skoraj zamudil prvo uro.

Osem šolskih ur se mi je tistega oblačnega ponedeljka zelo vleklo, zato sem bil še kako vesel, ko sem lahko po pouku še malce posedel na šolskem igrišču z Markom, enim od svojih prijateljev. Bil je tiste vrste, ki nosijo predolge trenirke ter zlato verižico okoli vratu. Vedno je govoril čudno, besede je sekal po zlogih. Vrh njegove obrbite glave se je lesketal, kot da bi se bil po njem namazal z oljem.

Malce sva klepetala in nenadoma sem mu povsem nepričakovano potožil o družinskih težavah, ki so me pestile. Bil je prvi človek, ki sem mu to zaupal. Še danes ne vem, kaj me je pripeljalo do tega. Verjetno je bilo težav, ki so se kopičile v mojih mislih, preveč in preprosto jih nisem več mogel zadržati zase.

Ozrl se je naokoli. Ko je videl, da v bližini ni nikogar, je segel z roko v žep in iz njega izvlekel pet majhnih zavojčkov. Debelo sem pogledal. Šepnil mi je, da ve, kako na lahek način zaslužiš nekaj denarja. Vedel sem, kaj misli. Nekaj na meni mu je izdalo, da nisem proti. V roke mi je potisnil zavojčke. Dejal je, naj jih grem jutri po šoli prodajat srednješolcem, denar pa prinesem njemu. Robo sem s potnimi dlanmi potisnil v svojo šolsko torbo. Skrbelo me je, kako bom naslednji dan opravil

nalogo, dneva pa kar ni hotelo biti konec.

24. 10. 2009

Zgodaj zjutraj sem se pripravljajl za še en šolski dan. Bil sem nervozen, nisem točno vedel, kako izpeljati nalogo in prodati drogo, tako da me ne bi dobili. V trebuhu sem čutil tremo. Kot včasih, ko moram govoriti pred množico ljudi. Pa nekakšno vrtinčenje v glavi. Miril sem se, sam sebi govoril, da bom vse izpeljal, kot je treba, ter prispeval denar. Mučila pa me je še ena misel, na katero dan prej še pomislim nisem. Kako bom staršem izročil denar? S kakšnim izgovorom?

Zavojčke marihuane sem spravil v plastično vrečko in jo položil v nahrbtnik. Stopil sem čez hišni prag. Na svojem vratu sem začutil hladen piš vetra. Zdel se mi je najbolj mrzel dan v letu.

Med odmorom sem se na skrivaj odpravil do igrišča, saj nisem želel, da bi me sošolci videli v družbi sumljivih fantov. Zagotovo bi pomislili, da sem v kaj zabredel. Sedeli so na igrišču, v nekem kotu, skritem očem. Oklevajoče sem stopil k njim. Kot bi bili jasnovidni, so točno vedeli, kaj se dogaja. Neko dekle med njimi mi je izročilo lep znesek denarja, jaz pa sem jim dal del blaga.

Tisti dan sem po šoli prodal še preostanek. Z denarjem sem šel k Marku, tako kot sva se dogovorila. Ko me je zagledal, me je hladno, flegmatično vprašal: »A 'maš?« Pokimal sem in mu izročil zaslužek, od katerega je odštel nekaj bankovcev in mi jih dal. Ni bilo veliko, nekaj pa le. Sploh pa je minil le en dan.

Mark mi je dal robo še za naslednji teden. Nato sem šel domov. Hodil sem, kakor hitro sem lahko, skoraj tekkel. V meni je utripal nek nemir in srce mi je preskakovalo. Odločil sem se nekaj dni obdržati zaslužen zase, sam staršem nisem upal povedati, dobrega izgovora pa se nisem domislil.

Vstopil sem v hišo, pozdravil mamo in očeta, odvrget šolsko torbo in šel buljit televizijo. Mati je očitno zaslutila mojo živčnost, saj me je vprašala, če je kaj narobe. Prisiljeno sproščeno sem rekel, da ne.

30. 10. 2009

Ta dan sem prodal še več trave in zaslužil več denarja. Pred domom sem bil ves zmeden, še vedno si nisem upal izročiti denarja. Nagonsko sem ga vrget v poštni nabiralnik.

5. 11. 2009

Ko je mama danes šla pogledat, ali je kaj pošte, je videla teh nekaj bankovcev. Delal sem se neumnega in ji zatrdil, da o njih nič ne vem. Dobrosrčna, kot je, je nameravala celo spraševati sosede, a sem jo pregovoril. Ni imela druge izbire, kot da ga je obdržala.

12. 11. 2009

Rutina. Zaspano sem vstal, si umil zobe, se počesal in oblekel. Preden sem šel,

malo posedel s starši. Oče je tarnal, da ne ve, kako bi dobil službo. Kot že vse prejšnje dni se nama je opravičeval, ker se je napil, ampak ne vidi več izhoda. Razočaran je sam nad sabo, ker ne more preživljati družine. S socialno pomočjo zelo težko shajamo. Dan je bil tokrat malo

toplejši, le jaz sem bil slabe volje. Imel sem grde sanje in te so na meni vedno pustile posledice vsaj do večera. Pouk se je vlekel kot megla, imeli smo same dolgočasne predmete. Vseh sedem ur sem preživel, gledajoč skozi okno in premišljajoč o raznih rečeh. Skratka, bilo mi je grozno dolgčas ...

Po pouku sem počakal, da so se vsi po vrsti pobrali domov. Marihuano sem prodal vsem znanim kupcem. Hotele so jo še neke punce in pa neki moški. Bil je izredno visok, oblečen v rjavo jakno in kavbojke. Njegov nasmeš se mi je zdel skrajno čuden. Nikoli prej ga še nisem videl. Počasi sem pristopil k njemu, nakar je iz žepa potegnil denar. Vzel sem nekaj robe in mu jo želel izročiti. V trenutku me je silovito prijel za roke, v katerih sem začutil močno bolečino. Dobesedno me je položil na tla. Narediti nisem mogel ničesar. Bil je dvakrat višji od mene.

Policist v civilu me je odpeljal na policijsko postajo. Vodil me je po dolgem hodniku in me zaprl v celico. Bila je siva, majhna, na koncu pa je samevala postelja. Usedel sem se nanjo in se počutil grozno utesnjenega. Ure, ki sem jih preživil tam, so se zdele kot večnost. Nisem vedel, kaj storiti. Starši bi bili grozno razočarani, če bi izvedeli. Zaspal sem. Zbudil me je policist s svojimi ključi. Odpeljal me je v neko sobo. Tam sem se počutil še bolj utesnjenega. Zdela se mi je nadvse ozka. Svetlolas moški v uniformi me je najprej vprašal po podatkih. Imel je zelo globok glas, kar prestrašil sem se ga. Nato je prišel drugi. Usedel se je za mizo nasproti mene. Resno, s priprtimi, majhnimi očmi me je vprašal, od koga sem dobil drogo. Grlo sem imel čisto suho. V glavi se mi je odvrtelo veliko možnih scenarijev, ki bi me lahko doleteli, če bi izdal vir. Nisem mu želel odgovoriti. Vprašal me je še enkrat, tokrat je glasno zakričal. Čeprav sem se bal Marka, je prevladal strah pred ozko celico in vreščočim policistom pred sabo. Povedal sem mu vse. Od prvega do zadnjega dne. Obžaloval sem, a hkrati nisem imel druge izbire. Najbolj sem se bal odziva staršev. Če bi lahko, bi se tisti trenutek pogreznil v zemljo in se nikoli več prikazal. Minevale so ure in policist me je izpustil. Dejal je, da bom šel ob naslednjem prekršku sedet in naj drugič raje razmislim, preden se spet spustim v kaj takega.

13. 11. 2009

Mukoma sem se soočil s starši. Zaupal sem jima svojo zgodbo. Bila sta jezna, žalostna. Lahko bi rekel, da sta se me sramovala.

Te dogodke sem želel izbrisati iz svoje kartoteke življenja in iti dalje. Čeprav sem po drugi strani dobil eno izkušnjo več. Izkušnjo, ki me je vsaj delno pripravila na krutost današnjega življenja.

LEJA PRAPROTNIK

OŠ Ribnica

9. razred

Mentorica: Nevenka Kutin

PISATELJ NAJ BO

To je zgodba o dečku, ki je bil tako velik, da bi lahko žirafam kravate zavezoval, ki je bil tako suh, da je lahko skozenj sijalo, ki je bil tako len, da je morala zvečer postelja k njemu priti, in ki je imel takšen apetit, da je lahko pojedel vse, kar si mu na krožnik prinesel, in na koncu je pojedel še krožnik. Kako je bilo dečku ime, je vedel le malokdo, vsi pa so ga klicali Ranta, in sicer zaradi njegove telesne drže in nasploh telesne oblike. Učitelj Salta ga je najprej razvil v košarkarja, nato pa se je Ranta odločil, da bo postal tudi kolesar. Vse v smislu kolesarstva in košarke mu je odlično uspevalo.

Sedaj pa pogledjmo, kako mu bo uspelo pri slovenščini. Pri Mamici, učiteljici slovenščine, so morali napisati spis z naslovom *Kdo sem jaz in zakaj sem to* (Opis svoje osebnosti v lepi slovenščini). Ranta je začel razmišljati, le kako naj napiše spis v lepi slovenščini, če pa ves čas posluša Smodlaka. Končno se je opogumil in s tresoč se roko prepisal naslov in pričel pisati uvod.

Jaz sem velik. To je lahko dobro ali slabo. Uvod se je Ranti zdel odličen, zato je nadaljeval: Dobro je, če je človek velik, ker mu ni treba stopiti na lestev, kadar hoče zamenjati luč na stropu. Je pa slabo, ker se moraš vedno skloniti, ko greš skozi vrata. Je pa spet dobro, če sem velik, ker mama ne more kar naprej pregledovati, ali sem si umil ušesa. Je pa še enkrat slabo, če si večji, ker se moraš tudi več umivati. Ampak je spet dobro, če si velik, ker je zgoraj zrak bolj čist in svež. Če si tako velik, je tudi slabo, ker je nevarno, da boš dobil višinsko bolezen. Je pa dobro, če si velik, ker tudi v globoki vodi ni treba plavati. Je pa slabo, ker te vedno pol zunaj ostane, kadar se namakaš v kadi. Je pa spet zelo dobro, če si velik, ker se lahko pogovarjaš z žirafami in ti pri tem ni potrebno stopiti na stol. Je pa slabo, ker se težko pogovarjaš z mravljami. Razen, če mravlje ne stopijo na lestev. Je pa dobro, če si velik, ker lahko veliko poješ in se ne zrediš. Je pa slabo, ker si kar naprej lačen. Dobro je, da sem velik, ker lahko njej kot za šalo klatim zvezde z neba. In še enkrat je dobro, ker imam kot velikan veliko srce in lahko imam zato veliko rad. To sem jaz. Zakaj sem tak, ne vem, vem pa, da sem rad velik!

Ranta je dobil za ta spis minus štiri z zvezdico, kar pomeni, da bo moral spis prebrati pred razredom. Vživel se je v svojo vlogo in po prebranem spisu sklenil, da bo postal pisatelj. Popoldne je povabil Smodlaka in Metko na sladoleđ. Povedal jima je, da se je odločil, da bo postal pisatelj. Smodlaku se je to zdelo tako smešno, da je sladoleđ kar naročal in ga prek mize potiskal pred Ranto, ta pa ga je z veseljem jedel in jedel, dokler ni prišla natakara in rekla: »Oprosti, mladi gospod, ampak

zmanjkalo nam je sladoleda in skodelic. Priporočam vam, da se jutri zopet vrnete in nadaljujete. Sicer pa je škoda denarja, da ga zapravljate za sladoled, ki ga mečete v koš!» Smodlak se je hitro razjezil in nadrl natakario, da sladoleda ne mečejo v koš, ampak s sladoledom tolažijo Ranto, ki se je pravkar odločil, da bo postal pisatelj. Natakario je od začetka malce čudno gledala, vendar ji še vedno ni bilo jasno, da lahko velik in suh najstnik poje tako veliko sladoleda. Smodlak ji je razložil, da je to bolezen, ki se ji strokovno reče *antihujšing*. Natakario je še kar naprej čudno gledala in začela zmajevati z glavo. Smodlak pa ji je hitro postavil diagnozo za bolezen, ki se ji reče *antikimanje*. Ko je natakario slišala diagnozo, je poklicala policijo, da Smodlaka, Metko in Ranto odpeljejo domov in povedo staršem, da je z njihovimi otroki nekaj narobe in da naj jih poskusijo čim prej vpisati v popoljševalnico oz. *antinorišnico*, kakor ji je rekel Smodlak. Ker pa je policija ustanova, ki dela v korist države in so policijski uslužbenci zavedni državljeni, so otroke takoj odpeljali domov in staršem povedali, kaj se je zgodilo. Vsi starši so bili čisto iz sebe. Vsi trije so imeli hišne pripore. Ker pa je mama zelo popustljiva, jo je Ranta zelo hitro prepričal, da je lahko šel k Metki, svoji simpatiji. Prepričal jo je tako, da je doma pospravil in počistil hišo. Ko je mama prišla domov, mu je dovolila, da je šel k Metki. Ko je pozvonil na Metkinih vratih, je vrata odprla Metkina sestra Mojca. Ker Ranta še nikoli ni videl Metkine sestre, se je na prvi pogled zaljubil v Mojco, ki je bila od njega starejša tri leta. Stopil je naprej in se usedel na kavč pred televizijo, kjer je že sedela Metka. Čez nekaj časa je prisledla še Mojca. Ranta, ki je sedel na sredini, je bil tako zmeden, da ko je hotel oditi domov, je skočil kar skozi okno, namesto da bi šel skozi vrata. Ko je prišel domov, je odšel v svojo sobo, ki je sedaj obsegala že kar tri prostore v njihovi hiši. Sedel je za pisalno mizo in si rekel: »Ranta, začni pisati! Dobil si odlično motivacijo!« Po dolgem času se je ubogal in iz predala vzel papir in svinčnik. Začel je pisati. Njegova zgodba je bila nekako taka:

Nekoč je bil en krompir. To ni bil navaden krompir, ta krompir je bil nekaj posebnega. Nekega dne se je odločil, da bo traktor obiskal mesto. Zvečer se je odpravil v mesto. Vozil se je celo noč po pasji uti in proti svitu je prispel do milega strašila. Milo strašilo mu je reklo: »O, ti kanta požrešna!« Kanta pa je vzkliknila, naj gredo čisti vanjo, umazani pa iz nje. Iz kante je prišel tudi zdravnik za osle, ki je zdravil robote. Roboti pa so se obnašali kot osli: rigali so kot osli, leni so bili kot osli, trmasti so bili kot osli. Osli pa so se obnašali kot psi, ki so bili zaljubljeni. Nekoč pa je živel tudi robot, ki je bil podoben slonu, kači, žirafi, psu, mački, tasmanskemu vragu, pupku, oslu, robotu, igli, babici, dedku, miški, računalniku, vazi, televiziji, svetlici, mizi, stolu, krožniku, pilici, žlici, nožu, vilici, knjigi, tiskalniku, avtomobilu, letalu, strašilu, cesti, hiši, tipkovnici, svečniku, papirju, svinčniku, voščilnici, kanalizaciji, vrtnemu palčku, snegu, ježu, zemlji, prstu, planetu, soncu, pismu, srčku, gumbu, jopici, puloverju, omari, pisalni mizi, zgoščenki, vosku, sveči, vžigalniku, vžigalici, tabletam ... No, ali lahko ugotovite, kakšen robot je bil to? Haha, niste ugotovili! To sploh ni bil nikakršen robot, ampak so bile stvari, ki jih vsak dan srečujemo na

svetu. Haha.

Ta spis je odnesel v šolo Mamici, da ga pogleda. Ranta se je zelo veselil pohvale. Vendar je namesto pohvale dobil le dolgo pridigo in hudo grajo s kaznijo. Ranta je odslužil kazen in se usedel doma za mizo in pričel prebirati svoj spis, za katerega je dobil po Smodlakovem mnenju *antimotivacijo*. To je dalo Ranti misliti. Bilo ga je tako sram, da bi se najraje pogreznil v zemljo, ko je ta spis Smodlak prepisal na računalnik in ga dal na spletno stran. Sedaj so se vsi norčevali iz Rante. Smodlak in Ranta sta se sprla in Ranta je ostal brez prijatelja. Imel je samo še Metko in Mojco. Ko se je spomnil na sestrí, mu je postalo kar slabo. Čez nekaj dni je Metka videla spis in ga začela še sama zafrkavati. Metka in Ranta sta se sprla. Tako je Ranta ostal sam na svetu. Ko je zvečer v postelji premišljeval, kje ga je polomil, se je spomnil še Mojce. Naslednji dan jo je poiskal in ji povedal, da mu je všeč. Mojca pa je seveda samo čakala, da ji bo Ranta to rekel. Čez nekaj dni sta postala uraden par. Ranta je spoznal, da sta Metka in Smodlak ljubosumna nanj in sta začela 'hontlarit', češ da je Ranta prisilil Mojco, da je postala njegova punca, ker se je sprl z Metko in Smodlakom. Tako je bilo nekaj dni. Ranta se za te laži sploh ni zmenil in je napisal novo zgodbo, ki jo je nato Mamica poslala na natečaj.

Zgodba se je začela nekako takole:

Na osnovni šoli v našem kraju je učiteljica slovenščine pritrdila list za natečaj. Pisalo naj bi se poustvarjanje na dela Primoža Suhodolčana. Ker se nihče ni zmenil za ta list, je učiteljica začela priganjati člane dopisniškega krožka, naj napišejo spis oz. poustvarjanje. Tako so se učenci lotili pisanja. Večina jih je prebrala knjigi Košarkar naj bo in pa Kolesar naj bo. V teh dveh knjigah sem glavni junak jaz, Ranta, ki imam še dva najboljša prijatelja, Smodlaka in Metko. Učitelj telovadbe je iz mene naredil odličnega košarkarja. S svojim, od začetka ne preveč uspešnim delom sem postal odličen košarkar in danes igrám v klubu Union Olimpija. Preizkusil pa sem se tudi kot kolesar. Tudi tukaj mi je uspelo. V knjigah se moje življenje odvija na precej nenavaden način, ki je hkrati tudi smešen.

PIA PLOTAJS

OŠ Nove Jarše Ljubljana

9. razred

Mentorica: Urša Kos

SKRIVNOST TEMNEGA DVORCA

Zvezd, ki naj bi se svetlikale na nebu, ni bilo zaslediti in niti meseca se ni videlo, saj so ga zakrili črni oblaki. Po nebu so se podili netopirji in iz gozda so se oglašale sove. V vasi ob Divjem bregu, ki se je imenovala Podštorje, se je to noč ustavila

kočija, v katero sta bila vprežena dva vranca. Ustavila sta se pred dvorcem, ki je bil na koncu vasi, tik ob gozdu in pod Divjim bregom. Iz kočije je skočila postava, odeta vsa v črno. Krokariji, ki so se gnetli na ograji pred dvorcem, so preplašeni zakrakali, ko je postava kot senca šinila mimo. Vrata dvorca so se za njo zaloputnila in spet se je vas pogreznila v temo in smrtno tišino. Dvorec je bil že zelo star, a je še vedno imel pridih veličastnosti in pomembnosti. Bil je starejši od vasi in njenih prebivalcev, sameval pa je že sto in sto let. Pa je res sameval?

Brž ko je senca šinila skozi vrata in so se ta zaprla, se je prostor osvetlil. Povsod so bile razpostavljene sveče. Ob vhodu, na stopnicah, na lestencu ... Avla je bila ogromna in strop se je ponašal z veličastnimi freskami. Strop je bil temen od teh fresk, saj so vsebovale kar precej črne barve, ki je nadvladala še tisto malo bele, kar jo je bilo. Vsepovsod je nekaj govorilo o skrivnostni zgodovini tega dvorca in vse skupaj je bilo kot nekakšno svetišče neznanemu bogu. Četudi je bilo povsod veliko sveč in se je prostor bohotil v vsej svetlobi, ga je nekaj mračilo in utesnjevalo. Kakor skrivnost, ki hoče na plan, a je varno skrita za zidovi.

Tla so bila zaprašena in prav težko je bilo opaziti napis, ki je bil izklesan točno v sredini, glasil se je nomen est omen. To je bil napis v latinščini in je bil v marmorju le napol viden. Postava, ki je pravkar vkorakala v avlo, je pohodila napis in se zakrohotala. Njen glas je bil pošastno mogočen in visok. Odvrgla je plašč in ...

Še preden je sestra privolila, jo je brat že zgrabil za roko in jo povlekel v gozd. Gozda se ni bala le ona, ampak tudi vsa vas. Vanj praviloma niso smeli hoditi, ker naj bi bil bivališče škratov, velikanov, zmajev in drugih pošastnih stvorov, a bil je njuno edino upanje, da se rešita pred lakoto. Brat bi moral naloviti divjadi, ona pa nabrati dračja za kurjavo. Tako sta skupaj z bratom hodila bolj in bolj globoko v gozd. Brat je bil močnejši od nje in ni se mu mogla upreti. Bil je visokorasel in žilav, ona pa tanka ko bilka in nežna ko sapica. Imela je lepe pšenične lase in rožnato blede polt (čeprav je imela njena mama temno polt). Vedno je bila videti bolehnata in šibka, zato je vse skrbelo zanjo.

Naenkrat so nebo zagrnili temni oblaki in v tem trenutku je udarila strela in zadela bližnje drevo, da se je vnelo. Brat je v hipu obmiroval in tako se je skoraj zaletela vanj. Pogledal je v nebo, ki je bilo zdaj še temnejše od dima. Namrščil se je in pogled se mu je zmračil, kot da bi nekaj šlo hudo narobe. V naglici je pograbil sestro in z njo v naročju stekel iz gozda. Mogoče je to naredil zaradi ognja, a zdelo se je, da ga je nekaj še bolj prestrašilo. Ko je pritekel iz gozda, jo je odložil na travnik in se razgledal po okolici. Bil je čuden prizor. Trava na travniku je bila živo zelena, a nebo je bilo potemnelo in neka senca se je vlekla čez deželo. Grozila je, da bo pokrila sleherno živo bitje, kar se je videlo na vzhodu, kjer je trava že postajala temnejša. Na vzhodu so bili veliki travniki s črnim telohom, ki so ga nabirali za strupe, in zdaj se mu je zdelo, kot da ti travniki temnijo. Sestra ga je preplašena gledala, ko so bile njegove rjave oči prikovane na travnike v daljavi. Ne da bi jo pogledal, je začel govoriti:

»Senca prihaja! Ni časa, da bi se skrila v gozdu. Zbežati morava v vas, ampak ... Ne, to ne bo šlo. Senca je vas že pogoltnila! Ubežati ji morava po najhitrejši poti.«

Naredil je dolg premolk, da je ukrotil svoj glas, ki mu je uhajal izpod nadzora.

»Živa ... zdaj sva samo midva ...« je dahnil in se zazrl v njene prav tako rjave oči.

»Toda kam naj greva?« je vprašala in v oči so ji privrele solze. Ni hotela zapustiti domače hiše. Ni hotela zapustiti staršev.

»Pridi, greva. Sedaj morava ubežati pred Senco, mogoče se bova še vrnila. Prej ko odideva, bolje je,« je spet postal čemer in se ni maral ukvarjati z njo. Pomislil je na hrano in domačo vas, pa ga je že zvilo v trebuhu. Tudi njemu so se orosile oči. Živi je odzvanjalo v glavi, da se bosta mogoče še vrnila domov, in premišljevala je, pred čigavo Senco bežita, a ga ni upala ničesar vprašati. Pihal je močan veter in smrdelo je po trohnečem. Smrt sta vohala, slišala in videla. Veter je razmršil njune dolge pšenične lase, ki so zdaj plapolali za njima. Nenadoma se je ulil dež. Popotnika še nikoli nista bila tako vesela dežja. Prinašal je nekaj naravnega in spral je vonj po smrti. Ustavila sta se in nekaj čas molela roke in obraz kvišku. Voda jima je z obraza sprala prah ter jima napolnila čutarici. Obhodila sta gozd, od katerega se je zdaj vil dim, in nadaljevala po potki, ki so jo prehodili njuni predniki, ko so se priseljevali. Dež je nehal padati in zdaj je zelena trava sijala še bolj kot poprej. O Senci ni bilo več ne duha ne sluha. Spet je začel pihati veter in začelo ju je zebsti, saj sta bila premočena do kože. Večer se je bližal in morala sta najti zatočišče, kjer bi zakurila ogenj.

Mačka je zapihala, miši so se poskrile, pajki so popadali s stropov in neki glas je zakričal, ko se je izpod plašča prikazala oseba. Imela je umazano črne lase, na več mestih potrgane in štrleče v vse smeri neba. Njen obraz je bil maska groze. Oblečena je bila v črno obleko iz krp, ko so ji sestavljale krilo in črn korzet z dolgimi strganimi rokavi od ramena do konca tkanine. Zakrohotala se je, da je odmevalo, in rimala nekaj sama pri sebi:

»Kdo je rekel, da kraljica spi, o ne, ona še živi. Kralj mrtev ji je res, a pogubil ga je bes.« Zopet se je pošastno zakrohotala, zadovoljna sama s sabo, in s pogledom preletela avlo. Najprej se ji je pogled ustavil na stropu, pri čemer se je grdo namrščila in nekaj zašepetala ter potem pogledala še na tla in se oglasila s presunljivim vzdihom trpečega človeka. Ob pogledu na zapis jo je vedno spreletel srh, saj je bila besna, ker ni znala ne prebrati ne razvozlati starodavnega zapisa na tleh. Vedela je, da v vasi živi neka zdravilka, ki ta jezik pozna, a nikoli je ni želela prisiliti, naj ji ga prebere, saj se je kraljica bala, da je tu še kakšna skrivnost, povezana z njeno Senco. Nagonsko si je ta napis tlačila v pozabo, navdajal jo je z grozo, zato je bila vesela, da ga je prekrival prah. Odgnala je moreče misli in pomislila, da je nad vas že poslala Senco, da uniči vso živo naravo ter zaseje zlobo in smrt. Odšla je v svoje sobane v dvorcu in pomislila, da se bo pozneje spravila nad ostale ljudi iz bližnjih

vasi, ki bi jo lahko odkrili. Zdaj pa bo preprosto pustila, naj Senca opravi svoje. In že je slišala krike obupanih ljudi, ki jim je Senca uničevala vse, kar so imeli.

Brat in sestra sta bila že zelo utrujena, a primerneга zatočišča še kar nista našla. Oddahnila sta si kar na bližnji skali. Brat je razmišljal in razmišljal in na koncu sklenil, da še ne bosta zaspala. Odšla sta dalje in se počasi vlekla skozi visoko travo. Bila je že noč in zvezde so še razločno sijale na nebu. Bilo je tiho in le pri tleh je pihala lahna sapica. Vsake toliko časa se je iz gozda oglasila sova in netopirji so letali po temnem nebu. Skozi travo sta se prebijala le s težavo, saj jima je segala prek pasu. Z rokami sta odrivala vstran daljša travnata stebelca in pri tem vsake toliko časa naletela na kresničke ali nočne metulje.

Nenadoma pa je v gozdu završalo in vsi netopirji so se zapodili v varno zavetje drevesnih krošenj. Sova je zaprhutala s krili in glasno zaskovikala, ko se jima je zapodila mimo glav iz gozda. Skupina kresničk, ki se je zadrževala v bližini, je takoj ugasnila svoje svetleče zadke in se pognala proti tlom, kakor da bi hotela postati neopazna. Ko pa jih je Živa pogledala od blizu, se niso niti premikale, obdajala jih je popolna tema – bile so mrtve. Hotela jih je premakniti s prstom, a še preden je to storila, jo je brat brž porinil proč. Pri tem pa je sam padel v Senco. Noge so mu začele mrtveti in ni jih mogel več premakniti. Z rokami je grabil za travo in se obupano poskušal zvleči iz Sence. Od napore se mu je na čelu pojavilo kar lepo število kapljic znoja. Živa ga je le nemočno opazovala in grabila jo je panika. Na nebu so se pojavile črne pike, ki so se začele večati in dobile so krila. »Krokarji! Hitro, skrij se!« ji je zavpil brat. Živa je v paniki in pomanjkanju časa obstala kot kip in se le obupano ozirala po okolici. Krokarji so se približevali in brat se je še vedno vlekel iz Sence. Ko je v ihti grabil po vsem, kar mu je prišlo pod roko, je nenadoma zatipal za korenino ter se je krčevito oprijel in se izvlekel iz Sence. Pograbil je Živo za roko in skupaj sta jo pobrisala preko travnika v gozd. Od tam pa po gozdu v ravni črti proti jugu. Hodila sta hitro, skoraj tekla, in kmalu sta Senco pustila daleč za seboj. Brat je upal, da je Senca že šla mimo njihove vasi.

»Kam greva? Ali se bova vrnila domov?« je začela spraševati Živa.

Dobila pa je le kratek odgovor: »Da, domov.«

Končno se je le drznila in vprašala: »Kaj je ta Senca? Je nevarna?«

»Senca je prekletstvo kraljice, ki ga je ustvarila iz lastne zlobe,« je bil redkobeseden brat. Počasi je nadaljeval: »Senca je ena najmogočnejših sil ... Je kot strup, ki se širi po zraku.« »Pa od kod je Senca prišla?« je bila še radovedna sestra.

»Ja, Senca je bila zaprta v pajčevinasti sobi za zapečatenimi vrati, vse dokler ...

Obmolknil je in nekaj časa sta hodila v tišini. Slišalo se je le oglašanje ptic in lomljenje vejic pod njunimi nogami. Prišla sta iz gozda in zdaj sta lahko gledala vzhajanje sonca izza planin. »Vidiš ta sončni vzhod? Dobro si ga oglej, saj bo mogoče zadnji.«

Po premoru in ko je spet zbrala svoje misli, je vprašala: »Kaj pa Senca naredi? Kaj je bilo tisto prej?«

»Senca vse živo in dobro in naravno spremeni na slabše. Pomori, uniči, zastrupi,« ji je pojasnil brat.

»Tudi živali in ljudi?« je zanimalo Živo.

»Ja, vendar so ljudje odpornejši,« ji je pojasnjeval.

Živa je bila še radovedna: »Pa veš, kdo lahko zaustavi Senco?«

»Rad bi ti odgovoril, vendar nisem prepričan,« je zamomljal brat in se zagledal v sestro ter premišljeval, ali se bo prerokba, da bo Živa rešila Divji breg prekletstva, ki so jo neznane ženske izrekle ob njenem rojstvu, uresničila.

»No?« je sestra spodbudila brata, a ji ni odgovoril. Čez nekaj časa je rekel:

»Pojdiva. Če hočeva še kdaj videti starše, morava pohiteti nazaj v vas.«

Spet sta vzela pot pod noge. Zdaj sta začela hoditi čedalje hitreje in se velikokrat ozrla čez ramo, saj nista vedela, kje je Senca. Živa je bila zbegana, zmedel jo je njun hitri pobeg iz Podštorja ter vse, kar se je do zdaj zgodilo. V mislih je šla skozi vse dogodke v gozdu in po njem ter si poskušala vse zapomniti, če bi bila kdaj priložnost, da bi komu povedala. Njeni pšenični lasje so plahutali v vetru in oči so se ji solzile. Brat je sumil, da za to ni kriv samo leden veter. Mislila je na dom in na to, kaj je zdaj sploh ostalo od njega. Še vedno ji je bila skrivnost dogajanje v Senci in imela je občutek, da mora zvedeti še marsikaj.

»Živa, mar veš, od kod ti to ime?« ji je nežno dejal brat.

S solznimi očmi se je zazrla vanj in ga vprašujoče pogledala.

»Živa je staroslovanska boginja ljubezni in življenja. Je res?« je negotovo, češ kaj ima to zveze z njo, odvrnila.

»Ljudje iz najine vasi verjamejo, da si ti utelešena boginja, ki je prišla na Zemljo deliti svojo modrost in ljubezen.«

Njen pogled je z zanimanjem preučeval zamrznjeno travo. Bila je tiho in po obrazu so ji počasi tekle mrzle solze. Mislila je na svoje življenje, ki ga je prebila v tej vasi, ne da bi vedela, kaj ljudje mislijo in vedo o njej. Brat je s sklonjeno glavo počasi odšel naprej in jo prepustil njenim mislim. Zdaj sta že hodila bolj počasi. Prišla sta do jezera, nad katerim je lebdela meglica. Iz gozda so semkaj prihajali ljudje, ki so ostali živi in so se pred Senco zatekli v gozd. Proti njima je s počasnim korakom prihajala zgrbljena ženica. Živa jo je prepoznala in bila je presrečna, stekla ji je v objem. To je bila njena Nana, kot ji je rekla. Ta ženska jo je, že od kar pomni, spremljala in jo učila raznih veščin. Takoj sta se objeli in izmenjali nekaj besed. Živa je bila pomirjena, ko je slišala, da so se njeni starši rešili pred Senco in da sta na varnem. Brat je bil do Nane nekoliko zadržan, vedno je bil malce ljubosumen, ker je ta ženica, polna znanja in energije, vedno imela čas le za njegovo sestro, starši pa so mu prigovarjali, naj se sam raje uri v boju in lovu in da so to ženske zadeve. Brat je nagonsko vedel, da to ni res, a staršem ni upal oporekati. Nana jo je hitro peljala mimo gruče ljudi, ki so kljub mrazu in lakoti postali radostni in vznemirjeni, ko so zagledali Živo. Brat jima ni sledil, saj je takoj slišal, da se Nana in sestra pogovarjata v jeziku, ki ga preprosti ljudje, pa tudi on, niso razumeli, saj so se ga lahko naučili le izbranci.

Po daljšem času se je Živa vrnila, brat je opazil, da je bila vidno zmedena in razdražena.

Spogledala sta se in brez besed mu je Živa sledila. Po naporni poti sta končno zagledala znano vas. Živa je kar čez drn in strn stekla naravnost proti temačnemu dvorcu. Kar sama je odprla ogromna hrastova vrata in vstopila. Brat pa je pred vhom obstal kot okopan, kljub svojemu pogumu in strahu ni mogel naprej. Sprevidel je, da ga sestra več ne rabi, da je dobila neko nadnaravno moč, ki je bila njemu tuja in malo strašljiva.

Živa je z očmi nekaj iskala po tleh in brisala prah s tal kar s svojim plaščem. Naenkrat je nekaj zabobnelo in zaslišal se je vreščec smeh. Na vrhu stopnic je obstala črna postava.

»Kdo moti večni mir, kdo si upa vstopiti v moj дворец?!« je vprašala s hripavim glasom kraljica. Živa je nepremično stala in po tihem izrekala neke stavke. Čeprav je bil v veži mrak, sta se kraljica in Živa spogledali iz oči v oči. Kraljica je videla drobno svetlolaso deklico, odeto v dolg svetel plašč, ki je bil sicer zamazan, a bela krznena obroba se je kar svetila pod temnim stopniščem. Dekličin obraz pa je bil poln spokoja in miline.

Kraljica je začela panično vreščati, kajti v tem trenutku se je spomnila prerokbe, ki ji jo je prerokoval njen soprog na smrtni postelji, rekoč: »Znanje in nedolžnost bosta tvojo zlobo uničila in Senco ti izmaličila.« Živa je v tem času že našla napis na tleh. Nežno je obrisala prah z napisa in ga glasno prebrala: »Cessante causa, cessat effectus.«

Pritisnila je na kamnito ploščo, ki se je počasi odprla in ob tem škripajoče zacvilila, v tem trenutku pa je nastal v veži temen vrtinec, nad дворец so pridrveli temni oblaki, zaslišalo se je strašno bobnenje in vse je drlo v odprtino. Živa je padla na tla in se le s težavo vlekla stran, da tudi nje vrtinec ne bi povlekel v luknjo. Zaslišala je grozovit krik kraljice: »Neeeeeeeeeee!« in od nje je ostala samo še obleka. Razblinila se je skupaj s svojimi hudobijami in vse je bilo tako kot prej. Postalo je svetlo in ostalo ni niti tančice teme. Ko je Živa stopila skozi vrata, so ji v ušesa kot valovi udarjali pozdravni vzkliki množice. Ona pa je z očmi iskala brata, ki ji je že tekел nasproti. Objela sta se in brat je začutil, da ne objema več male sestrice, pač pa veliko sestro. Spoštljivo ji je stisnil roko in počasi sta odkorakala po poti iz vasi. Zdaj je bil čas za potovanje. Gozd je bil ob tem letnem času še posebej košat, saj je bila vendar pomlad. Iz zemlje so vzbrsteli prvi zvončki in trobentice so se bohotile odete v sončno rumeno. Sonce je toplo sijalo in grelo premrle ovčice na bližnjem travniku. Na drevesih so živo zeleni listi uživali v jutranji sapici, ki je pihljala prek doline. Vse, kar je vstalo iz zemlje, kar je preživelo zimo, vse to je bilo kot novo in poživljena narava se je veselila novega življenja.

ROK ŽILAVEC

OŠ Lava Celje

8. razred

Mentorica: Breda Žuran

ODISEJ V KRATKIH HLAČAH

Zanimiva zgodba se je v davni preteklosti dogajala na grškem otoku Itak. Tam je v samotni vasici živel družina Pozejdon – oče Telemah, mama Penelopa in sin Odisej. Starši so se vsak dan z ladjo vozili na otok Oigigija, kjer so služili kruh od zore do mraka. Življenje na otoku ni bilo prijetno, saj je o skoraj vsem odločala vojska Kikoncev.

Odisej je bil simpatičen fantič sedmih let, edinec z bujno domišljijo. Veliko časa je preživel sam doma, zato je s prijatelji rad zahajal v bližnji gozd, raziskoval. To je počel vsak dan po odhodu staršev v službo. Najraje se je družil z Aresom in Ateno.

Neki dan je bil še posebno zanimiv. Mladi raziskovalci so na otoku odkrili veliko jamo. Spomnili so se, da so jim starši pripovedovali o velikanu, ki prebiva ravno v tej jami. Bilo jih je strah, srce jim je močno bilo, a premagala jih je radovednost. Počasi so šli v notranjost. Kmalu so zaslišali čudne zvoke. Skoraj so se že obrnili, vendar jih je vedoželjnost gnala dalje. Naenkrat so se zavedeli, da je bila zgodba o velikanu resnična, kajti ... Zagledali so ga! Visokega, debelega, strašnega, z dolgo belo brado, kosmatimi rokami in raztrgano kapo na glavi. Opazovali so drug drugega. Nič strašnega se ni zgodilo. Odisejevo pozornost so pritegnile velikanove kratke hlače z rdečimi srčki. Prav smešen je bil v njih. Iz pripovedovanja pa je vedel tudi to, da imajo čudežno moč. Če jih oblečeš, ti izpolnijo skrite želje. In mali fantič si je silno želel dobiti te hlače. Ne zase, za svoje skrite želje. Neizmerno si je želel, da bi otok Itak postal svoboden, brez vojske Kikoncev. Prebivalci tega malega ozemlja so se zelo razumeli, a kaj, če so morali svoje življenje in delo podrežati vojski.

Mali prijateljčki so razmišljali, kako priti do teh hlač. Oni so bili majhni, on velik. Rešitev je bila samo zvijača. Poskusili so z Ateninim petjem. Deklica je »pokazala« vse svoje pevske čare, velikanu je bilo petje všeč, želel si je slišati vedno več pesmi. In posledica? Velikan je sladko zaspal. Takrat sta Odisej in Ares izkoristila priložnost. Velikanu sta nežno slekla čudežne kratke hlače in vsi so pobegnili globoko v gozd. Kar niso verjeli, da jim je uspelo. Odisej si je previdno oblekel hlače, ki so mu bile sicer prevelike, a jih je zavezal z vrvico. V tišini gozda je v krogu svojih prijateljev zašepetal njihovo skupno željo – postanimo svobodni, skupaj gradimo svojo bodočnost.

In glej! Zgodil se je čudež! Vojska Kikoncev je začela zapuščati otok.

Pa konec? Neizmerna sreča vseh prebivalcev otoka, čeprav si niso znali razlagati,

kako se je to zgodilo. Pripravili so veliko slavlje, veselili so se do ranih jutranjih ur.

Skrivnost, kako je otok postal svoboden, naši mladi prijatelji niso nikomur zaupali. Odraščali so v svobodi, svoje otroštvo in mladost so preživljali v lepi pokrajini otoka Itak.

KRISTINA PODRIŽNIK

OŠ Nazarje

9. razred

Mentorica: Ksenija Fänrich

ZLATO SONCE ŽIVLJENJA

Nekje, nedaleč od nas, stoji mesto. Ima velike stolpnice, ogromno blokov, cest, križišč in sivega betona. Tudi poleti, ko nam je vroče, iz mesta veje hlad. Vse okoli hrup, dim, obrazi, ki te namrščeno gledajo in brezciljno hitijo čez mestni trg. Tam stoji fontana, lepa kot iz pravljice o gradovih, ki so imeli prelepe parke, polne zelenja in rož ... Pa klopce so tudi bile ... Tam stoji, kot bi jo kdo pozabil, kliče ptičke, da bi se okopali v njej, vabi otroke, da bi z vriskom tekali po trgu, pogreša smeh ... Ničesar od tega ni! V mestu mora biti le hrup avtomobilov, smog, dim in mimoidoči ljudje, ki fontane sploh ne opazijo. Za zidovi blokov pa živita Blaž in Pika. Dva sošolca in prijatelja.

Vsak ljubi dan, ki je skoraj enak drugemu, po pouku odhitita na mesto X. Tako sta ga poimenovala. X je njun grad! X je njuno igrišče, skrivališče in zatočišče. Pravzaprav pa je to le staro obzidje na robu mesta. Nekoč je morala tu stati hiša. In v njej so morali živeti ljudje. A izginili so ... Verjetno v sivo, hladno mesto, kam pa drugam! In leta, ki so minevala, so hišo načela tako zelo, da so od same ljube žalosti ostali le zidovi, oboki hiše, ki jih je začelo obraščati grmovje, trave, mah ... In to je bilo dobro! Dobro za Blaža in Piko. Lahko sta se skrivala, raziskovala ali pa samo posedala na zidu. Bilo je fino, čeprav je bilo tam nekaj pajkovih mrež, pa mišk in drugih žužkov, ki se niso pustili motiti.

Vsak dan sta Blaž in Pika komaj čakala, da so starši odšli. Dokler nista bila sama doma, sta pridno delala naloge, pomagala mami in očku ... In tako sta Pikina očka in mama nekega dne rekla Piki, da se bliža dedkov rojstni dan. Ja, Pika je imela dedka. Od starosti in bolezni, ki se mu je naprtila na pleča, je dedek opešal. Pika se še dobro spomni dedkove hiške nekje v štajerskih hribih. Majhna, vase pogreznjena domača hiša, kjer je sredi sadovnjaka in vinograda sedel dedek. Njen dedek, ki je imel psička in mucka in je kuhal najboljšo belo kavo...

In dedek je opešal. Ker je bil Pikin očka njegov sin in ker je bilo na domačijo predaleč, so ga preselili v dom starostnikov. Bil je čisto blizu njihovega

bloka in je prav tako gledal na trg in fontano ... Sredi razmišljanja o dedku in o njegovem bližajočem se rojstnem dnevu se Piki porodi ideja. To! Z Blažem mu bova priredila čisto pravi nastop, tak, kjer bo Blaž nastopal kot čarovnik, jaz pa bom pela pesmice in pripovedovala šale ter zgodbi!

Treba se je bilo pripraviti. Z Blažem sta se domenila, da bosta za dedkov prav poseben dan priredila pravo atrakcijo. V kleti sta našla prav vse, kar sta potrebovala. Niti truditi se jima ni bilo treba na vso moč, saj so ljubi starši shranili v klet vse, kar se je še 'rabilo', recimo, za hude čase! Mogoče pa bo kdaj še prišel prav očkov 'cilinder', v katerega lahko tako kot pravi čarovnik skriješ zajčka! Pa mamina polomljena kuhalnica je tudi krasna čarovniška palica. In star oguljeni plišasti zajček je lahko kot čisto pravi zajec ...

Pripomočke sta imela, torej je manjkal samo še premik. Se pravi, prav taktično izpeljati vse, ne da bi starši posumili, da se bo klet nekoliko olajšala. Še manj pa niso smeli vedeti za nastop! Saj to bo Pikino presenečenje za dedka. In če preveč ljudi ve, potem to sploh ne more biti presenečenje. Kovala sta načrte, takšne in drugačne. Nekako nista imela prave ideje, kako pretentati starše. Priprave so bile skrite v popoldanskih urah v mestu X. Počutila sta se kar nekam čudno, ker sta počela skrivnostne stvari, kot so na primer: odnesti pripomočke v mesto X in jih nato spet vrniti domov, ne da bi to kdo opazil. In posluževala sta se tudi nedolžnih laži, ko so starši spraševali, kaj sta počela popoldan ... Dokler ni Blaževa mama odkrila cilindra in v njem zajčka. Le kaj da mu je, ga je spraševala, da ni mogoče kaj narobe z njim, ko se je pri teh letih zopet začel igrati z zajčki iz pliša?! Pa se je Blaž kaj hitro znašel. Odgovoril je, da je mislil, da bo zajček všče njegovemu bratcu, ta pa ga še pogledal ni. In ko je opazil, da ga mama le napol posluša, zraven pa že daje napotke, naj bo priden, si je olajšano pripravil skodelico kosmičev, ki mu še pred trenutkom zaradi strahu pred odkrito skrivnostjo sploh niso teknil.

Ker pa pravi nastop ne mine brez generalke, sta se Pika in Blaž odločila, da jo izpeljeta na mestu, kjer bo pač nastop – v domu starostnikov. V sobo za popoldansko druženje sta povabila starčke in starke. Zdolgočaseno so prišli, utrujeno so se premikali in videti je bilo, da jim ni nič kaj po godu, ker ne bodo mogli igrati kart ali šaha. Sedeti bodo morali bog ve zakaj in gledati dva mulca, ki se nerodno premikata in venomer nekaj šepetata, oni pa tako ali tako nič ne slišijo, ker jim tudi slušni aparati že bolj slabo služijo.

Blaž in Pika sta opazila slabo voljo starčkov. Le Pikin dedek je bil vesel, saj ga je obiskala vnukinja. In glej, Piki se je nenadoma porodila zamisel. Stresla je s kuštravo rdečelaso glavo in lopnila Blaža po rami. Da sta neumna, je rekla. Pa kdo je še lahko vesel in nasmejan med štirimi zidovi, med betonskimi bloki, zaprt tako, da še sonca ne vidi ... Hitro je prišepnila Blažu nekaj besed in odvihrala sta iz sobe, kot bi jima gorelo pod nogami!

Oddelčna sestra, gospa ošpičenega nosu, na katerem so še komaj čepeli naočniki, je ravno v tem trenutku delila zdravila po sobah. Iz nič sta se pred njo pojavili dve kuštravi glavi, ki sta ena čez drugo hiteli razlagati, da bosta odpeljali dedka in

starčke v mesto X. Od silnega presenečenja je izpustila pladenj z zdravili iz rok! Slišalo se je samo nerazumljivo mrmranje, medtem ko je pobirala pisane tabletko. Blaž in Pika sta to razumela kot soglasje in odhitela sta po dedka in starčke.

V mestu X sta jih posadila okoli odrezanega štora jablane. Z lic jim je izginjala bleda barva, vse bolj so se jim lica barvala v rožnato. In vse bolj jim je lica raztezal nasmeh! In kako so bili živahni! Blaž in Pika sta se odločila, da bo to že čisto pravi nastop. Pika je povedala dedku, da je to darilo za rojstni dan. Sicer kakšen dan prej, ampak od srca. Dedek pa je zamahnil z roko in rekel, da je to vredno zelo veliko. Tako se je odvila predstava. Blaž je pričaral iz cilindra zajčka, Pika pa je pela, plesala in stresala šale. Na koncu sta še zapela dedku pesmico Vse najboljše za te ...

Čas je hitro minil in vrnilo so se v živo mesto, med beton in hrup. Gospa glavna sestra je prej seveda hitro poročala gospodu direktorju, da starčkov ni in da se boji, da bodo kam odtavali, da niso vzeli zdravil in kdo ve, kaj še vse. Zato so vsi nestrpnost pogledovali skozi okna, kdaj se bodo vrnilo. In glej, starčki so stopali dosti bolj hitro, bili so lepe rožnate barve v lica in smeh se je slišal daleč naokoli. Ko pa so prestopili prag doma, je vsega nekako zmanjkalo ... Potuhnili so se in se porazgubili po sobah. Gospod generalni direktor je poklical Blaža in Piko. Vprašal ju je, od kod taka sprememba: prej smeh in veselje, nato pa v hipu žalost. Pa sta hitela pripovedovati, kje so bili, o nastopu, ki je bil darilo za dedkov rojstni dan, o smehu in o dobri volji, o naravi in svežem zraku, češ kako dobro dene starim ljudem ... Vse to sta čebljala le iz strahu pred direktorjevo jezo. Ta pa se je zazrl skozi okno in vzkliknil, kako da tega prej ni videl. Gledal je naravnost v fontano in na trg okoli nje.

Potem je minilo leto in dan. Fontana ni več samevala. Prepevali so ji ptički, okoli nje so tekali in vriskali otroci, starčki so posedali po klopih, okrog in okrog pa je bila trava, stezice, zelenje ... In sijalo je sonce, zlato sonce življenja!

MATJAŽ MALOK

OŠ I Murska Sobota

7. razred

Mentorica: Milena Mohorko

NOVOLETNE POČITNICE

Nekaj dni pred začetkom novoletnih počitnic je zapadel sneg, ki smo ga bili otroci zelo veseli. Na bližnjem hribčku za hišo smo se sankali in nekaj se nas je poskusilo tudi v smučanju. Ko nas je bilo več, smo se najraje igrali vlakec, to pomeni, da smo se drug za drugim spustili po hribu navzdol, pri tem pa smo se trudili, da bi se čim dlje držali skupaj. Vmes smo tudi tekmovali, kdo bo najhitreje spodaj in kdo se bo najdlje zapeljal. Vse je kazalo na to, da bomo večino počitnic preživeli na snegu.

Vendar pa je kmalu prišla otoplitev in hribček je zopet postal zelen. Tudi na bližnjih smučiščih ni ostalo veliko snega, zato je odpadla možnost, da bi se z družino za kakšen dan odpeljali smučat.

Nekega večera smo gledali televizijo, kjer so prikazovali praznično okrašeno Ljubljano. Dobili smo idejo, da bi si šli en večer tudi mi ogledat ljubljanske ulice. In res smo se čez dva dni odpeljali v Ljubljano. Dokončana avtocesta od Murske Sobote do Ljubljane je zelo skrajšala čas potovanja in v Ljubljano smo prispeli v eni uri in štirideset minut. Najprej smo šli do Tromostovja, potem pa mimo tržnice proti Zmajskemu mostu. Sestri sem pokazal gondolo, ki je ravnokar zapeljala na Ljubljanski grad. Seveda je sestra takoj želela, da se tudi mi odpeljemo na Grad. Po krajšem prigovarjanju ji je uspelo prepričati starše in tako smo se odpeljali na Ljubljanski grad. Povzpeli smo se na obzidje in opazovali zgradbe pod sabo. Razgled ni bil najlepši, saj je bilo v daljavi megleno. Ker nas je začelo zebsti, smo se še malo sprehodili po Gradu, potem pa odšli v kavarno, kjer smo se ogreli. Ta čas je postalo temno, zato smo lahko začeli opazovati raznovrstne lučke, ki so okraševale ljubljanske ulice in stavbe. Najlepše je bilo okrašeno Tromostovje, kjer so bile iz belih in modrih lučk oblikovane različne oblike zvezd, krogov ... Tam je bilo tudi čedalje več ljudi, ki so si prišli ogledat stojnice na božično-novoletnem sejmu in program, ki je potekal na posebnem odru. Srečali smo se tudi s stricem, teto in sestričnima. Stojnice, ki so bile postavljene vzdolž Ljubljanice, so bile videti majhne, vendar pa je bilo na njih na voljo veliko različnih izdelkov: lesene piščali, pleteni šali in kape, različni izdelki iz stekla, ročno izdelane verižice in uhani ... Vmes je s posameznih stojnic in bližnjih gostiln zadišalo tudi po kuhanem vinu. Bilo je že precej pozno, ko smo se odpravili domov.

Sestri je v avtu postalo dolgočasno, zato je začela s svojo najljubšo igro. Ta poteka tako, da ona pove eno črko, nato pa mora vsak povedati eno ime, ki se začne na to črko. Ko smo obdelali imena na vse črke abecede, je predlagala, naj za posamezno črko vsak pove še eno žival, ki se začne na to črko. Ker sem se končno malo ogrel, pa tudi zelo pozno je že bilo, mi ni bilo preveč do te igre in bi rajši opazoval, kako so bile v daljavi okrašene hiše. Namesto da bi razmišljal, sem povedal nasprotni spol od živali, ki jo je povedala sestra; ko je na primer sestra rekla fazan, sem jaz rekel fazanka, ko je rekla golob, sem rekel golobica. Sestra je bila jezna, saj je imela takšno igro za nepošteno. Vendar pa sta ji starša povedala, naj me pusti in da je moja naloga od sedaj, da povem vedno nasprotni par od živali, ki jo pove ona. To ravnanje staršev me je presenetilo, saj v najinih sporih s sestro po navadi nikoli ne popustita tako hitro. Vendar sem sam že pri naslednji črki spoznal, v kaj sem se spustil. Na vrsti je bila namreč črka h in sestra je rekla hijena. Ker se beseda konča na črko a, sem mislil, da je hijena samica, zato sem razmišljal, kako bi se imenoval samec. Če je brez črke a na koncu, kot je to pogosto v slovenščini, potem bi lahko bil hijen, vendar se mi to ni slišalo prav. Potem sem začel razmišljati po šolsko. Poskusil sem, tisti, tisti ... Hijenek! Vsi v avtu so se mi začeli režati. Še bolj smo se smejali, ko je oče rekel, da bi po moji teoriji bil samec od krave kravjek in ne bik.

Bilo je še precej živali, za katere nismo vedeli, kako se pravilno imenuje nasprotni spol.

Vožnja domov je tako zelo hitro minila, meni pa je ostal lep spomin na praznično okrašeno Ljubljano in na prijetno vzdušje na božično-novoletnem sejmu. Tega, ali hijena predstavlja samico in kako se potem imenuje hijenin samec, pa še danes ne vem, čeprav sem pogledal na internet in v leksikon.

INES HORVAT MENIH

OŠ Franca Rozmana – Staneta Maribor

9. razred

Mentorica: Mihaela Dorner

RADOST

Rad se imam, zelo rad,
tako, da mi bo počilo srce.
Rad te imam, močno rad.
Prijateljstvo nikoli ne umre.

A nisva sama,
še na milijone ljudi je med nama.
Vsi naju imajo radi
in midva njih prav tako
in vsi se veselijo pomladi,
ko je valentinovo.

Mama doma mi kosilo pripravi,
brat včasih mojo sobo pospravi,
oče pa me zjutraj zbudi,
mi dobro jutro zaželi
in mi zajtrk pripravljati hiti.
Jaz v zameno objem jim vrnem
in vse to delo v kratkem povrnem.

Ker pa imam tudi sebe rad,
se veliko s športom ukvarjam,
da moje telo zdravo bo.
Za dušo pa kdaj pa kdaj ustvarjam.
Zjutraj še malce včasih ležim,

da se dobro naspim,
pa saj je vseeno, če v šolo zamudim.

V mojem srcu je nekdo zapisan,
ta nekdo si TI.
Ko te zagledam, srce mi vzdrhti.
Tvoj pogled iz mojega spomina nikoli ne bo izbrisan.
TI si mojega življenja zaklad,
rad se imam, ker te imam rad.

IVA ĐEKIĆ TAJNŠEK

III. OŠ Celje

9. razred

Mentorica: Gabrijela Sotler

ŽIVLJENJE KOT PESEM

*Pesem je, če si vesel in poješ vesele pesmi.
Pesem je, če si žalosten in poješ žalostne pesmi.
Pesem je, če si zaljubljen in poješ zaljubljene pesmi ...
Pesem je srce, če ga imaš.*

Marko Pavček

Živela je deklica, devetošolka, ki se je vedno rada učila o življenju in delu pesnikov, tudi kakšno njihovo pesem se je naučila, a raje je brala o fantastičnih dogodivščinah izmišljenih junakov. Bolj so jo privlačili kot resnično življenje. Resnično življenje boli, je polno skrbi, žalosti ... Malo je lepih stvari.

Pa vendar je tudi sama pisala, tako naskrivaj. Pa ne fantastičnih zgodb, o ne. Pesmi so se nabirale v zvezkih, skritih nepoklicanim očem. Še sebi tega ne bi priznala. Jaz, pesnica, to pa že ne. Kdo pa še danes piše pesmi? Kakšni jokavi mamini sinčki in mamine punčke in razne napiflane očalarke, ki vedo vse o rimah, stopicah in podobni pesniški opremi. Ona pa je bila deklica iz mesa in krvi, polna življenja, polna veselja za trenutke, ki jih je živela.

*Danes je ful bedno,
je rekel in vrgel torbo vkraj
in ni se mu zdelo vredno
reči, kako in zakaj ...*

Ne, tega ni napisala ona, a tudi kakšen najstnik ne. To je napisal Tone Pavček. Lahko verjamete, da pesnik, ki se je rodil pred osemdesetimi leti, napiše takšno pesem? Tudi ona ni mogla verjeti, pa se je pozanimala o tej stvari in izvedela, da ima pesnik vnuka, ki ga je uvedel v najstniški jezik, ki pa bi mu ga učiteljica Pavla takoj prepovedala. A vendar bi bila vesela, saj bi ugotovila, da je fant iz Mirne Peči postal velik človek, velik pesnik.

Gledam te, pogledaš me,
a v tvojih očeh me ni,
kot da sem le stena,
ki za mano stoji ...

Ne, tega pa ni napisal Tone Pavček, to je napisala deklica, devetošolka. Nerodno ji je, nikoli še ni bila tako predrzna, da bi si upala komu pokazati svoje pesmi. Pa jo je opogumil veliki pesnik, ki ni pisal samo pesmi, najstnikom na kožo, ampak je v njih izpovedal hudo bolečino ob težkih življenjskih preizkušnjah. To je pogum, povedati vsemu svetu, kaj te boli, da ne moreš spati, ker je na svetu eno sonce manj in ena zvezda več na nebu.

Dekličina bolečina ni tako huda, ni bolezen, ampak ljubezen. Kje najti pravega, tistega, ki te bo razumel, s katerim bosta tista prava dvojina? Je na svetu še ljubezen? Kje je Romeo, kje Orfej? Toliko vprašanj, tako malo odgovorov. Mogoče pa je odgovor v pesmi. Poiskala je dve iz svojega zvezka in ju prebrala na glas.

Vedno sva bila le prijatelja,
nič več in nič manj,
skupaj sva se zabavala
in nisva niti pomislila
na nekaj več kot ti in jaz,
dokler ni prišel ta čas,
ko postal zame si vse,
obstajala sva le midva,
to bila je ljubezen magična
in največ, kar lahko se zgodi,
je, da Cupido vate ustrelil,
tvoje srce zagori,
da samo zame bi živel,
samo meni pesmi pel.
In kot v pravljici, rekli bi,
živela sta srečno
do konca svojih dni.

Majhne stvari, kot odpiranje vrat.
Ljubke reči, kot SMS, preden grem spat.
Te majhne reči so talisman,
da te vedno rajši imam.

Tisti drobní pogled, srčkani nasmeh.
Vsaka iskrica v tvojih očeh
je razlog, da si vsak dan ponovim,
da le zate živim.

Ko daleč stran me odpelješ,
s svojimi šalami me nasmeješ,
ko pogledaš me v oči,
s teboj želim deliti vse dni.

Deklica se je zamislila. Tako, prvi korak je narejen. Hvala ti, dragi pesnik, da si mi dal pogum, da sem se izpovedala pred vsem svetom. Saj se nočem primerjati s teboj, a nekje je treba začeti. Imam cilje, ki jih želim doseči v življenju, in s trdom in z močno voljo jih tudi bom. Mogoče bom celo izdala kakšno pesniško zbirko. V njej pa ne bodo več samo pesmi o ljubezni, ampak še mnogo drugega, kar me bo v življenju prizadelo: čudovitega, a tudi hudega. Naj svet čuti z menoj. Če mi kdaj ne bo uspelo, bom poskusila znova.

Ko hodiš, pojdi vedno do konca ... poskusi vnovič in zopet in znova.

Tone Pavček

Katarina Slapnik 9.a

SODELUJOČI AVTORJI IN NJIHOVI MENTORJI

Maja Casar,
Osnovna šola Bogojina,
mentorica: Marjetka Erdelji

Rok Žilavec,
Osnovna šola Lava Celje,
mentorica: Breda Žuran

Iva Đekić Tajnšek,
III. osnovna šola Celje,
mentorica: Gabrijela Sotler

Jan Zajc,
IV. osnovna šola Celje,
mentorica: Barbara Vukovič

Tjaša Majerič,
OŠ Franceta Prešerna Črenšovci,
mentor: Drago Meglič

Luka Marcen,
Osnovna šola Frana Roša Celje,
mentorica: Blanka Skočir

Alja Repnik,
Osnovna šola Dramlje,
mentorica: Mirjana Purnat

Glorija Gačnik,
Osnovna šola Fram,
mentorica: Zdenka Marolt

Gaja Rupnik Caruso,
Osnovna šola Idrija,
mentorica: Tjaša Petkovšek Tončič

Gaja Udovič,
OŠ Toneta Tomšiča Knežak,
mentorica: Olga Novak

Andreja Maslo,
OŠ Toneta Tomšiča Knežak,
mentorica: Olga Novak

Marko Ferlic,
Osnovna šola Križe,
mentor: Mitja Spreizer

David Kene,
OŠ Danile Kumar Ljubljana,
mentorica: Dragica Kapko

Pia Plotajs,
OŠ Nove Jarše Ljubljana,
mentorica: Urša Kos

Maruša Esih,
Osnovna šola Loče,
mentorica: Ines Leskovar

Špela Simonišek,
Osnovna šola 8 talcev Logatec,
mentorica: Jasna Brenčič

Ines Horvat Menih,
OŠ Franca Rozmana - Staneta Maribor,
mentorica: Mihaela Dorner

Saša Skok,
Osnovna šola Mengeš,
mentorica: Nada Cotman

Maja Novak,
Osnovna šola Mengeš,
mentorica: Urška Oražem

Tina Zupančič,
Osnovna šola Mokronog,
mentorica: Vesna Magovec Regent

Lucija Rejc,
OŠ Dušana Muniha Most na Soči,
mentorica: Nevenka Janež

Ana Kugovnik,
Osnovna šola Mozirje,
mentorica: Maja Mešli

Matjaž Malok,
Osnovna šola I Murska Sobota,
mentorica: Milena Mohorko

Kristina Podrižnik,
Osnovna šola Nazarje,
mentorica: Ksenija Färnich

Petra Bajec,
Osnovna šola Center Novo mesto,
mentorica: Danica Rangus

Anja Grubelnik,
Osnovna šola Petrovče,
mentorica: Suzana Filipčič

Kaja Bevčič,
OŠ Miroslava Vilarja Postojna,
mentorica: Magdalena Svetina Terčon

Ana Vertačnik,
Osnovna šola Planina pri Sevnici,
mentorica: Valentina Gradič

Katarina Jalovec,
Osnovna šola Podbočje,
mentorica: Janja Rostohar

Tajda Pikl,
Osnovna šola Polzela,
mentorica: Mojca Cestnik

Hana Veler,
Osnovna šola Polzela,
mentorica: Mojca Cestnik

Sara Ermenc,
Osnovna šola Rečica ob Savinji,
mentorica: Karmen Oset

Leja Praprotnik,
Osnovna šola Ribnica na Pohorju,
mentorica: Nevenka Kutin

Tjaša Škorjanc,
VIZ II. osnovna šola Rogaška Slatina,
mentorica: Matejka Tirgušek

Amadeja Kozole,
OŠ XIV. divizije Senovo,
mentorica: Boža Ojsteršek

Jerneja Jelen,
OŠ Šempeter v Savinjski dolini,
mentorica: Barbara Cotič

Luka Zidarič,
Osnovna šola Solkan,
mentorica: Dea Susič

Janja Pokeržnik,
Oš Šentjanž pri Dravogradu,
mentorica: Lilijana Ladra

Helena Plešnik,
Osnovna šola Šoštanj,
mentorica: Sonja Bric

Arneta Nadarevič,
OŠ Tržič,
mentorica: Ana Žakelj

Tadeja Lukanc,
Osnovna šola Šalek Velenje,
mentorica: Janja Frangeš

Pia Klančar,
Osnovna šola Livada Velenje,
mentorica: Jasna Novak

Eva Medved,
I. osnovna šola Žalec,
mentorica: Majda Jurač

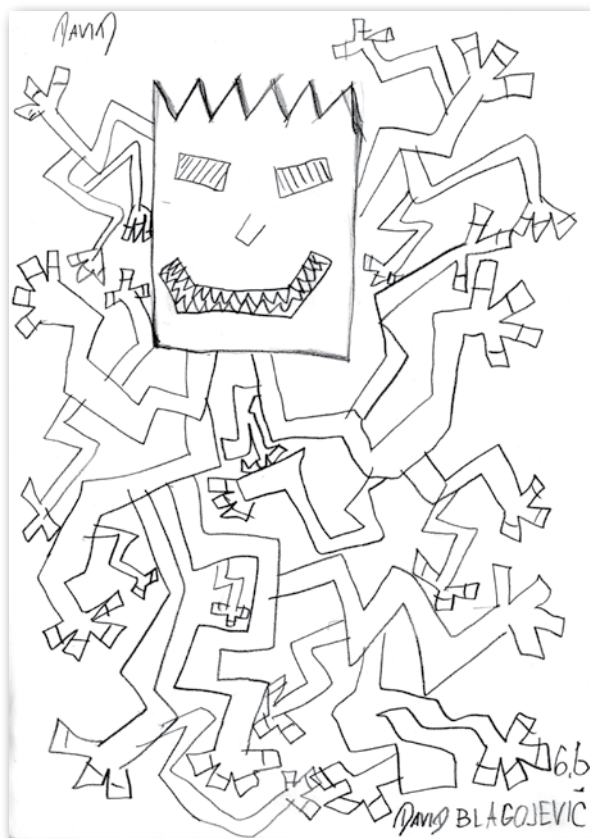
Nina Arnšek,
I. osnovna šola Žalec,
mentorica: Majda Jurač

Janja Bernjak,
Osnovna šola Grad,
mentorica: Marija Štesl

Tjaša Prelec,
Osnovna šola Grad,
mentorica: Marija Štesl

Tjaša Zupanec,
Osnovna šola Hudinja Celje,
mentorica: Olga Kožel

Lucija Cestnik,
I. osnovna šola Žalec,
mentorica: Majda Jurač

O FRANU ROŠU

(fotografija: arhiv
domoznanskega oddelka
Osrednje knjižnice Celje)

Slovenski pisatelj, pesnik, dramatik, publicist, satirik in pedagoški delavec Fran Roš (1898–1976) je svoje življenje posvetil vzgoji in izobraževanju mladih ter pisanju. Za njegove zasluge za Celje ga je tedanja Občina Celje leta 1955 odlikovala z nazivom 'častni meščan'.

Iz rodnega Kranja se je štiri leta star s starši in bratom preselil v Celje, kjer je njegov oče dobil službo tajnika na okrajnem glavarstvu.

Kot osnovnošolec je obiskoval okoliško deško šolo v Celju in bil zapisan v 'zlato knjigo', nato pa

slovensko nižjo gimnazijo. Preden je končal višjo gimnazijo – bila je samo nemška, je moral v vojsko, saj je v tistem času divjala prva svetovna vojna. Na fronto ga zaradi bolezni niso poslali. Po vojni se je kot Maistrov borec skupaj s Franom Malgajem in Srečkom Puncerjem, ki sta v tej borbi padla, boril za Koroško. Študiral je pravo v Zagrebu, a se je raje posvetil učiteljskemu poklicu. Najprej je služboval v Preboldu, kjer je spoznal ženo, nato pa v Celju.

Med drugo svetovno vojno so ga Nemci kot zavednega Slovenca z ženo in otrokoma izgnali v Srbijo. Po vojni je opravljal službo šolskega nadzornika in nazadnje poučeval zgodovino na celjskem učiteljskišču, kjer je vzgojil več generacij mladih učiteljev. Leta 1953 se je upokojil in se še bolj posvetil pisanju.

Njegovi pisateljski začetki segajo v gimnazijska leta, ko je bil mentor mladim literatom Rudolf Maister, s pesniškim imenom Vojanov. Pisal je leposlovna dela in

publicistične članke za periodiko od dijaških let in do svoje smrti, ki ga je še polnega načrtov odtrgala delu, življenju in družini. Pokopan je na celjskem pokopališču.

Kot pedagog in oče je poznal otroško dušo in svet mladih ter zanje napisal zgodbe *Juretovo potovanje in še kaj*, *Medvedek Rjavček*, *Medvedek Dija*, *Letalec Nejček*, *Vid Nikdarsit*, *Tinca brez mezinca*. Njegove otroške igre *Čarobna piščalka*, *Desetnica Alenčica in Ušesa carja Kozmijana* so igrali v poklicnih gledališčih in na odrih KUD, prav tako komedijo *Mokrodolci*. Napisal je še vrsto dramskih prizorov za različne šolske prireditve, ki so večinoma ostali v tipkopisu.

Sad doživljanja izgnanstva v Srbiji sta knjigi zbirka dokumentarnih pesmi, to so *Pesmi iz ječe in pregnanstva* in njegovo najbolj obsežno delo *Slovenski izgnanci v Srbiji 1941–1945*. Fran Roš je svoj čas predstavljal osrednjo kulturno osebnost Celja. S svojimi literarnimi in publicističnimi prispevki je sodeloval v številnih otroških revijah in ostalih publikacijah, predvsem pa je polnil kulturne strani Celjskega tednika (zdaj Novega tednika). Njegova bibliografija, v kateri niso upoštevana številna humoristična besedila, napisana za Pavliho in Celjski tednik, obsega okrog 1500 gesel. Napisala jo je Antonija Fras.

Učenci Osnovne šole Frana Roša v Celju so enajst let – od 1986 do 1997 – raziskovali njegovo delo in življenje in spoznavali njegovo osebnost ter napisali sedemnajst raziskovalnih nalog. Šola je kot rezultat raziskovalnega dela izdala in založila pesniški zbirki *Ljubil sem te, življenje* in otroške pesmi *Čarovnije*. Učenci pa so leta 1997 uprizorili njegovo *Čarobno piščalko*, otroško igro v treh dejanjih, ki je doživela sedemnajst ponovitev. Z njo so se predstavili tudi na Linhartovem srečanju

Kdor je pisatelja Frana Roša poznal, ga pomni kot izjemnega človeka, ki je imel rad ljudi in se je znal vsakomur posvetiti. Gledališka igralka Nada Božič, sošolka Roševe hčerke Sonje, se ga takole spominja: »Kadar sva se srečala, je pozdravil tako, da je snel svoj črni klobuk in v nekakšnem loku po molierovsko zamahnil z njim in pozdravil. Ljudi, kot je bil Fran Roš, ni več. Takšni ljudje so izumrli.«

Za zasluge, ki so jih Celjani Franu Rošu priznali, so štiri leta po njegovi smrti v Celju po njem poimenovali osnovno šolo.

Od leta 1986 na Osnovni šoli Frana Roša v Celju potekajo Roševi dnevi – literarno srečanje osnovnošolcev, ki se je iz krajevnega srečanja razširilo na področno, nato pa na državno.

Leta 2006 so si učenci Osnovne šole Frana Roša, člani turističnega krožka, za raziskovanje osebnosti svojega kraja izbrali pisatelja Frana Roša.

Ljudmila Conradi

UTRINKI Z XXII. ROŠEVIH DNI 2009

Razstava glasil

Na razstavi glasil

V MUZEJU

OGLED CELJA

Pri Roševih

Literarna delavnica za mentorje

Literarna delavnica za nagrajence

Nagrajenci

KAZALO

IZBRANI NA LITERARNO DELAVNICO	4
UVODNA BESEDA	5
Jana Kolarič: Zgodba, ki (delno) nadomešča predgovor, in ... sam predgovor	
NAGRAJENA BESEDILA	7
Maja Novak: Jutro	7
Petra Bajec: Skupaj živeti; Ko ne vem, kaj bi s seboj	11
Katarina Jalovec: Pretirano,	13
Vijuge figur	14
Gaja Rupnik Caruso: Genevieve;	18
Kan-kan balet	19
Luka Marcen: Črni portret	23
Pia Klančar: Moj svet je moj kotiček	33
IZBRANA BESEDILA	45
Lucija Rejc: Haiku leto	45
Saša Skok: Navdih	46
Kaja Bevčič: V glavi rock idola	47
Lucija Cestnik: Črna ovca	49
Maruša Esih: Pismo iz Hong Konga	50
Gaja Udovič: Marillenin dnevnik	64
Tjaša Škorjanc: Poti in stranpoti	71
Leja Praprotnik: Pisatelj naj bo	76
Pia Plotajs: Skrivnost temnega dvorca	78
Rok Žilavec: Odisej v kratkih hlačah	84
Kristina Podrižnik: Zlato sonce življenja	85
Matjaž Malok: Novoletne počitnice	87
Ines Horvat Menih: Radost	89
Iva Đekić Tajnšek: Življenje kot pesem	90
SEZNAM SODELUJOČIH AVTORJEV IN NJIHOVIH MENTORJEV	95
O PISATELJU FRANU ROŠU, Ljudmila Conradi	98
UTRINKI Z XXII. ROŠEVIH DNI 2009	100
KAZALO	102

NAJ SVET ČUTI Z MENOJ

Zbornik izbrane poezije in proze s srečanja XXIII. Roševi dnevi

IZDAL

Javni sklad RS za kulturne dejavnosti s svojo Območno izpostavo Celje in
Zvezo kulturnih društev Celje

ZANJ

mag. Igor Teršar

UREDILI

Dragica Breskvar, Ljudmila Conradi, Živko Beškovnik

BESEDILA IZBRALI

Jana Kolarič, Miha Mohor, Dragica Breskvar

LEKTORIRALI

Dragica Breskvar in Ljudmila Conradi

LIKOVNI PRISPEVKI

Učenci in učenke Osnovne šole Frana Roša Celje
Likovna mentorica: Lijana Klančnik

NASLOVNICA

Iza Hrastnik Fink, 8. a

TISK

Grafika Gracer d.o.o.

IZVODOV

300

Celje, marec 2010

PROGRAM XXIII. ROŠEVIH DNI

Celje, 25. marca 2010

- 11.00 OSNOVNA ŠOLA FRANA ROŠA CELJE
Zbor udeležencev
- 11.30 OSNOVNA ŠOLA FRANA ROŠA CELJE
LITERARNI DELAVNICI, ki ju bosta vodila:
- za mlade avtorje Jana Kolarič, pisateljica in režiserka
- za mentorje prof. Miha Mohor, slovenist
- 14.30 ROŠEVA HIŠA
ODKRITJE SPOMINSKE PLOŠČE na pročelju hiše pesnika in
pisatelja Frana Roša ter obisk njegove spominske sobe
- 16.00 OSREDNJA KNJIŽNICA CELJE
OTVORITEV 3. RAZSTAVE LITERARNIH GLASIL SLOVENSКИH
OSNOVNOŠOLCEV
Razstava bo na ogled od 25. marca do 23. aprila 2010.
- 17.00 GLASBENA ŠOLA CELJE
»NAJ SVET ČUTI Z MENOJ«, osrednja prireditev XXIII. Roševih dni
s podelitvijo nagrad
Režija: Miha Alujevič

Organizatorji XXIII. Roševih dni:
Javni sklad RS za kulturne dejavnosti s svojo Območno izpostavo Celje
Osnovna šola Frana Roša Celje